

FRESH

Jaarverslag 2019

Spadel

INHOUDSTAFEL

2	Profiel	
4	Boodschap van de Voorzitter en de CEO	
8	Markante feiten	
10	Kerncijfers	
12	Source of Change	
16	Reinvent	
18	Reduce	
22	Recycle	
24	Restore	
28	Onze merken	
34	Onze regio's	
36	Benelux	
38	Frankrijk	
40	Bulgarije	
42	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	
52	Onze HR en andere diensten	
60	Jaarverslag Raad van Bestuur	
67	Corporate Governance verklaring	
77	Financieel verslag	
123	GRI-tabel	
131	Contacten	

POSITIONERING VAN DE GROEP SPADEL

Spadel is een Europese familiale groep die natuurlijk mineraalwater, bronwater en verfrissende dranken op basis van mineraalwater produceert en commercialiseert. Van in het begin trok het bedrijf de kaart van de regionale verankering. Dat wil zeggen een leiderschapspositie op mensenmaat in haar markt van natuurlijke dranken, regionaal ingebedde merken, onwrikbaar respect voor het grondgebied van haar bronnen en het natuurlijk karakter van al haar waters, aandacht voor de verkleining van de milieuafdruk. Een visie die meer en meer zin krijgt, in een wereld die zich zo bekommert om zijn ecologische voetafdruk.

De groep produceert:

- natuurlijk mineraalwater en bronwater;
- natuurlijk gearomatiseerd water (0 calorieën);
- limonades met ingrediënten van 100% natuurlijke oorsprong.

Innovatie is voor Spadel een onmisbare krachtlijn en een springplank naar groei. Dat veronderstelt nieuwe, gezonde en caloriearme natuurlijke dranken uitwerken die rechtstreeks inspelen op de vraag van de consument. De groep gaat er prat op elk jaar nieuwigheden voor te stellen voor een of meer van haar merken, die befaamd zijn voor hun kwaliteit. Maar innoveren betekent ook vaste verbintennissen nakomen voor de vermindering van het afval en van de CO₂-uitstoot die nu eenmaal bij haar activiteiten horen (verpakkingen, transport, ...).

Deze strategische keuzes op het vlak van innovatie, gekoppeld aan een regionale aanpak op Europese schaal – onderbouwd door een zichtbare aanwezigheid in vijf landen (België, Nederland, Luxemburg, Frankrijk, Bulgarije) – maken dat de groep zich kan onderscheiden van haar concurrenten.

Met het oog op gegarandeerde rendabele en duurzame groei, zet Spadel haar strategisch plan 2016 – 2020 doelgericht voort.

Dit is op volgende zeven pijlers gestoeld:

- blijven investeren in haar merken om hun positie te versterken;
- innoveren om haar productfolio verder uit te breiden en haar verpakkingen te verbeteren;
- zo natuurlijk mogelijke dranken produceren;
- haar operationele uitmuntendheid voortdurend verbeteren;
- duurzame ontwikkeling inschrijven in haar dagelijkse activiteiten;
- het 'digitale' integreren in haar communicatie en haar bedrijfsstrategie;
- gemotiveerde medewerkers met een goede ondernemingszin aantrekken en opleiden.

EEN GROTE UITDAGING, VASTE VERBINTENISSEN

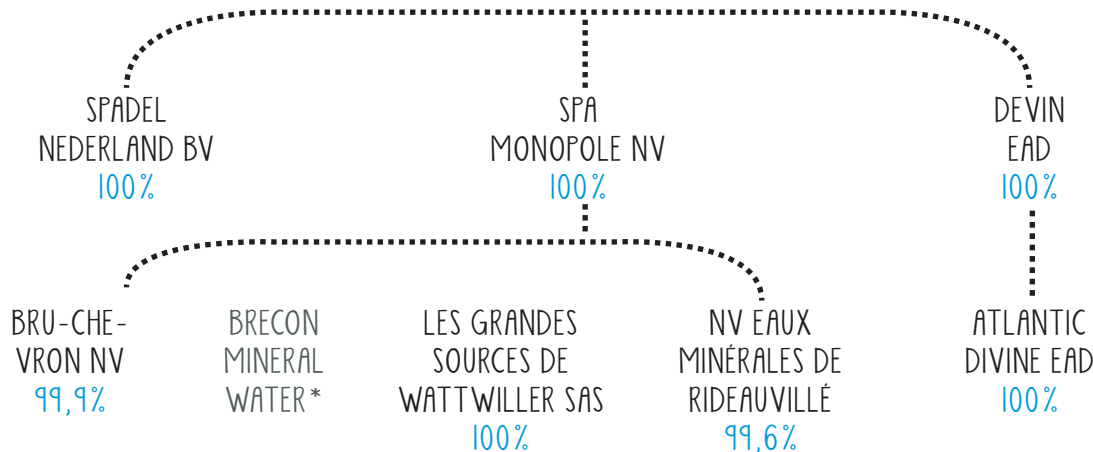
In een internationale groep van sterk regionaal verankerde merken, moet alle neuzen in dezelfde richting wijzen, ongeacht land, site, afdeling. Het is dus erg belangrijk dat iedereen weet waar Spadel voor staat, hoe ze de wereld ziet en hoe haar entiteiten samenwerken. Maar het is even belangrijk om een nauwkeurige kijk te hebben op haar uitdagingen, die parallel evolueren met de punten van zorg die de wereld beroeren.

In 2018 bepaalde Spadel duidelijke waarden, als kompas voor alle betrokken partijen, medewerkers, leveranciers, klanten en aandeelhouders om samen de juiste strategische beslissingen te nemen. Dat wil zeggen meer aandacht geven aan dialoog en betrokkenheid, hoge ambities koesteren, 'best work places' willen bieden, de medewerkers stimuleren om betere bewoners van de planeet te worden.

In 2019 sloot de groep verder aan bij deze waarden en legde zich in dat kader toe op twee grote uitdagingen om de planeet in stand te houden: het circulair denken op het stuk van verpakkingen (plastic of glas), en haar milieufuotprint te verkleinen. Het project 'Source of Change', dat vele maanden lang intern werd geboetseerd, werd in juni officieel op de sporen gezet. Het geeft, op basis van cijferdoelen en concrete acties, concreet vorm aan het doelgericht engagement van Spadel en haar dochters om hun ecologische voetafdruk terug te dringen. Alle teams en alle afdelingen van de groep zetten de schouders onder deze aanpak en zullen dat in de toekomst blijven doen.

Spadel

* Overdracht van de onderneming in december 2019.

EEN MISSIE

Natuurlijke en lokale producten aanbieden die bijdragen aan een betere gezondheid van de consumenten en aan een meer duurzame wereld, en tegelijk garanderen dat de groep voortdurend en rendabel groeit en ook onbetwist regionaal leider blijft op de markt van de producten op basis van water.

TIEN VERBINTENISSEN

Met 'Source of Change' zette Spadel tien 'commitments' op. Zo wil het bedrijf zijn eigen milieu-impact en deze van zijn producten beperken.

*Regionale merken
met een beperkte
CO₂ footprint uitwerken*

2019

Was 2019 een geslaagd jaar voor Spadel?

Marc du Bois (MdB): Het is altijd lastig om een etiket op een jaar te plakken als het jaar voordien uitzonderlijk was. Ik zou zeggen dat 2019 een mooi jaar is voor de groep, ook al had het meer weg van een overgangperiode na de opeenvolgende jaren van groei sinds 2012.

Wat onthoudt u er vooral van?

(MdB): We kregen met verschillende uitdagingen te maken. Sommige waren verwacht, andere niet.

Ten eerste startten we het voorbije jaar in een gespannen sfeer, naar onze belangrijkste klanten in de Benelux toe. Omdat de tarieven voor onze grondstoffen (PET-plastic, karton ...) steil de hoogte ingingen, moesten we onze prijzen ook optrekken. Dat bekoelde onze partners natuurlijk. We belandden in een blokkeringsfase, die in de eerste vier maanden van het jaar op de groep heeft gewogen. We waren voorbereid op een zekere wrijving, maar hadden nooit kunnen denken dat het zo lang zou duren. Het resultaat was dat de hele commerciële dynamiek die we op 1 januari wilden lanceren, naar het tweede trimester verschoven werd.

Onze tweede uitdaging stelden we zelf, omdat we beslisten de promotie rond onze producten op een veel lager pitje te zetten dan de jaren voordien. We verminderden doelbewust het 'gratis' aspect in onze commerciële strategie en wisten dat dit aan ons verkoopvolume zou knabbelen. En dat gebeurde ook.

Hadden, buiten deze twee challenges, ook externe elementen een effect op de balans 2019?

(MdB): Ja. Het weer, om te beginnen, dat ongunstiger was voor ons dan vroeger. De gemiddelde jaartemperatuur kreeg wel een boost door een historische piektemperatuur eind juli (41,8°C in Begijnendijk), maar het voorbije jaar bleef ver achter op de optimale omstandigheden van 2018, samen met 2014 een warmte-recordjaar.

Voor de verkoop van flessenwater maakt warmte pas echt het verschil in de verkoop als ze aanhoudt. De temperatuur moet dus zeven tot tien dagen na elkaar over de 25 graden gaan om ons voordeel op te leveren. Het vraagt gewoon tijd en een opeenvolging van gedragingen om de schakels van de keten in die zin te doen reageren.

Wat met de 'plastic bashing'?

(MdB): Dat had zeker een invloed op onze industrie in 2019. Maar die aanval op het plastic heeft ook een positieve kant. We startten met een denkoefening en kwamen zo tot deugdelijke en proactieve verbintenissen in het kader van ons initiatief dat we 'Source of Change' noemden.

Waarom zou u kunnen zeggen dat 2019 toch een mooi jaar was voor Spadel?

(MdB): Omdat bijvoorbeeld de productiviteit van onze fabrieken omzeggens historische niveaus haalde. Die prestatie is toe te schrijven aan de volharding en aan de intelligentie van onze managementteams, die er een maximaal rendement wisten uit te halen.

Ik wou ook nog even de sluiting aanstippen van een historisch productie-atelier van PET-preforms, een nevenactiviteit van botteling. Hier viel geen enkel ontslag, want alle werknemers vonden ergens anders een baan. Een sluiting wordt vaak als een mislukking gezien, maar deze had een strategische reden. Door nu een beroep te doen op gespecialiseerde toeleveranciers trekken we partij van hun deskundigheid op dat vlak en kunnen we de hoeveelheid plastic die we voor onze flessen gebruiken, verminderen.

En ten opzichte van uw klanten?

(MdB): We gingen over de doelstelling van 98,5% tevredenheidspercentage. Deze krachttoer is ook te danken aan de polen informatica en logistiek, die allebei van software veranderden.

DE 'PLASTIC BASHING' HAD EEN INVLOED OP ONZE INDUSTRIE, MAAR HEEFT ONS DOEN NADENKEN OVER ONZE POSITIEVE EN PROACTIEVE VERBINTENISSEN IN HET KADER VAN ONS 'SOURCE OF CHANGE' INITIATIEF.

Marc du Bois
CEO Spadel Group

Het gamma Spa Reine werd in 2019 uitgebreid met nieuwe referenties.

(MdB): Bij Spadel wordt innovatie als een echte motor voor groei beschouwd. Ik zeg vaak dat de beste groei, en de meest zinvolle, organische groei is.

Elk jaar hebben onze merken de ambitie om zich te vernieuwen. En daar ontsnapte 2019 niet aan: Devin kwam met een nieuw formaat van 5 liter voor de dag, Bru met een nieuwe fles en een nieuw etiket ... Maar de meest treffende innovatie komt van Spa, ons topmerk, dat zes jaar na de geslaagde lancering van het gearomatiseerd bruisend water Spa Touch Of, de markt verraste met zijn versie in plat water zonder suiker, Spa Subtile. Het is een zeer veelbelovend segment, waarin we baanbrekend zijn en verder zullen investeren.

Wat de human resources betreft, kwamen er gingen er mensen in 2019. Dat kan een groep verzwakken of versterken. Wat met deze?

(MdB): Ik vergelijk Spadel vaak met het dorp van onverzettelijke Galliërs. Ons familiebedrijf heeft concurrentie van machtige internationale groepen die andere middelen en ambities hebben dan de onze. Maar toch wordt het bedrijf sinds vijf jaar alsmat aantrekkelijker op de arbeidsmarkt. Omdat het floreert, omdat zijn merken uitstraling hebben op hun respectieve markten, omdat het bewees dat het zich in Europa wil ontwikkelen, onder meer met de overname van Devin in 2017 ... En vergeten we zeker ook niet de sterke en toekomstgerichte posities die we in duurzame ontwikkeling innamen. Dat heeft allemaal tot gevolg dat Spadel nu belangstelling wekt bij profielen die ze tien jaar geleden niet had kunnen veroveren. Het is voor ons een kans om de ervaring en de uitmuntendheid intern op een hoger niveau te tillen.

Soms was een vertrek de beslissing van de directie, soms ongewild. Dat is het geval, in ons Uitvoerend Comité, voor de verkoopdirecteur voor de Benelux en de human resources manager. Deze twee vacatures werden respectievelijk ingevuld door Bart Peeters, een aanwinst van formaat die onze groep partij doet trekken van zijn ruime ervaring, en Tatiana Goemmine, die intern promoveerde. Deze laatste brengt niet enkel haar competenties in, maar vervrouwelijkt én verjongt ook het Uitvoerend Comité. We hebben nu drie vrouwen in onze rangen. En vier leden van Spadel, wat volgens mij een mooie boodschap is voor onze werknemers.

De structurering van uw werkkrachten voor de Benelux is een nieuwigheid van 2019 ...

(MdB): Eind 2018 werkten we een structuur uit voor België, Nederland en Luxemburg, die in 2019 werd ingevoerd. De

insteek voor deze beslissing was synergieën smeden en zo efficiënter worden. Maar we wilden ook inspelen op de aanwezigheid van sommige grote klanten op schaal van de Benelux.

Wel was het voor ons fundamenteel om specifieke strategieën te blijven hanteren die eigen zijn aan elke markt, de Nederlandse aan de ene kant en de Belgisch-Luxemburgse aan de andere.

Wat met de markten waarop Spadel aanwezig is? Liepen er sommige meer in de kijker dan andere?

(MdB): Zeer zeker Frankrijk, dankzij een fantastische doorbraak van Wattwiller, dat zich in 2019 onderscheidt als merk dat de op een na beste prestatie neerzette op de Franse markt. Ook de Bulgaarse markt heeft zichzelf overtroffen. Omgekeerd bleef de Benelux eerder stabiel en kreeg hier en daar zelfs klappen, door de problemen die ik net aanhaalde.

WIJ AMBIËREN REGIONALE STERKE MERKEN MET LAGE CO₂ VOETAFDruk TE CREËREN. DYNAMISCHE, INNOVATIEVE EN NIET WEG TE DENKEN MERKEN, DIE CONSUMENTEN VERKIEZEN.

Frank Meysman
Voorzitter Spadel Group

2019 is het jaar van de verkoop van het Welshe merk Brecon Carreg. Leidde de Brexit tot deze beslissing?

(MdB): Helemaal niet! Mijn vader en het Uitvoerend Comité van toen kochten de bron in 1983 om Spa voet aan wal te geven in het Verenigd Koninkrijk. Om geloofwaardiger te zijn, leek het ze een goed idee om een lokale bron te kopen, zeker ook omdat de plaatselijke arbeidskracht er toen erg goedkoop was. Eind de jaren 90 was ik persoonlijk verantwoordelijk voor de Britse markt. Ik besliste om de investeringen stop te zetten en ze toe te spitsen op het enige lokale merk. Met de bedoeling om van Brecon Carreg het mineraalwatermerk nr. 1 in Wales te maken en dat lukte ook. Maar we beseften dat het niet buiten Wales zou geraken. We mochten dus onze dromen om in vijf tot tien jaar als een olievlek uit te deinen naar Londen, opbergen. En dus beslisten we om afscheid te nemen van Brecon Carreg en het, in zekere zin, terug te geven aan Wales. Want het plaatselijk management nam onze activiteiten over en is trots dat het merk nu voor 100% onder Welshe vlag vaart. Het is een mooie manier om het hoofdstuk Brecon Carreg af te sluiten.

Nu Spadel weg is uit het Verenigd Koninkrijk, zijn er plannen voor uitbreiding op andere plaatsen? Of om de activiteiten op bepaalde markten op te drijven?

Frank Meysman (FM): We gaan een zware investering van 17 miljoen euro doen in Bulgarije, voor de financiering van twee nieuwe productielijnen en een opslagsysteem. Maar dat heeft geen enkel rechtstreeks verband met de verkoop van Brecon Carreg. Het land evolueert erg snel en heeft een groot ontwikkelingspotentieel voor ons.

Voor het overige speuren wij altijd aandachtig naar kansen, maar er zit momenteel niets in de pijplijn.

Hoe ziet u de ontwikkeling van de groep? Welke ambities koestert u?

(MdB): Ik was nooit een vurig verdediger van de export van water. Tijdens mijn carrière – ik heb mijn 25 jaar in het huis gevierd in 2019 – hield ik onder meer toezicht op de

Amerikaanse dochter van Spadel, die gesloten werd na de gebeurtenissen in 2001. Ik heb voor strategische keuzes gestaan om van Spa een merk te maken dat in tientallen landen werd verdeeld. Maar heeft het zin om water naar het andere eind van de wereld te sturen? Ik stelde mij die vraag tien jaar geleden al, lang voor duurzame ontwikkeling zo onder de aandacht kwam. En ik kwam tot de conclusie dat het geen enkele zin had. Dat streelt natuurlijk het ego van een bedrijf, maar het is vernietigend voor het milieu en economisch waanzin. Buiten een afzetgebied van ongeveer 500 km rond onze bronnen – gezien onze mineraalwaters wettelijk gebotteld moeten worden in Spa, Ribeaupillé, Wattwiller en Devin –, swingt de logistieke kostprijs gewoon de pan uit. Zonder de gebruikelijke prijs van het product te vermenigvuldigen, is de hele operatie gewoon niet rendabel.

De merken van Spadel worden dus enkel op hun respectieve markten verkocht?

(MdB): Ja, het is een basisprincipe van onze expansiestrategie. Spa wordt gecommercialiseerd in de Benelux, in Noord-Frankrijk en in West-Duitsland. Er wordt maar een zeer gering jaarlijks volume verkocht buiten deze zone, voor de prospectie van andere markten. Devin wordt bijna uitsluitend in Bulgarije verkocht. Wattwiller is enkel beschikbaar in Frankrijk, Carola in de Franse regio Grand Est en Brecon Carreg was enkel en alleen in Wales te vinden.

Dit engagement levert ons de waardering en het respect van onze partners op tijdens onze commerciële uitwisselingen. Wij hebben de ambitie om sterke regionale, dynamische en innovatieve merken te creëren, met een lage koolstofafdruk. We willen er de favoriete merken van de consument van maken, waar niemand om heen kan.

Lage koolstofafdruk en lokaal consumeren: u surft mee op een zeer actuele trend ...

(FM): Ik beaam dat de huidige context bijzonder goed uitkomt voor een activiteit als de onze. De consumptietrends die wij voorstaan, winnen meer dan ooit veld in het denken van de consument: meer water en minder suikerhoudende of alcoholische dranken drinken, de voorkeur geven aan

natuurlijke en gezonde producten, gezond en evenwichtig eten, sporten en dus veel vocht innemen. Tegelijk vooral kiezen voor de korte keten en de eigen koolstofafdruk terugschroeven.

Betekent dit dat u wel iets ziet in bijvoorbeeld het biokanaal?

(MdB): Het is voor ons geen prioriteit. Maar om coherent te zijn met de waarden die het aanprijst, zou dit distributiekanaal prioritair nationale en regionale waters moeten aanbieden. Dat is niet noodzakelijk zo.

Is de klimaatopwarming paradoxaal genoeg niet gunstig voor Spadel?

(MdB): Puur economisch bevorderen hogere temperaturen natuurlijk het waterverbruik. Maar dan moeten we onze bronnen nog kunnen blijven ontginnen. De wateraanvulling is in gevaar omdat onze winters zachter zijn. De grondwaterlaag wordt het best bijgevuld door sneeuw die lang blijft liggen. Het water sijpelt dan zachtjes in de bodem, in tegenstelling tot de stortregens die het naar de beken en rivieren doen stromen. In de vier seizoenen wordt de regen meestal volledig opgeslorpt door de planten.

Beschikt u niet over voldoende hulpbronnen?

(MdB): We kunnen rekenen op 30% vooraf bottelbare hulpbronnen. U moet weten dat wij enkel het hernieuwbare deel van de bron mogen aftappen. Het systeem berust

op oppompvergunningen die worden afgeleverd en gecontroleerd door het Waals Gewest, om de grondwaterlaag te beschermen. Als deze zich niet vernieuwt omdat het niet genoeg regent en vooral niet genoeg sneeuwt, wat valt er dan te doen? Meer nog dan de koolstofafdruk is de klimaatopwarming ook voor onze activiteiten rampzalig.

Wat denkt u over 2020? Wat verwacht u?

(FM): Het wordt geen eenvoudig jaar, omdat er heel wat onzekere factoren van buitenaf zijn.

Ten eerste is er de Corona-crisis waarvan de economische impact en de gevolgen die het zal teweegbrengen voor de economie in het algemeen en voor Spadel in het bijzonder moeilijk in te schatten zijn. De lockdown voor de bevolking en de sluiting van openbare plaatsen zal ongetwijfeld de consumptie 'buitenshuis' en in de horecasector in het bijzonder doen dalen.

Waarschijnlijk zal een deel van deze consumptie echter verschuiven naar de sector van de grootdistributie, wat Spadel ertoe zou kunnen brengen om zijn positie binnen dit marktsegment te versterken.

Voorts is er veel onzekerheid op politiek vlak, zowel voor België als op Europese schaal.

MARKANTE FEITEN

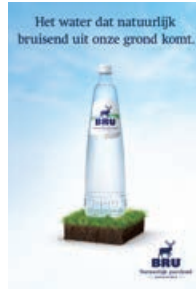
SPADEL:

Spadel: De groep steunt 'Sign for my Future'

CAROLA:

Het bedrijf krijgt de certificatie 'Great Place to Work'

BRU:

Lancering van de campagne 'Het water dat natuurlijk bruisend uit onze grond komt'

SOURCE OF CHANGE:
Aftrap van het platform

DEVIN:

Lancering nieuw formaat 'On The Go'

→ Februari

Maart

→ April

→ Mei

→ Juni

SPA® TOUCH OF:

Lancering van het gearomatiseerd water Watermeloen-Kiwi

DEVIN:

Toekenning van de 'Best FMCG Producer Award'

3

SPA® REINE SUBTILE:

Lancering van het product met drie eerste duosmaken: limoen-jasmijn, appelsien-cardemon, framboos-appel

CAROLA:

Lancering van het netwerk Alsace Consigne

SPA MONOPOLE:
Spa Monopole: 8.000 bezoekers op de Open Bedrijvendag

BRECON CARREG:
Overdracht aan het management

SPADEL:
Gift van 50.000 euro aan Viva for Life

» Juli

WATTWILLER:
Nieuwe tv-spot
'La pureté source de sérénité'

» Oktober

» November

BRU:
Drie innovaties voor een overgang naar een 100% circulaire economie

» December

SPADEL:
Finaliste Family Business Award

Financiële cijfers

KERNCIJFERS

OMZET
298,4
 MIO €
 → -5,1%

EBIT
35,7
 MIO €
 → -33,3%

INVESTERINGEN
27,1
 MIO €
 → +38%

NETTOWINST
27
 MIO €
 → -29%

EBITDA
55,4
 MIO €
 → -24,6%

LITER
916
 MIO L.

NETTODIVIDEND/AANDEEL

1,40 €

OP DE MARKT VAN
 FLESENWATER IN
 DE BENELUX

REGIONAAL
 MARKTLEIDER IN
 DE ELZAS

NATIONAAL
 MARKTLEIDER IN
 BULGARIJE

MEDEWERKERS
1.336

Niet-financiële cijfers

● **83.276** _{MWh}

energie verbruikt (waarvan 35% hernieuwbaar)
m.n. een vermindering per liter
van 50% vs 2010

100%

van de packaging is
recycleerbaar

30.750 _{HA}

natuur beschermd

1,56 l/l

Watergebruik per liter productie van
mineraalwater of limonade
(-56% vs 2010)

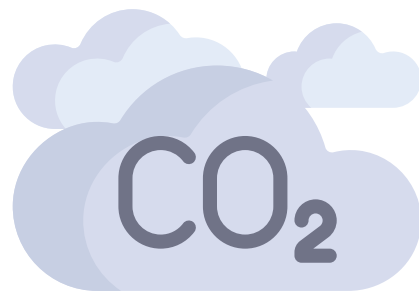

-18%

CO₂

CO₂/L

Koolstofuitstoot per liter productie
van -18% vs 2010 (incl. Devin)

WEI <4%

De WEI-index (Water exploitatie index) geeft de verhouding weer tussen de jaarlijks gemiddelde opname en de jaarlijkse gemiddelde beschikbaarheid van water in een bepaalde regio. Deze verhouding bedraagt voor Spa en Bru minder dan 4% (ver onder de 10% limiet van de Verenigde Naties)

88%

van de leveranciers tekende
de Spadel Sustainable
Procurement Policy

Certificate

European Water Stewardship Gold
Certificate voor Spa, in 2019

SOURCE OF CHANGE

Source of change

'SOURCE OF CHANGE' IS DE VRUCHT VAN EEN LANG PROCES WAARIN ALLE AFDELINGEN VAN DE GROEP ZICH OVER HUN IMPACT, HUN ROL EN DE NODIGE ACTIES BOGEN. DEZE OEFENING LEIDDE IN JUNI 2019 TOT HET VOORSTELLEN VAN 10 COMMITMENTS.

VIER PIJLERS, TIEN AANBEVELINGEN

Een feit dat er voor 2019 uitspringt voor Spadel is ongetwijfeld de lancering in juni van het platform 'Source of Change'.

Dat is de concrete vormgeving van haar doelbewuste verbintenis om haar milieuafdruk te verkleinen, en dan vooral rond het gebruik van plastic. Het is een krachtige gezamenlijke actie die verder gaat dan haar bekende stellingnames over duurzaamheid, zoals de bescherming van de waterhoudende bronnen of de bescherming van de biodiversiteit.

Met het project 'Source of Change', dat boven de doopvont gehouden werd door Franck Lecomte, directeur innovatie en duurzame groei van de groep, ging Spadel twee nieuwe uitdagingen aan: volledig circulair worden op het vlak van verpakkingen en de milieu-impact van haar verpakkingen beperken.

Vier pijlers en tien concrete verbintenissen geven structuur aan de hele aanpak.

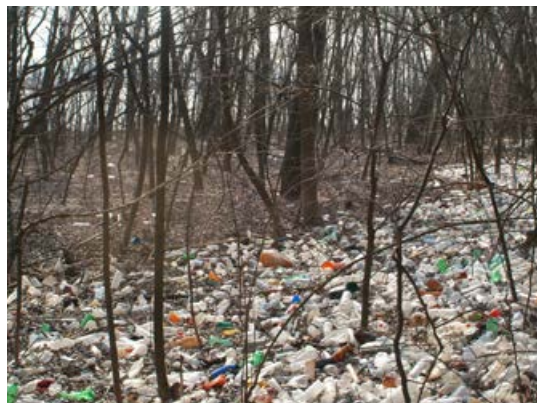
GEEN 'ZEVENDE CONTINENT', MAAR VIJF

De klik werd veroorzaakt door de onverdraaglijke beelden van wat de media, na de specialisten ter zake, ook het zevende continent gingen noemen: een grote overlopende vuilnisbelt in het hart van de oceanen, met een oppervlakte van enkele miljoenen vierkante kilometers (vijf keer Frankrijk, 30 keer Bulgarije, 110 keer België, om maar enkele landen te noemen waar de bronnen van Spadel liggen). Een afvalberg van oude autobanden, reddingsboeien, speelgoed, zakken, flessen ander plastic micro-afval tot 30 meter diep!

Dit zevende continent, dat onder meer onder de aandacht van het publiek wordt gebracht door de 'Blue Planet' documentaires, is niet uniek. Het strekt zich inderdaad uit over de vijf cirkelvormige zeestromen of gyres (Noord Grote en Zuid Grote Oceaan, Noord- en Zuid-Atlantische Oceaan en Indische Oceaan), op meer dan 2000 km van elke bewoonde plek.

DE GROTE ZORG IS NIET HET PLASTIC ZELF, MAAR HET PLASTIC AFVAL DAT ZIJN LEVEN EINDIGT IN DE NATUUR EN DUS NIET HERGEBRUIKT WORDT.

Franck Lecomte
Director Digital,
Innovation & CSR

EEN BRUTALE BEWUSTWORDING

Apart aan deze bewustwording is het brutale en onmiddellijke karakter. "De wereld is de voorbije twee jaar veranderd", stelt Franck Lecomte. "Plots werd plastic, dat praktisch en aangenaam materiaal dat voor alles en nog wat gebruikt wordt, het nieuwe gif van de planeet. Een onderwerp dat tot dan toe amper aan bod kwam, werd ineens een ernstige maatschappelijke uitdaging in Europa. Eerst in verschillende mate, maar uiteindelijk ging iedereen zich betrokken voelen. De 'plastic bashing' was geboren."

Spadel besliste dus om er een sterk en engagerend bedrijfsproject van te maken. "Maar vergis u niet, de grote zorg is niet het plastic zelf, maar het plastic afval dat zijn leven eindigt in de natuur en dus niet hergebruikt wordt", beklemtoont hij.

De problematiek kon zich dus niet beperken tot gewoon plastic vervangen door groener materiaal.

En zo ontstond 'Source of Change'. De naam is erg symbolisch, want hij verwijst zowel naar de bron, waar de groep op gebouwd is, als naar onze toekomst van verandering.

EEN BEDRIJFSPROJECT

Eerlijk gezegd, is ‘Source of Change’ de vrucht van een lang proces waarin zowat alle afdelingen van de groep zich over hun impact, hun rol en de nodige acties bogen. Het resultaat van al dat hersenwerk werd geanalyseerd, tegen het licht gehouden door externe specialisten en vervolgens gestaafd door wetenschappers en academici, NGO’s en openbare autoriteiten, klanten en medewerkers. Het was namelijk zaak om zeker te stellen dat het allemaal rond zou zijn in 2025, de spildatum die Spadel vastlegde. Maar ook om de werkelijke effecten te meten, op basis van officiële prestatie-indicatoren.

De hele oefening leidde in juni 2019 tot het voorstellen van 10 commitments, die in september bekendgemaakt werden. “Een pasklare oplossing bestaat niet, er zijn

100%

100% recyclage 100% gerecycleerd
In de pijler ‘Recycle’ verbindt Spadel zich ertoe dat haar plastic producten 100% recycleerbaar zijn en 100% uit gerecycleerd plastic vervaardigd zijn.

15%

Minder plastic
Spadel verbindt zich tot de vermindering van haar plastic footprint met 15% en van haar CO₂-uitstoot met 42% tegen 2025.

een hele rist oplossingen” gaat Franck Lecomte verder. “Het is hun optelsom die maakt dat we tot een heus waardeketenmodel kunnen komen. We weten niet of een emblematische actie ook morgen nog zal gelden. Het systeem vindt zichzelf voortdurend opnieuw uit en we moeten luisteren naar de buitenwereld en kunnen vooruitlopen op die toekomst. Dat is allemaal nodig om de juiste kansen te grijpen.”

Om die strategie vorm te geven introduceerde het bedrijf een platform waarop alle uitgangspunten, vragen en bezorgdheden zijn opgenomen, opgedeeld in overzichtelijke thema’s. Het is een open platform waarop iedereen uitgenodigd wordt tot discussie. “Want in deze problematiek zijn er eenvoudige en ingewikkelde oplossingen, interne en externe oplossingen, en ook een globale verantwoordelijkheid die we moeten erkennen”, beklemtoont nog de directeur innovatie en duurzame groei van de groep. Zo ontstonden vier pijlers, telkens een begrip dat op wedergeboorte duidt – ‘Reinvent’, ‘Reduce’, ‘Recycle’ en ‘Restore’ – elk met twee of drie aanbevelingen, wat neerkomt op in totaal tien uitdagingen.

HERUITVINDEN: INTERN INNOVEREN EN EXTERNE PARTNERSHIPS AANGAAN

De eerste van die vier pijlers, “Reinvent”, houdt in dat Spadel zijn hydratatieoplossingen letterlijk gaat “heruitvinden”. Dat wil zeggen, haar consumenten op een andere manier een mineraalwater van kwaliteit aanbieden, zeker voor de houders die maar een keer gebruikt worden.

Er werden drie koersen uitgetekend: grondige en transparante kennis hebben van de verpakkingsmaterialen, om zo te garanderen dat ze recycleerbaar zijn en aan ecodesign te kunnen doen; het aandeel retourformaten verhogen tot 20% (tegen 10% momenteel); en zoveel mogelijk recycleerbaar materiaal verwerken in de verpakkingen, met een doelstelling van 100%.

Spadel besliste om van meet af aan in te zetten op twee fronten.

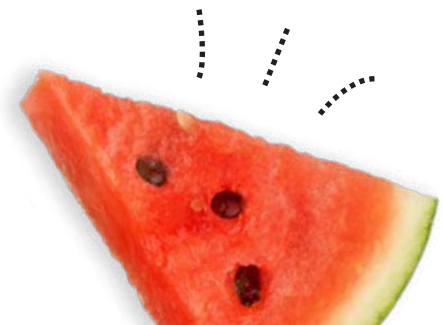
Intern, door het specialiseren van de teams in deze onderwerpen, maar ook met wendbare innovatiemethodes die de consument en de klant centraal stellen in het proces en waarin experimenteren een belangrijke rol heeft. “Onze interne incubator, Waterhouse Lab gedoopt, is de ideale plaats om met dergelijke projecten te experimenteren” geeft Franck Lecomte mee.

Extern steunt de groep op partnerships met universiteiten, innovatieve ecosystemen, incubatoren en andere startersversnellers zoals het Frans programma ToasterLAB, waarvan Spadel begin 2019 lid werd.

ZOWEL DE PLASTIC VOETAFDruk ALS DE KOOLSTOFafdruk VERKLEINEN

“Zichzelf heruitvinden, dat is goed”, gaat Franck Lecomte verder, “maar dat moet op lange termijn bekeken worden, met een bepaalde misluktingsgraad of althans een hoge mate van onzekerheid. Er moeten dus meer pragmatische oplossingen op korte termijn kunnen voorgesteld worden.” En hier komt de tweede pijler op de proppen: ‘Reduce’. Met twee zeer duidelijk becijferde aanbevelingen, want Spadel verbindt er zich toe om tegen 2025 haar plastic voetafdruk met 15% te verkleinen en ook haar CO₂-uitstoot met 42% te verminderen.

De eerste veronderstelt een stelselmatige herziening van alle bestanddelen van de verpakkingen. De tweede houdt ook rekening met de elementen die verbonden zijn aan de productie, het energieverbruik en de logistiek.

RECYCLEREN EN GERECYCLEERDE PRODUCTEN GEBRUIKEN

De derde pijler 'Recycle' is onlosmakelijk verbonden met de tweede. "Minder plastic is natuurlijk een goede zaak", beaamt Franck Lecomte, "maar minder nutteloos plastic afval is nog beter. Dat wil zeggen geen inzameling en ook geen recyclage. Hier denkt de groep op middellange termijn en richt zich vooral naar de buitenwereld."

Met drie verbintenissen in het vizier.

Eerste vaste verbintenis van Spadel: ervoor zorgen dat haar plastic verpakkingen 100% recycleerbaar zijn, om de recycleerbaarheidsketen niet te vervuilen, met secundaire verpakking inbegrepen.

Om zeker te stellen dat gerecycleerde materialen goed en volledig gebruikt worden, moet alle plastic afval worden ingezameld en moeten de gerecycleerde materialen van voldoende goede kwaliteit zijn om ze in de productieketens te kunnen opnemen. Het gaat hier om de twee andere verbintenissen die Spadel op het stuk van recyclage aangaat.

Deze drie verbintenissen gelden trouwens, ei zo na, ook voor glas dat een niet te verwaarlozen deel van de verpakking van de groep is.

"Deze verbintenis van '100% recyclage 100% recycled' kan echter niet gehaald worden als we niet samenwerken met de buitenwereld", onderstreept de promotor van het project 'Source of Change'. In elk land waar Spadel haar water produceert en verdeelt, lopen er gesprekken met de openbare autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de inzameling, om de systemen transparanter, beter georganiseerd en efficiënter te maken en zo tot 100% inzameling te komen.

HERSTELLEN, VOORKOMEN, OPRUIJEN

Buiten discussies over de kunst van goed afval inzamelen, was Spadel van mening dat er, ruimer, ook een maatschappelijke rol te spelen was. Met de vierde pijler 'Restore' verbond de groep er zich toe om 'nul zwerfvuil' te promoten en projecten te ondersteunen voor preventie en het opruimen van natuurlijke of verstedelijkte ruimtes.

Dat speelt op drie niveaus: wereldwijd, nationaal en lokaal.

De financiële steun aan de zeer emblematische organisatie The Sea Cleaners van de Franse zeiler, avonturier en ecologist Yvan Bourgnon, is haar belangrijkste actie op wereldschaal. De partnerships met het Nederlands Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid (IVN) of de Belgische organisatie GoodPlanet, maken het haar mogelijk om zich concreet te engageren in een aantal duurzame projecten (campagne, animatie ...). Tot slot zijn er ook nog de inspanningen op de locaties van haar bronnen, zoals Devin, Ribeaupillé (Carola), Spa, Stoumont (Bru), Wattwiller.

VIER PIJLERS, VIER RITMES

"Met onze steun aan de initiatieven die bijdragen tot de schoonmaak of tot de verbetering van het inzamelsysteem, maken we de drie andere pijlers waar", besluit de promotor van het project 'Source of Change'. En de cirkel is rond. Met 'Reinvent' is de blik op de toekomst gericht, doen we aan extrapolatie. Met 'Reduce' zetten we in op de korte termijn, met acties die op onszelf inzoomen. Met 'Recycle' schakelen we over naar de middellange termijn en kijken we meer naar de buitenwereld. Met 'Restore' zitten we in het heden en in een maatschappelijke rol".

MET 'SOURCE OF CHANGE' MAAKT SPADEL DE CIRKEL ROND. MET 'REINVENT' DOEN WE AAN EXTRAPOLATIE. MET 'REDUCE' ZETTEN WE IN OP DE KORTE TERMIJN, MET ACTIES DIE OP ONSZELF INZOOMEN. MET 'RECYCLE' SCHAKELN WE OVER NAAR DE MIDDELLANGE TERMIJN EN KIJKEN WE NAAR DE BUITENWERELD. MET 'RESTORE' ZITTEN WE IN HET HEDEN EN IN EEN MAATSCHAPPELIJKE ROL.

Franck Lecomte
Director Digital,
Innovation & CSR

Re-invent

INNOVEREN OM ZICHZELF BETER HERUIT TE VINDEN

Innovatie is de uitgelezen motor voor groei bij Spadel en ligt dus als vanzelfsprekend aan de basis van de eerste van de vier pijlers die de groep koos in het kader van haar platform 'Source of Change': Reinvent. "Maar bij ons gaat innoveren wel verder dan enkel de producten en verpakkingen" nuanceert Seppe Froominckx, Head of Business Model Innovation & PMO.

"Het is ruimer, een heuse denkoefening over innovatieve oplossingen om in een nabije toekomst ons water bij de consument te brengen op een zo milieuverantwoordelijke manier als maar kan. Het is heel ons economisch model dat we willen verbeteren." Met dat doel voor ogen huldigde Spadel een gloednieuwe interne structuur in, het 'Waterhouse LAB', een broeihaard van ideeën om de innovatieprocessen te versnellen. De groep smeedde ook een partnership met ToasterLab, een programma voor bedrijfsversnelling, waarvan ze trouwens een stichtend lid is. Met welk doel? Onder meer startende bedrijven die rond duurzame verpakkingen en gezonde dranken werken, op weg helpen.

CRADLE TO CRADLE

De eerste verbintenis die Spadel aanging om zichzelf heruit te vinden, is de aansluiting bij de stichtende principes van de 'Cradle-to-cradle' (C2C) aanpak, of letterlijk 'van wieg tot wieg'. Deze filosofie van milieuvriendelijk ontwerpen en milieu-ethiek is op twee principes geënt: zero vervuiling en volledige recyclage. In het kader van haar activiteiten heeft Spadel de ambitie om deze principes toe te passen op de 'packaging' van de verschillende bronwaters die de groep bottelt en verdeelt. "Onze producten zijn zuiver", beklemtoont Ann Vandenhende, Group CSR Manager. "Wij willen dus dezelfde normen van zuiverheid en kwaliteit hanteren voor de flessen en verpakkingen die ze bevatten, door gebruik te maken van 100% gerecycleerde materialen, die goed zijn voor het milieu en tegelijk voor de gezondheid van de consumenten." Geen enkele schadelijke stof voor de mens of de natuur mag de levenscycli van de Spadel-flessen belasten. Om dit te garanderen, schakelde de groep de hulp van het EPEA in, het advies- en onderzoeksbureau dat werd opgericht door Michael Braungart, die het 'Cradle to Cradle'-concept mee ontwikkelde. Dit is trouwens een certificerend orgaan ter zake. De eerste resultaten die het EPEA in december 2018 uitlichtte, maakten mogelijk om een inventaris op te maken van de nodige inspanningen om de C2C-certificatie te krijgen voor een eerste gamma

TEGEN 2025
STREVEN WE NAAR ECO-DESIGN
VAN ONZE VERPAKKINGEN
"VAN WIEG TOT WIEG"

INCREASE
REUSABLE
FORMATS TO
20%

TEGEN 2025 WILLEN WE DAT 20%
VAN ONZE VERPAKKINGEN
HERBRUIKBAAR ZIJN, TEGEN
SLECHTS 10% VANDAAG

WE GAAN VOOR INNOVERENDE
MATERIELEN, WAARONDER BIOPLASTIC

producten tegen 2022. In 2025 moet dan de hele productie van de groep gecertificeerd zijn. Deze doelstelling bracht in 2019 alle medewerkers van Spadel op de been en zal dit ook blijven doen in de komende jaren.

HERBRUIKBARE FORMATEN

Een tweede virtueuze impuls van de groep is haar doelbewust streven om het gebruik van recipiënten voor eenmalig gebruik te verminderen. "Momenteel is 10% van onze verpakkingen herbruikbaar, de glazen flessen, transportdozen en pallets inbegrepen", stelt Seppe Frooninckx. "Wij willen dit verdubbelen en 20% herbruikbare verpakkingen halen tegen 2025." Het merk Devin biedt nu al een herbruikbaar houder van 19 liter. Maar er worden nog andere pistes overwogen. "Het is voor ons een grote uitdaging, voegt de innovatieverantwoordelijke toe.

HERNIEUWBARE MATERIELEN ALS ALTERNATIEF

Nog steeds in die zelfde zorg om te innoveren en tegelijk haar koolstofafdruk te neutraliseren, verkent Spadel de mogelijkheden van andere materialen die een alternatief bieden voor glas en plastic. Het gaat onder meer om hernieuwbare materialen, waar bioplastisch bij hoort, dat bekomen wordt met biobaseerde componenten. Er lopen momenteel projecten, met omkadering door een specifiek team.

WE TRACHTEN INNOVATIEVE
OPLOSSINGEN OM ONS WATER
OP DE MILIEUVRIENDELIJKSTE
MANIER AAN DE CONSUMENT
AAN TE BIJEDEN.

Seppe Frooninckx
Head of Business
Model Innovation&PMO

EEN GROOT HERBRUIKBAAR FORMAAT VOOR DEVIN

Het Bulgaars merk Devin is sterk gericht op duurzaamheid en verbond zich tot een drastische vermindering van zijn productie van plastic afval. Om dat waar te maken, besloot het de houders voor eenmalig gebruik te vervangen door andere die herbruikbaar zijn, volgens een innovatief principe. Zijn idee? Geen glazen flessen met statiegeld, maar polycarbonaat tanks van 19 liter die aan huis of op kantoor worden geleverd. Als ze leeg zijn, komt Devin ze ophalen,

maakt ze schoon, vult ze en verdeelt ze weer. Dit kan 24 keer opnieuw. Spadel maakte de berekening van de CO₂-afdruk (uitstoot van koolstof) en van de PEF-score (Product Environmental Footprint of globale milieu-afdruk van producten) van de '19 l' en vergeleek ze met deze van haar andere verpakkingen. Het nieuw procédé behaalde het beste resultaat. Genoeg om meteen de groep aan te sporen om de invoering van dit groot herbruikbaar formaat op haar andere markten te analyseren.

Re-duce

PLASTIC EN KOOLSTOFADFDRUK: DOELEN BECIJFERD

De tweede pijler van het platform 'Source of Change' vertaalt het streven van Spadel om zowel de hoeveelheid in haar verpakkingen gebruikte plastic als de CO₂-uitstoot van haar activiteiten te verminderen. En haar cijferdoelen leggen de lat bepaald hoog: -15% plastic verpakkingen tegen 2025 en -42% CO₂-uitstoot tegen 2030.

-15% PLASTIC VERPAKKINGEN

In 2018 gebruikte Spadel heel precies 23.560 ton plastic om haar bronwaters te verdelen. De uitdaging van min 15% tegen 2025 komt dus neer op een besparing van 3.534 ton plastic, met een tussenstap van -5% in 2022. Om daarin te slagen, deelden haar teams eerst de hoeveelheid plastic per type verpakking in: primair (fles en dop), secundair (pack) en tertiair (transportpallet). "We stelden vast dat vooral in de primaire verpakking plastic gebruikt wordt, ongeveer 90% van alle gebruikt plastic", beschrijft Philippe Henon, Group Manager Packaging. "Dus beslisten we om ons daar prioritair op toe te spitsen."

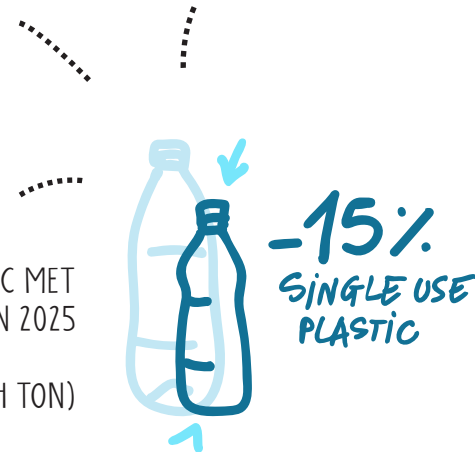
De eerste producten die lichter worden, zijn de grote formaten van het gamma Spa Reine plat en bruisend, nadat de kleine formaten al in 2012 lichter waren gemaakt. "Als

we 1,5 gram plastic uit de flessen halen, hebben we iets meer dan 300 ton plastic per jaar bespaard", licht Philippe Henon extra toe. De uitbesteding van de preformactiviteit, die voordien intern werd uitgeoefend, maakte de optimalisering van het gewicht mogelijk. Zo werd nog eens 250 ton plastic extra gewonnen. "In totaal besparen we 4,5 tot 4,7% plastic, bijna ons doel voor 2022."

In mei 2020 komt Devin aan de beurt om zijn flessen te verlichten, dankzij twee nieuwe productielijnen. "Dit is meteen de kans om het design van de flessen en hun

WE WILLEN WEGWERPPLASTIC MET
15% VERMINDEREN TEGEN 2025

(EEN BESPARING VAN 3.534 TON)

gewicht te herzien", beaamt de verantwoordelijke van de 'packaging'. "Het formaat van 50 centiliter zal van 12 naar 11,4 gram gaan en het formaat van 1,5 liter van 26,2 naar 24 gram." Bij Wattwiller zal het formaat van 1 liter verschuiven van 25 naar 22,4 gram, voor een winst van 24 ton plastic per jaar. Terwijl de krimphoes die tot nu om de packs zat, zal vervangen worden door wikkelfolie, nog eens een besparing van 36 ton plastic. "Carola wacht op een nieuw design van haar flessen volgend jaar. Meteen zal dit ook de hoeveelheid plastic optimaliseren", verzekert Philippe Henon.

DE GROOTSTE HOEVEELHEID PLASTIC ZIT IN DE FLESSEN EN DOPPEN, ONGEVEER 90% VAN ALLE GEBRUIKT PLASTIC.

Philippe Henon
Group Manager
Packaging

KOOLSTOFNEUTRAAL STAP VOOR STAP

Spadel levert al enkele jaren inspanningen om haar koolstofafdruk te verkleinen, om tegen 2050 volledig koolstofneutraal te zijn. In 2015 haalde ze al twee tussenstappen, door zich te richten op de uitstoot van de energiebronnen voor haar kantoren en productiesites en de onrechtstreekse emissie uit de productie van de nodige elektriciteit voor haar activiteiten. In 2019 pakte de groep het derde en belangrijkste deel van het werk aan: de

koolstofneutraliteit van alle acties stroomopwaarts en stroomafwaarts van de productie, van het transport van de grondstoffen naar de fabrieken tot de verdeling van de flessen en, tot slot, hun recyclage. Of dus niet minder dan 80% van haar totale koolstofafdruk. Om zich nog beter van deze taak te kunnen kwijten, sloot Spadel zich in juni 2019 aan bij het Science Based Target Initiative, waarmee het samen 40 actiepunten bepaalde.

330

ton plastic

Door 1,5 g minder plastic te verwerken in de flessen groot formaat van Spa Reine, besparen we 330 ton plastic in een jaar.

OM PLASTIC VERPAKKINGEN MET 15% TE VERMINDEREN, HEEFT SPADEL DE GEBRUIKTE HOEVEELHEID PLASTIC PER TYPE VERPAKKING ONDERVERDEELD IN PRIMAIRE (FLES ET DOP), SECUNDAIRE (VERPAKKING) EN TERTIAIRE (TRANSPORTPALLET) VERPAKKING.

EEN EERSTE LEAN & GREEN STER

Het Nederlandse programma Lean & Green, dat de transport- en logistiekbedrijven aanspoort om energie-efficiënter te werken en hun koolstofafdruk te verkleinen, werd in 2012 in België ingevoerd. Spadel had er al zeer snel oren naar, zowel voor zichzelf als voor de vervoerders waar het bedrijf mee werkt. Dat zijn inderdaad heuse partners, die natuurlijk niet helemaal alleen alle verantwoordelijkheid ter zake moesten dragen.

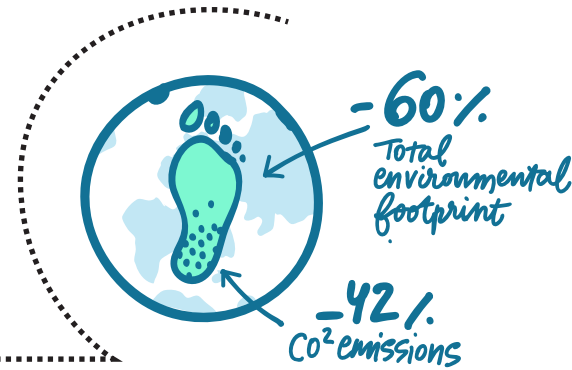
Dit Lean & Green label is meer dan een prijs, het is een verbintenis in de tijd. Het keurmerk wordt toegekend na goedkeuring van een nauwkeurig vijfjarenplan dat het bedrijf voorlegt. Daarin zijn de nodige maatregelen opgenomen om de CO₂-uitstoot met minstens 20% naar beneden te krijgen.

Het plan van Spadel telde 11 aanbevelingen, waaronder meer lokale bevoorrading van materialen (PET, vruchten

voor het gearomatiseerd water, ...), de invoering van supertrucks, ze voller laden, de overstap naar digitaal voor bepaalde taken ...

Eind 2018 onderging de groep een audit door een onafhankelijk organisme dat vaststelde dat de doelstellingen overschreden werden: een vermindering van 22,9% ten opzichte van het referentieniveau van 2012! Deze eerste ruim verdiende ster is een forse stimulans voor de toekomst. Want de doelstelling in het kader van 'Source of Change' is een daling van 42% halen tegen 2030. En daarvoor zal wellicht heel het logistiek proces herbekeken moeten worden.

Momenteel dekt het Lean & Green programma enkel de Benelux. Alleen de sites van Spa en Bru zijn dus betrokken. Maar er lopen gelijkaardige initiatieven in andere landen. Spadel onderzoekt ze stuk voor stuk om zo tot een globale aanpak te komen inzake CO₂-uitstoot.

60% VERMINDERING VAN DE MILIEUVOETAFDruk VAN ONZE PRODUCTEN
EN 42% BEPERKING VAN ONZE CO₂ EMISSIES TEGEN 2030

-42% UITSTOOT VAN CO₂

Ook in de vermindering van de CO₂-uitstoot mikt Spadel erg hoog met haar goede voornemens. "We werkten een zeer ambitieus plan uit, op basis van de wereldwijde verbintenissen (Akkoorden van Parijs, COP21) om de klimaatopwarming onder de twee graden te houden", beklemtoont Patrick Jobé, Group Environment & Water Manager. Om haar aanpak te bekrachtigen en zeker te stellen dat hij haalbaar is, voegde de groep zich bij 780 bedrijven die bij het onafhankelijk internationaal initiatief Science Based Targets aangesloten zijn. "Slechts van 310, waaronder Spadel, worden de doelstellingen voor

SPADEL STEUNT HET INITIATIEF "SIGN FOR MY FUTURE" VOOR EEN AMBITIEUZERE KLIMAATPOLITIEK.

Patrick Jobé
Group Environment
& Water Manager

broeikasgasvermindering als ambitieus erkend en tegelijk als realistisch en haalbaar beschouwd. Dat is minder dan de helft van de startgroep! België telt er zeven, Spadel inbegrepen dus, Nederland ook zeven, Frankrijk 16 en Bulgarije geen enkel. We hebben dus een duidelijke voorsprong op anderen."

Concreet baseert Spadel zich op een jaarlijks uitstootvolume van 130.000 ton CO₂ (cijfer van 2015) om de te halen besparing te berekenen, namelijk 54.600 ton (42%) tegen 2030. Om daarin te slagen, moeten de mouwen opgestroopt worden en ... moet verder dan de perimeter van de productiefabrieken gekeken worden. Want de

koolstofafdruk (83%) wordt grotendeels stroomopwaarts en stroomafwaarts van de eigenlijke activiteiten van het bedrijf gemaakt. "Het is de productie van de grondstoffen, de verdeling van de afgewerkte producten en, in mindere mate, het levenseinde van de verpakkingen die grotendeels voor de uitstoot zorgen", lijst Patrick Jobé op, die toevoegt dat Spadel "al lang werkt aan de vermindering van het energieverbruik van haar fabrieken en aan de toepassing van hernieuwbare energieën, enkel de productiesite van Devin is nog niet overgeschakeld op groene energie." Spadel is nu dus uitstekend geplaatst om haar leveranciers en haar verdelers beter aan te spreken over hun eigen koolstofafdruk. "Er worden verschillende pistes overwogen: het gebruik van gerecycleerde grondstoffen, de toepassing van groene energieën en een meer duurzame brandstof, de keuze voor grotere vrachtwagens (supertrucks) om de trajecten te maximaliseren ...". Een uitdaging, maar ook een bron van mogelijkheden voor de groep, die op deze manier een virtueel imago krijgt en ... aantrekkelijker wordt voor haar partners. "De dialoog is aan de gang!" glimlacht de verantwoordelijke voor milieu en water.

Momenteel ligt de emissie op 130.000 ton. Loopt als volgens plan, dan zakt dat cijfer naar 75.400 ton in 2030. Maar wat met het saldo? "Dat moet geneutraliseerd worden door investeringen in projecten voor de vermindering van de koolstofafdruk van de ontwikkelingslanden", antwoordt

Patrick Jobé. Daar werkt Spadel al sinds 2017 aan in Rwanda, in het kader van het project 'Water for climate'. "Onze actie levert een besparing van 40.000 ton CO₂ per jaar op. Dat zal in 2030 neerkomen op meer dan de helft van onze koolstof afdruk."

EN DE MILIEUVOETAFDruk?

Gesterkt door deze veelbelovende vooruitzichten, besliste de groep, op ruimere schaal, om de milieufdruk van haar producten met 60% terug te schroeven tegen 2030. Dat maakt ze tot een voorloper in Europa. "De Product Environmental Footprint (PEF) is een score die toegekend wordt op basis van een wetenschappelijke methodologie die de Europese Commissie in 2019 vastlegde om consumenten een objectieve kijk te geven op een categorie van producten", licht Patrick Jobé toe.

"Deze score maakt mogelijk om de producten met elkaar te vergelijken, om beter het milieuvriendelijkste product te kunnen kiezen tijdens zijn hele levenscyclus." Bij deze bijkomende doelstelling hoort wel geen bijkomend plan. "Ons plan voor de vermindering van de koolstofafdruk is ambitieus genoeg", besluit hij. "De milieufdruk houdt rekening met 16 indicatoren, waaronder de koolstofafdruk, het waterverbruik, de vermindering van de hulpbronnen ... Maar het is grosso modo hetzelfde plan met twee verschillende brillen bekijken."

Sinds 2015 zijn de Spadel sites CO₂ neutraal (scope 1 et 2). Spadel wil CO₂ neutraal zijn (ook scope 3) voor de hele Groep en haar activiteiten tegen eind 2020. En we zijn op de goede weg.

DE 'SCIENCE BASED TARGETS' ZIJN. EEN SOORT GPS OM IN 2050 'NUL EMISSIES' TE BEREIKEN.

Patrick Jobé
Group Environment
& Water Manager

Re-cycle

RECYCLEREN, MEER DAN EEN BEDRIJFSPROJECT

Met de derde pijler van 'Source of Change' verbindt Spadel zich in zekere zin tot een nieuw abc op het vlak van recyclage. De problematiek van de verpakkingen blijft uiteraard een alsmear groter aandachtspunt, maar het bedrijf wil zich nu ook over het afval van die verpakkingen buigen. In dat opzicht stelde het zich tot doel om tegen 2025 nog enkel gerecycleerd materiaal te gebruiken, voor al zijn primaire, maar ook secundaire en tertiaire verpakkingen.

Nieuw is deze bekommernis niet. Sinds 2017 wordt de warmtekrimpfolie van Wattwiller volledig uit gerecycleerd plastic gefabriceerd. En sinds 2018 worden ook de kratten met statiegeldflessen van Bru voor 100% uit recyclagemateriaal vervaardigd.

Maar met de pijler 'Recycle' van 'Source of Change' heeft Spadel ambities van een heel ander gehalte. Deze zijn in drie heel duidelijke verbintenissen gegoten: tegen 2025 nog enkel 100% recycleerbare verpakkingen die voor 100% uit hergebruikte of gerecycleerde materialen vervaardigd zijn; alle middelen zoeken en vinden om het verpakkingsafval voor 100% in te (doen) zamelen. Zonder daarom voorbij te gaan aan een zekere vereiste inzake de kwaliteitsverbetering van de gerecycleerde materialen, want deze zullen enkel in haar productieketens opgenomen worden als ze van goede kwaliteit zijn.

Deze derde pijler legt strikte interne beslissingen op, maar ook en misschien zelfs vooral verbintenissen ten opzichte van de buitenwereld.

ZELF VEELEISEND ZIJN

Omdat Spadel een goed technisch inzicht heeft in de verpakkingen die ze wil invoeren (via het 'cradle to cradle'-project, de eerste pijler van 'Source of Change', Reinvent), kan ze mikken op 100% recycleerbaar/100% gerecycleerd. De eerste stappen werden al gezet. "Voor onze plastic flessen hebben we de ambitie om 30% rPET te gebruiken (dit is PET op basis van gerecycleerd PET), tegen 2022 en 100% tegen 2025 – onder voorbehoud van voldoende beschikbaarheid van rPET van kwaliteit, een gegeven waar we beslist zullen aan werken", zet Head of Corporate Affairs Christopher Scharpé uiteen.

100% INZAMELING

100% GERECYCLEERD MATERIAAL

100% RECYCLEERBAAR MATERIAAL

Dat wil zeggen nieuwe procedures hanteren, maar ook aandacht hebben voor het kanaal in zijn geheel. En met name voor die nieuwe schakel die alsmaar sterker in de kijker loopt en bestaat uit startups, KMO's en andere grote groepen die aan opkomende technologieën werken om de materialen van morgen te produceren, zoals chemisch gerecycleerd PET. "Er zouden trouwens partnerships overwogen kunnen worden", voegt Christophe Scharpé nog toe.

MEEWERKEN AAN DE INZAMELINGSINSPANNINGEN

De kwaliteit van de gerecycleerde materialen hangt echter af van de kwaliteit van de ingezamelde materialen. Daarom wil Spadel kunnen meewerken aan de strategie op het vlak van inzameling op de markten waar haar waters verdeeld worden. "Het engagement van de landen en steden verschilt, net zoals de inzamelsystemen zelf anders zijn", geeft hij mee. "Onze medewerking heeft dus ook verschillende vormen. Hier zijn we lid van het verantwoordelijk organisme, daar namen we posities in en nog ergens anders zitten we in het stadium van de besprekingen en van de analyse van de inzamelsystemen.

Het gaat telkens om een individuele marktbenadering, in samenwerking met de betrokken sectoren, om de beste oplossing te vinden." Er wordt op heel veel momenten water verbruikt en er moet ook gewerkt worden aan het afval dat niet gesorteerd wordt en dus meestal in de verbrandingsoven belandt. "De kern van het probleem, is de inzameling buitenshuis", geeft Christophe Scharpé toe. "Maar ook de kwaliteit van het ingezameld afval, om elke onzuiverheid te vermijden. Ideaal zou door en door gesorteerd afval zijn, verpakkingen uit één enkel materiaal, maar dat is waarschijnlijk erg ambitieus in de praktijk."

In 2019 werden verschillende pistes onder de loep genomen, in België en in Nederland, om het inzamel- en recyclagepercentage op te trekken. Zo werden pilootprojecten opgezet met klanten van Spadel of met organisatoren van evenementen. Voor 2020 is een eerste concrete installatie gepland, in collectieve restaurants of zelfs op openbare plaatsen, van innovatieve machines om de inzameling en de sortering van drankverpakkingen te stimuleren.

DE KERN VAN HET PROBLEEM IS DE INZAMELING BUITENSHUIS

Christophe Scharpé
Head of Corporate
Affairs

CAROLA HERLANCEERT GLAZEN FLESSEN MET STATIEGELD

In april 2019 ging het Franse merk in zee met het bronwater Lisbeth, de brouwerij Meteor en de organisatie Zéro Déchet Strasbourg voor de uitbouw van het netwerk Alsace Consigne. Het initiatief promoot het statiegeld voor glazen flessen, dat goed verankerd is in de Elzas. Retourglas is een alternatief voor het recycleerbaar plastic en glas voor eenmalig gebruik en levert betere prestaties in vermindering van de koolstofafdrak (respectievelijk 10% en 79%). Dit proces moet wel regionaal blijven, want eens voorbij een bepaalde afstand, gaat de milieuwinst verloren. De actie van het Alsace Consigne netwerk wil de schijnwerper richten op producten met statiegeld in pilootwinkels, de aanmaak van een interactieve kaart met de aanduiding van de verkooppunten voor producten met statiegeld en de sensibilisering van de restauranthouders voor de voordelen van het systeem.

Re-store

VOOR EEN SCHONE PLANEET, OP ALLE NIVEAUS

“De vier pijlers volgen op elkaar in een welbepaalde rangorde”, steekt Group CSR Manager Ann Vandenhende meteen van wal. De directrice maatschappelijk verantwoord ondernemen van de onderneming heeft als geen ander een kijk op de nauwe en onverbreekelijke banden tussen de vier pijlers, omdat net haar afdeling instaat voor de animatie en de actualisatie van het platform ‘Source of Change’. “De eerste drie pijlers draaien rond alle werk aan verbeteringen waar Spadel doelbewust voor tekende”, gaat ze verder. “De vierde is vooral bedoeld om de schade te herstellen die de natuur leed omdat de verpakkingen niet gerecupereerd werden. We hebben het over een holistische aanpak. De vierde pijler is onmisbaar voor de eerste drie en kan er niet zonder bestaan.”

‘NUL ZWERFVUIL’ PROMOTEN

Spadel beseft heel goed dat ook zij – onbedoeld – heeft bijgedragen tot de vervuiling van de planeet. Ze had die randschade gewoon met een cheque kunnen herstellen, maar het bedrijf wilde veel meer doen dan dat.

Deze vierde pijler, ‘Restore’ genoemd, berust op twee grote extra krachtlijnen: enerzijds zoeken naar mogelijkheden om minder afval te creëren, anderzijds het bestaand afval aanpakken.

OUR CONSUMERS

OUR TEAM

WIJ SENSIBILISEREN MEDEWERKERS EN CONSUMENTEN EN GAAN SAMEN MET ONDERWIJSINSTELLINGEN VOOR ‘SAMEN VOOR NUL ZWERFVUIL’ WE WILLEN HET ‘SAMEN RECYCLEREN’ LOGO OP ALLE VERPAKKINGEN AANBRENGEN.

Voor de eerste krachtlijn lag de oplossing al snel voor de hand. De consumenten zelf kunnen minder afval genereren. Het is dus absoluut noodzakelijk om ze eraan te herinneren zodra ze een fles water in handen hebben. “Bronwater is zuiver en Spadel beschermt het, maar we hebben de consumenten nodig om de fles te kunnen recycleren”, vertelt Ann Vandenhende. “Daarom moeten we stelselmatig blijven hameren op het doel van nul zwerfvuil, via al onze

informatiekanalen. En onze merken zijn het belangrijkste kanaal en het beste om de consumenten bewust maken van het nut van recycleren.”

Het eerste merk dat die weg insloeg, was Bru, met de aanbreng van het logo ‘Recycle Together’ op zijn hele productie, flessen en packs inbegrepen. “De andere merken zullen volgen met hetzelfde logo”, voegt de directrice MVO van de groep toe. “Dat zal ten laatste in 2022 een feit zijn

voor de hele productie van de groep.” De boodschap wordt trouwens ondersteund door alle marketingdiensten en alle andere kanalen (online media ...).

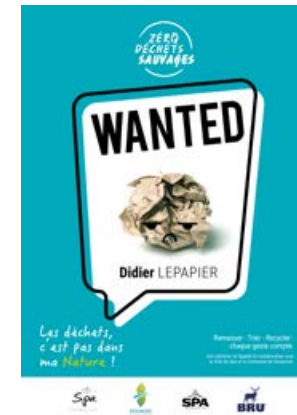
EEN GLOBALE ACTIE OP ZEE

Voor het tweede luik van 'Restore', namelijk zwerfvuil voorkomen en bestrijden, bestelde Spadel om actie te voeren op drie fronten: globaal, nationaal en lokaal. In 2019 besteedde het bedrijf 670.000 euro aan sponsoring en partnerships. Voor 2020 is een gelijkaardig bedrag ingeschreven.

Op wereldschaal spitte Spadel zich toe op een sterke boodschap die uitgedragen wordt door de Franse zeiler Yvan Bourgnon. “Zijn project om de oceanen op te ruimen, heeft ons geraakt”, zegt Ann Vandenhende, “ook al heeft

Spadel concreet maar weinig te maken met de vervuiling van de zeeën en oceanen”. Deze komt inderdaad vooral van Afrika, Azië en Zuid-Amerika. “Maar of we nu al dan niet rechtstreeks verantwoordelijk zijn” gaat ze verder, “dat houdt niet op bij de landen waar we verdeeld worden.”

En het Manta-project van The Sea Cleaners heeft een innovatief en inventief aspect dat het bedrijf alleen maar kan aanspreken: een schip – een prototype – dat het plastic afval dat in zee drijft ophaalt en aan boord behandelt. “De operatie trok ons aan omdat ze geen genoeg neemt met de verwerking van het afval, maar ook een educatieve rol speelt in de sensibilisering van de lokale gemeenschappen voor zwerfvuil, onder meer via de scholen”, stelt de directrice MVO van het bedrijf.

rPET

Gebruik van 100% recycleerbare PET tegen 2025.

Spadel geeft zich tot 2022 de tijd om reeds 30% recycleerbare PET te gebruiken.

NATIONALE ACTIES IN HET ONDERWIJS

Het is ook via scholen dat Spadel nationaal en lokaal actie voert tegen zwerfvuil. Nationaal in de landen waar haar waters op de markt zijn en lokaal prioritair in de steden waar een productiesite gevestigd is.

Tot nu toe liepen deze acties vooral in België en Nederland, in de vorm van sterke impulsen op het vlak van natuureducatie, respectievelijk via de Belgische vereniging GoodPlanet en het Nederlandse IVN, het Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid.

Met de eerste gaat het vooral om acties om een jong publiek in een schoolomgeving te wijzen op de gevolgen van zwerfvuil in de natuur. Met het tweede engageerden de merken Spa en Bru zich voor drie welbepaalde luiken: de biodiversiteit met aandacht voor de wilde bijen, de aanleg

van 'tiny forests', minibossen in een stedelijke omgeving (in Amsterdam, maar ook in Brussel) en adviezen aan de jeugd over zwerfvuil. In december 2019 werd een partnerschap van drie jaar gesloten met IVN en de concrete resultaten zullen niet lang op zich laten wachten.

LOKALE OPRUIMACTIES

Gelijkaardige partnerships werden aangegaan met nationale, regionale of gemeentelijke organisaties op de locaties waar een fabriek van Spadel gelegen is.

"In Spa en in Stoumont gingen we, ook in partnership met GoodPlanet Belgium, de uitdaging aan om 100% in te zamelen", meldt Ann Vandenhende. "Dat betekent werken aan de infrastructuur (voldoende vuilnisbakken plaatsen, opruimacties organiseren met vrijwilligers) en preventie- en sensibiliseringsacties in scholen en

20 KM DOOR SCHONER BRUSSEL

Tijdens de 40ste editie van de 20 km van Brussel engageerde Spadel, historisch partner van het evenement, zich voor de inzameling en de recyclage van de 350.000 flessen Spa Reine die aan de lopers uitgedeeld werden. In samenwerking met de VZW Syndicat d'Initiative Bruxelles Promotion, Net Brussel, Leefmilieu Brussel en Fost Plus, verdubbelde de groep het aantal blauwe

PMD-vuilnisbakken op de bevoorradingspunten tot 100 en verhoogde het aantal jeugdbewegingleden die vrijwillig flessen en doppen gingen rapen tot 400. De eerste werden gerecycleerd, de tweede aan organisaties gegeven. Bovendien deed Spadel voor elke ingezamelde fles een gift aan GoodPlanet als steun aan 'Tiny Forest', haar project voor de aanplanting van bomen in de stad.

tijdens evenementen.” In Ribeuuillé betref de grootste actie van 2019 de selectieve inzameling van afval tijdens toeristische, culturele en sportmanifestaties, met sorteerinstallaties en sensibilisering. In Wattwiller gaat het om een sensibiliseringsproject in tien klassen, samen met het lokale ‘Maison de la Nature’. Er is voor de lente 2020 trouwens ook een ontmoetingsdag gepland om het project toe te lichten, in de fabriek van Wattwiller.

Maar lokaal beperkt Spadel zich niet tot de zones waar ze gevestigd is. Zo heeft de groep het plan om in België, dankzij de individuele inzet van haar werknemers, de planeet op hun eigen niveau op te ruimen. “Dat is de rol van onze ‘one citizen day’. Die dag houden ze her en der een grote lenteschoonmaak”, besluit Ann Vandenhende. In Spa of in Stoumont, in Blankenberge, Ottignies of Morlanwez.

Op de andere sites zien ook initiatieven het levenslicht die de consumenten sensibiliseren voor het thema recyclage. Op de grondgebieden van Ribeuuillé en Wattwiller, die elk enkele gemeenten groeperen, werden in scholen en op openbare plaatsen (gemeentehuizen, bibliotheken, ...), acties gevoerd rond ecologische rolmodellen om te sorteren. In Devin worden dergelijke bewustmakingsacties opgezet samen met Ecopack, die instaat voor de inzameling en de recyclage in 88 gemeenten en waarvan de onderneming een stichtend lid is.

DOELSTELLING 2025 EN ... DAARNA

Net als voor alle vier pijlers van ‘Source of Change’ wordt ook voor ‘Restore’ op 2025 gemikt, maar zonder daar echt op te houden. “Het doel van nul afval en het aansporen tot recyclage zullen tegen 2022 voor onze hele productie ingevoerd zijn”, bevestigt Ann Vandenhende. “Voor het overige maken we dag na dag vorderingen. We hebben geen cijferdoel, geen kerndata, we willen vooral partnerships sluiten en deze echt doen leven. En die packaging recupereren die andere kanalen niet recupereren.”

DE DOELSTELLING
“NUL ZWERFVUIL” EN
HET AANZETTEN TOT
RECYCLEREN WILLEN WE
IN ONZE HELE PRODUCTIE
DOORVOEREN TEGEN 2022.

Ann
Vandenhende
Group CSR
Manager

SPA® ... TIJDLOOS PUUR

Wie in de Benelux natuurlijk mineraalwater zegt, zegt SPA®. De bronnen van het natuurlijk mineraalwater SPA® ontspringen in het hart van de Belgische Venen, in een waterhoudend gebied dat sinds 1889 streng beschermd is en een totale oppervlakte van 13.177 hectare beslaat.

De positionering van SPA® steunt op de boodschap 'SPA® tijdloos puur. De natuur puur en intact conserveren is al 130 jaar onze missie. Elke SPA® druppel is het einde van een fantastische reis van zuivering van een regendruppel. SPA® beschermt deze zuiverheid dag na, generatie na generatie.

ONZE MERKEN

SPA® REINE

SPA® Reine is marktleider in de Benelux in het segment niet-bruisend natuurlijk mineraalwater. Het is heel laag gemineraliseerd, dus voor iedereen geschikt en kan de hele dag door worden gedronken. Omdat het een laag gehalte aan minerale zouten heeft, is het bijzonder aanbevolen om babyvoeding te bereiden en bij zoutarme diëten.

Het favoriete watermerk van de Belg, de Nederlander en de Luxemburger is beschikbaar in verschillende formaten, aangepast aan de specifieke behoeften van de consumenten.

Maar het koninginnenwater kon het daar niet bij laten. Het werd subtiel gearomatiseerd om SPA® Reine Subtile te worden. Dat bruist niet, is caloriearm, bevat geen suiker, heeft een toets van natuurlijke aroma's en is beschikbaar in drie smaken: Appel-Framboos, Limoen-Jasmijn en Sinaasappel-Kardemom.

SPA® BRUISEND

Er is ook water van Spa® met belletjes. Dat wordt uit twee verschillende bronnen gewonnen. Het ene bevat wat meer, het andere wat minder prik. Zo zit SPA® Intense (bron van Barisart) vol onstuimige, verfrissende bubbels. De andere bron doet het water lichtjes natuurlijk bruisen. Dat is SPA® Finesse (bron Marie-Henriette), dat na een ondergrondse reis van gemiddeld 50 jaar gebotteld wordt.

Net als SPA® Reine eigende het bruisend mineraalwater van SPA® zich diverse natuurlijke aroma's toe om zich te ontpoppen tot SPA® Touch Of, zonder toevoeging van suiker en zonder calorieën. Het label is in zeven smaken beschikbaar: Pompoelmoes, Citroen, Munt, Appel, Perzik, Kokosnoot en de nieuwkomer van 2019, Watermeloen-Kiwi.

SPA® LIMONADES

De SPA® limonades worden gemaakt met de beste ingrediënten: het zuivere water van SPA® en pure fruitsappen. Dankzij een specifiek (aseptisch) productieproces zijn deze limonades vrij van kunstmatige kleurstoffen en bewaarmiddelen. Met andere woorden, ze zijn voor 100% gemaakt met ingrediënten van natuurlijke oorsprong én ze hebben een laag caloriegehalte (max 20 kcal/ 100 ml).

De SPA® limonades bestaan in twee grote variëteiten:

- SPA® Fruit is een bruisende limonade, in vijf unieke fruitsmaken (Sinaasappel, Citroen-Cactus, Citroen, Citrusvruchten en Grenadine) in vier verschillende formaten.
- SPA® DUO is zijn niet-bruisende tegenhanger, in een duoversie met de koppeling van verrassende smaken: appel en perzik, limoen en gember, braambes en framboos, citroen en komkommer.

BRU HOUDT VAN ALLE TAFELS

Het geheim van Bru ligt verscholen in de diepe ondergrond van de Belgische Ardennen, in Lorcé, dicht bij Stoumont. Bru is een van de weinige mineraalwaters in Europa dat 'natuurlijk' ontspringt. Het water legt een lange ondergrondse reis af om pas na zowat 50 jaar te worden gebotteld.

Dankzij zijn fijne natuurlijke parels en zijn unieke minerale samenstelling is Bru niet alleen een vaste waarde in restaurants, bij alle mogelijke gerechten en wijnen, maar veroverde ook een plaats op alle tafels thuis. Het is een bron van gedeeld plezier en is altijd goed herkenbaar, zowel aan zijn inhoud als aan zijn fles.

Bru is ook beschikbaar in Nederland, weliswaar enkel in de horeca.

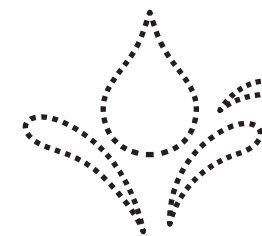

OP PLASTIC FLESSEN MOETEN PLASTIC ETIKETTEN STAAN

Vastberaden om minder afhankelijk te zijn van plastic en te streven naar een 100% circulaire economie, maakte het merk van bruisend water Bru zijn flessen volledig recycleerbaar, of ze van glas of van plastic zijn. Glas was voordien enkel voorbehouden voor de professionals van de horeca, maar wordt nu ook in de grootdistributie gebruikt (Delhaize, Carrefour, Colruyt ...), in een formaat van 1 liter. Ook plastic komt in een circulaire waardeketen,

voor zover het kan gerecupereerd worden bij de consumenten. Om deze te sensibiliseren en aan te sporen om te recyclen, staat op alle producten van Bru – de flessen, maar ook de multipackfilms en de reclame – het logo 'Recycle Together'. Het merk ging zelfs nog een stap verder: zijn etiketten zijn niet meer van papier, wat het recyclageproces ingewikkelder maakte, maar van OPP (geëoriënteerd polypropyleen).

DEVIN®

AVANT-GARDISTISCHE VERPAKKING

Devin 'On The Go' is een verpakking van een liter mineraalwater of bronwater, die aangepast is aan de hedendaagse en stedelijke consument, die heel veel onderweg is.

Devin Bulgarije had vastgesteld dat de meeste consumenten die water 'on the go' drinken, een fles van anderhalve liter te groot vinden en twee flessen van een halve liter meenemen, als niet zo comfortabel ervaren.

Devin 'On The Go' bundelt de kernboodschap van het merk, 'in het hart van het Rhodopengebergte', en een

modern design.

Met deze lancering is Devin baanbrekend in de botteling van water in een asymmetrische verpakking, met een comfortabele greep in het midden en een lichte preforming door het vlakke oppervlak van de rest van de fles. Daarnaast nam het bedrijf, met Devin 'On The Go', het risico om de bodem 1,5 cm dieper naar binnen te duwen, naar de dop van de fles toe. Dat was een schot in de roos, want deze gemouleerde vorm lijkt op de afgebeelde Rhodopen op de fles, wat een zeker verrassingseffect veroorzaakt.

DEVIN 'HET ZUIVER WATER VAN DE RODOPEN'

Met een marktaandeel van meer dan 40% is DEVIN marktleider in Bulgarije voor flessenwater. Het bedrijf commercialiseert zowel natuurlijk mineraalwater als bronwater. Het ontspringt allemaal in het hart van het Rhodopen gebergte, een prachtige natuurzuivere omgeving.

WATTWILLER, 'ZUIVERHEID ALS BRON VAN GEMOEDSRUST'

De bron van het natuurlijk mineraalwater WATTWILLER (met als slogan 'La pureté source de sérénité') ligt in het natuurpark 'Parc Naturel Régional des Ballons des Vosges', een uitzonderlijk natuurlijk gebied in de Franse Elzas. Het unieke kenmerk van dit laag gemineraliseerde water is dat het geen nitraten en zeer weinig zout bevat. Het wordt daarom aanbevolen voor babyvoeding en zoutarme diëten en is ideaal voor het hele gezin, het hele jaar door.

WATTWILLER bestaat als plat, licht bruisend en sterk bruisend water. De flessen hebben een unieke, bloemvormige dop waarmee de fles makkelijk te openen is.

WATTWILLER

HETZELFDE WATTWILLER MAAR MET MINDER PLASTIC

Het is teamwerk van lange adem dat het Franse merk Wattwiller in 1993 aanvat om zijn koolstofafdruk te verkleinen. In samenwerking met zijn grondstofleveranciers bundelde zijn afdeling Research & Development de krachten met zijn operationele en marketingdiensten om deze problematiek op te lossen. Er volgden al snel concrete acties, waaronder de vermindering van het gewicht van de flessen met bijna een vijfde, een

vermindering van de dikte van de verpakkingsfolie, en ook de lancering – een primeur in Frankrijk voor een watermerk – van een 100% gerecycleerde verpakkingsfilm. En dat allemaal zonder ook maar iets te raken aan de kwaliteit van de producten. Met aan de eindmeet een mooi globaal resultaat, want tussen 2010 en 2018 drong Wattwiller zijn uitstoot van broeikasgassen met 18% per liter water terug in het hele gamma.

Carola

CAROLA 'MEER DAN BUBBELS DELEN'

Op 50 km van Wattwiller, in hetzelfde Parc naturel régional des Ballons des Vosges (Franse Elzas) maakt nog een ander water de Elzassers trots: CAROLA. Zijn natuurlijke bron werd in 1888 in Ribeauvillé herontdekt. Het bronwater Carola staat al meer dan 125 jaar op de tafels van de Elzassers, zowel thuis als op restaurant. Het Carola-gamma is uitgebreid: niet-bruisend (blauwe fles), lichtbruisend (groene fles), bruisend (rode fles) en bruisend gearomatiseerd, 100% natuurlijk en zonder toegevoegde suiker (Citroen, Limoen, Munt, Framboos, Witte perzik en Mirabel van Lotharingen).

Onze Regio's

BRECON^{*} CARREG

BRECON MINERAL WATERS
TRAP, WALES

- Natuurlijk
mineraalwater
- 38 medewerkers
- 405 miljoen liter
- 2 productielijnen

9

*Overdracht van de onderneming in december 2019.

SPA MONOPOLE
SPA, BELGIË

- Natuurlijk mineraalwater
- Gearomatiseerd water
- Limonade

504 medewerkers
436,9 miljoen liter
7 productielijnen

BRU-CHEVRON
LORCÉ, BELGIË

- Natuurlijk mineraalwater

27 medewerkers
361 miljoen liter
2 productielijnen

Hoofdzetel Groep Spadel (Brussel, België)
Spa Benelux (Brussel, België)

Spa Benelux (Made, Nederland)

Atlantic Divine (Sofia, Bulgarije)

MINERAALWATERS,
RIBEAUVILLE, FRANKRIJK

- Bronwater
- Gearomatiseerd water

52 medewerkers
51,4 miljoen liter
2 productielijnen

DEVIN
DEVIN, BULGARIJE

- Natuurlijk mineraalwater
- Bronwater

400 medewerkers
293 miljoen liter
6 productielijnen

GROTE BRONNEN
WATTWILLER, FRANKRIJK

- Natuurlijk mineraalwater

54 medewerkers
68,1 miljoen liter
1 productielijnen

Benelux

TEGENWIND, MAAR NOG ALTIJD OP KOERS

Ondanks netelige marktomstandigheden, is de balans van 2019 positief voor Spadel in België, Nederland en het Groothertogdom Luxemburg (Benelux).

Na jaren van fikse groei zagen de marktsegmenten waarop Spadel actief is, het verkoopvolume danig slinken. De waterverkoop ging inderdaad met 5,4% naar beneden, het gearomatiseerd water nam een duik van 3,3% en de fruitlimonades van 8,8%. Die afgebrokkelde resultaten zijn toe te schrijven aan minder promo-aanbiedingen, aan weersomstandigheden die globaal ongunstiger waren dan in 2018 en aan het sterker oploaiend debat rond 'plastic bashing'. Vergeleken met 2017 bleven het water en het gearomatiseerd water wel groeien. Dat bewijst toch het potentieel van deze twee productgamma's op een markt waarin de consumenten alsmaar meer naar gezonde, natuurlijke en caloriearme dranken vragen.

52,5%

De gearomatiseerde waters Spa® Touch of en Spa Reine hebben hun leiderspositie versterkt met een marktaandeel in waarde van 52,5% in Nederland.

HET SUCCES VAN DE GEAROMATISEERDE WATERS

Buiten deze knik kampte Spadel nog met andere tegenwind in 2019. In het begin van het jaar mondden zo commerciële onderhandelingen met bepaalde grote distributeurs in de Benelux uit op tijdelijke of blijvende schrappingen uit het assortiment. Tegelijk leidde de toenemende concurrentie van de eigen merken van de distributeurs en van de grote internationale merken tot een toestroom van gearomatiseerde bruisende waters op de markt, wat de beschikbare plaats in de winkelrekken verkleinde. Toch slaagde Spadel erin om haar leiderspositie te behouden met haar merken, die in België en in Nederland een marktaandeel in waarde hebben van respectievelijk 24,4% en 32,9%. De gearomatiseerde waters Spa® Touch Of en Spa Reine Subtile hebben hun leiderspositie zelfs versterkt met een marktaandeel in waarde 32,3% in België en van 52,5% in Nederland. Zo blijft Spadel aan de top op deze markten. Spa® Duo en de Spa® Fruit limonades presteren minder goed, met een marktaandeel in waarde 4,4% in België en van 2,8% in Nederland.

Deze positieve resultaten zijn de vrucht van een aantal doelgerichte acties:

- Met de lancering van Spa® Reine Subtile creëerde Spadel Benelux van nul een nieuw marktsegment, namelijk van het gearomatiseerd plat water. Na de geslaagde lancering van Spa® Touch Of in 2013, het bruisend mineraalwater van Spa® met een vleugje smaak, innoveerde de groep met haar platte variant, die de naam Spa® Reine Subtile kreeg. Op basis van een analyse van de voorkeuren van de consumenten werden drie versies uitgedokterd: Framboos-Appel, Limoen-Jasmijn en Sinaasappel-Kardemom. En het was een schot in de roos. Spa® Reine Subtile kreeg een onthaal dat de verwachtingen overtrof, met een volume van vijf miljoen liter in het lanceringsjaar.
- Hoewel Spadel druk was met de geboorte van Spa® Reine Subtile, bleef het bedrijf intussen zijn innovaties Spa® Duo en Spa® Touch Of doen floreren. Onder meer op het stuk van communicatie, want de weldaden van de twee producten werden toegevoegd aan de marketingcampagne voor het overkoepelend merk Spa®, die inzoomde op de deugden van natuurlijk mineraalwater.

MET DE LANCERING VAN SPA® REINE SUBTILE CREËERDE SPADEL BENELUX VAN NUL EEN NIEUW MARKTSEGMENT, NAMELIJK VAN HET GEAROMATISEERD PLAT WATER.

Bart Peeters
General Manager
Benelux

330 TON MINDER PLASTIC IN DE BENELUX IN 2019

De flessen en doppen concentreren 80% van het plastic dat Spadel Benelux gebruikt, tegen 20% in de packs, kratten en verpakkingsfolies. Daarom besliste het bedrijf om vooral deze aan te pakken.

SPA® Reine kreeg als eerste een nieuw model van fles met een kortere hals en dop. Eerst in het formaat van 33 cl en 50 cl, vervolgens, in 2019, in alle andere formaten (75 cl, 1 l en 1,5 l).

Voor een fles lijkt de besparing te verwaarlozen: 1,5 gram PET en minder per fles en tussen 0,5 en 2 gram HDPE per dop. Maar over een heel jaar leidt dit nieuwe ontwerp toch tot een besparing van 327 ton plastic en een vermindering van de koolstofuitstoot van de productie met 830.000 kilo. Dat komt de planeet alleen maar ten goede en was dus de investering van 1,2 miljoen euro in de productielijnen meer dan waard.

- Een grote affichecampagne voor Bru, waar de medewerkers van Spadel heel wat energie in staken, bovenop een nieuw ontwerp voor een fles en een etiket, om zo het merk bekender te maken en zijn fundamenten extra te onderbouwen.

EEN COMMERCIËLE STRUCTUUR OP SCHAAL VAN DE BENELUX

Hoewel de markt in zijn geheel minder gunstig was, kon Spadel Benelux toch haar volumes behouden in het buitenshuiskanaal. Dat is te danken aan de sterke partnerships met haar bestaande klanten en de verwerving van nieuwe belangrijke klanten in de arbeidssector en van de instellingen, en ook in het etnisch en in het gezondheidssegment.

Vergeeten we zeker ook niet dat de groep erin slaagde om een trade- en marketingorganisatie op maat van de Benelux uit te bouwen, om zo partij te trekken van synergiën en Spadel efficiënter te maken op deze markten. Terwijl toch een lokale verankering behouden bleef, om in te spelen op de eigenheden van elke markt en met het oog op een lokale rotatie. In september 2019 werd een nieuwe directeur benoemd voor de Benelux. Hij kan putten uit een professionele ervaring van kwaliteit, die hij opbouwde in consumptiegoederenbedrijven en bij toonaangevende adviesbureaus.

Maar alsmaar meer vernieuwende en concurrerende producten aanbieden, is niet meer genoeg. Een groep als Spadel moet haar inspanningen ook toespitsen op meer duurzaamheid van haar producten en activiteiten. Begin 2019 kregen die inspanningen concreet vorm met de lancering van het platform 'Source of Change', waarin het bedrijf zijn verbintenissen tot een volledig circulaire economie vastlegde. Nog in 2019 verwerkte het bedrijf het belang van recycling in zijn traditionele communicatiekanalen, maar ook tijdens evenementen zoals

de 20 km door Brussel. Er werden veel initiatieven op het getouw gezet voor de vermindering van de hoeveelheid plastic in de producten van de groep, met inbegrip van het gebruik van kleinere halzen op haar PET-flessen in grote formaten. De mix van glazen flessen met statiegeld werd trouwens uitgebreid tot het netwerk van deelnemende verkooppunten, om zo in te gaan op een recente vraag van de consumenten.

EN IN 2020?

In de toekomst zal Spadel zich als leider op de markt van de mineraalwaters blijven inspannen om de consumenten alsmaar innovatievere producten aan te bieden die inzoomen op gezondheid, hydratatie, natuurlijkheid en duurzaamheid.

Frankrijk

Wattwiller groeide met 3% in volume en met 4% in waarde onder andere dankzij een nieuwe TV campagne.

2019, EEN JAAR GEDRAGEN DOOR WATTWILLER EN DE OPERATIONELE UITMUNTENDHEID

Net als de Benelux werd ook de Franse markt van het plat mineraalwater beïnvloed door het weer. Het voorbije jaar kende hoge warmtepieken, maar altijd in onderbroken periodes, terwijl de temperaturen in 2018 negen maanden na elkaar hoger lagen dan normaal. Specifiek voor Frankrijk kwam daar ook nog eens het al even negatieve effect van de nieuwe regelgeving rond de promoties bij, die in het begin van het jaar werd ingevoerd. Het resultaat is een volumekrimp op de hele markt met 6,6% (tegen een stijging van 3% in 2018) en in waarde met 2,6%*. Spadel France toont ook wel teruglopende cijfers, maar minder uitgesproken: - 1,8% in volume ten opzichte van 2018, op 120 miljoen liter.

In deze eerder mistroostige context slaagde Wattwiller er toch in om marktaandeel te veroveren en met de op één na beste marktgroei voor de dag te komen (+3% in volume en +4% in waarde*).

Een vooruitgang die deels onderbouwd werd door haar nieuwe televisiecampagne onder de slogan 'La pureté source de sérénité'.

In vergelijking was 2019 gecompliceerder voor Carola, dat meer te lijden had onder conjuncturele effecten van de nieuwe regelgeving voor de promoties. Het merk trok echter partij van de mooie groei in de consumptie buitenshuis (restaurants, meeneemgerechten...), met sterke steun van

de lokale media in de gesponsorde operaties en met een fles in een aantrekkelijker design voor het bruisend water in groot formaat.

Operationeel deed Spadel France voordeel met uitstekende productiviteitspercentages op haar twee sites, dankzij een grote inzet van de teams en voortdurende inspanningen in opleiding.

In de continuïteit van de 'Great Place to Work' erkenning, die in februari 2019 werd toegekend, bleef het tevredenheidspercentage bij de werknemers op een hoog niveau, meer dan 80% zelfs volgens de laatste peiling.

MINDER PROMOTIES, MAAR MEER LOKAAL

Buiten het negatieve effect van het weer onthoudt Spadel France van 2019 dus de invoering, in het begin van het jaar, van de zogenoemde 'Egalim' hervorming, met betrekking tot de omkadering van de promoties voor voedingswaren.

Deze nieuwe regelgeving beperkt de promoties tot 25% van de omzet en tot 33% van de retailverkoopprijs en trekt de drempel voor de doorverkoop met verlies op tot 10%. Genoeg om de gemiddelde prijzen op te drijven en de verkoop te doen dalen.

Daarnaast verliep 2019 in een zeer gespannen sfeer van 'plastic bashing'. Deze hevige druk van de publieke opinie – vooral de jeugd – en van de Franse politiek om alle gebruik van plastic in het dagelijks leven te verminderen of zelfs helemaal te bannen, had een niet te verwaarlozen negatieve impact. Negatief omdat het water in plastic flessen voor eenmalig gebruik zwaar onder vuur ligt. Toch was er ook een positieve kant, want het gaf enerzijds de aanzet tot intensieve politieke debatten over de noodzakelijke verbetering van de inzameling van drankverpakkingen en anderzijds nam de vraag naar glazen flessen met statiegeld toe.

* Bron IRI YTD P12 2019 HM + SM

PARC NATUREL RÉGIONAL
DES BALLONS DES VOSGES

DE TREND VOOR GEZONDE EN NATUURLIJKE DRANKEN BLIJFT GROEIEN. ONZE WATERS ZIJN NATUURLIJK ZUIVER EN VRIJ VAN ALLE VERVUILING EN DUS HET BESTE ANTWOORD VOOR WIE ZICH GEZOND WIL HYDRATEREN.

Valérie Siegler
General Manager
Spadel France

Maar er blijven niet alleen slechte herinneringen hangen van het voorbije jaar. Enkele trends ondersteunen de watermarkt, zoals lokaler en verantwoordelijker consumeren. Het is trouwens een kans voor Spadel France om weer aan te haken bij de positieve uitstraling van gezonde en natuurlijke dranken, de milieuzorg en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven. Zonder daarom een streep te trekken onder haar uitdagingen, waarvan plastic bashing de belangrijkste is en blijft.

MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID DIE VERDER GAAT DAN DE VERPAKKINGEN

Het MVO van Spadel France spitst zich vooral toe op haar engagement voor duurzame verpakkingen: 100% recycleerbaar en 100% gerecycleerd. Er werden al enkele pistes uitgetekend, waaronder de vermindering van het gewicht van de verpakkingen (-20% sinds 1993 voor Wattwiller, -15% sinds 2013 voor Carola), het gebruik

van gerecycleerd plastic (voor de verpakkingfolies van Wattwiller), de lancering van programma's, in samenwerking met de lokale gemeenschappen, om beter afval te sorteren. In dat opzicht riep Carola samen met de vereniging Zero Déchet Strasbourg het project 'Alsace Consigne' in het leven, dat het gebruik van glazen flessen met statiegeld in de regio promoot.

Wat koolstof betreft, verkleinde Spadel France haar afdruk met 20% tussen 2010 en 2017, valoriseert 90% van haar fabrieksafval en doet 80% van haar aankopen in een kring van 300 kilometer.

Haar impact is ook positief wat de biodiversiteit aangaat: biotoezicht op de bronzones, milieuvriendelijke begrazing om een sterk invasieve specifieke plant in de bronzone van Wattwiller uit te roeien, aanplanting van bloemen in de wijngaarden om het aantal verstuivingsinsecten te verhogen, plaatsing van insectenhuisjes, ...

SPADEL FRANCE, EEN BEDRIJF WAAR HET FIJN WERKEN IS

De Franse dochter van Spadel kreeg een plaats op het palmares van de 'Great places to work', een uitmuntendheidslabel dat toegekend wordt door het officiële organisme met dezelfde naam. Ze is zelfs de eerste producent van mineraalwater die het krijgt.

Volgens de enquête beschouwen drie ondervraagde medewerkers op vier Spadel France als een bedrijf waar het goed werken is, verklaren negen op tien dat ze trots zijn om er te werken, acht op tien dat ze het zouden aanbevelen aan vrienden en familie.

De score is een stuk beter dan bij de eerste enquête in 2016, die een aantal lacunes blootlegde en het bedrijf aanzette om de teams te reorganiseren, nieuwe werkruimtes in te richten en operaties op te zetten zoals 'Vis mon job' en 'Journées au vert'.

Ondanks de goede resultaten van 2019 werkt Spadel France alweer volop aan andere pistes voor verbeteringen op het stuk van solidariteit, verantwoordelijkheid, interne communicatie ...

Bulgarije

ONBETWIST MARKTLEIDER

In 2019 mochten de resultaten van Devin er weer zijn. Het merk overtrof de doelstellingen die in het begin van het jaar waren bepaald, in een nochtans zeer concurrerende en complexe markt. Zo wist het de voorsprong op zijn concurrenten te vergroten en uit te groeien tot nationaal marktleider. "Gesterkt door een groei in volume van 4,6% en een stijgende consumptie per inwoner, wordt de Bulgaarse markt van het flessenwater alsmaar aantrekkelijker, zowel voor de gevestigde actoren als voor de nieuwe merken die er agressief voet aan wal proberen te krijgen. Maar ondanks deze vinnige concurrentie blijven we groeien en ons leadership uitbouwen", stelt Borislava Nalbantova, General Manager van Devin.

EEN NIEUW FORMAAT 'ON THE GO'

Als we dichter gaan kijken, valt eerst de toch wel forse productiestijging van Devin op, namelijk met 5,6% in aantal flessen ten opzichte van 2018, voor een omzetgroei van 7%. En dan is er nog de investering van 6,6 miljoen Bulgaarse lev (3,37 miljoen euro) in de productiesite. De delokalisatie van de Krones-lijn, die als het meest kritieke luik van het investeringsrichtplan voor 2019 werd beschouwd, slaagde over de hele lijn. De operatie zou 40 dagen duren, maar werd al in 33 dagen afgerond. Ook in innovatie, een aspect dat Spadel na aan het hart ligt, illustreert Bulgarije zich met de lancering van een nieuwe fles 'On the go' van 1 liter. Dit ongeziene formaat sloeg duidelijk aan bij de consumenten, want de aanvankelijk bepaalde verkoopdoelen werden met 55% overschreden.

LOKAAL LEVEN EN DUURZAAMHEID

Het merk vindt het belangrijk om deel te hebben aan het lokale gemeenschapsleven. Daarom bleef het ook in 2019 de stad Devin steunen met een schoolprogramma voor vakonderwijs aan acht leerlingen. Het sponsorde ook de nationale feestdag en de lokale jeugdvoetbalploeg en renoveerde kleuterscholen.

Op het stuk van duurzaamheid werd het gebruik van PET-plastic verder teruggeschroefd in de portfolio van Devin, vooral door de overschakeling van het formaat van 6 liter naar 5 liter en de voortdurende gewichtsverlaging van de preforms. Tot slot werd het doel van 80% strategische leveranciers met een EcoVadis-certificaat gehaald.

VOORUITZICHTEN VOOR 2020

En 2020? Er zullen nieuwe initiatieven in maatschappelijk verantwoord ondernemen op stapel gezet worden, ondersteund door ruimere interne en externe communicatie. Volgens het huidig investeringsrichtplan zullen nog meer middelen naar de productie gaan. Terwijl ook verder inspanningen zullen geleverd worden om de verpakkingen te optimaliseren en zo nog duurzamer te worden, wat bij de doelstelling hoort om eind 2020 koolstofneutraal te zijn.

+5,6%

Substantiële verhoging van de productie van Spadel Bulgarije in 2019 tegenover 2018.

DE BULGAARSE MARKT VAN HET FLESSENWATER WORDT ALSMAAR AANTREKKELIJKER, ZOWEL VOOR DE GEVESTIGDE ACTOREN ALS VOOR DE NIEUWE MERKEN DIE ER AGRESSIEF VOET AAN WAL PROBEREN TE KRIJGEN. MAAR ONDANKS DEZE VINNIGE CONCURRENTIE BLIJVEN WE GROEIEN EN ONS LEADERSHIP UITBOUWEN.

Borislava Nalbantova
General Manager
van Devin

DEVIN WERKT MEE AAN DE CAMPAGNE OM BETER TE DOEN SORTEREN

Toen Ecopack Bulgaria, Bulgars marktleider in recuperatie en recyclage (19 sorteerinstallaties voor 88 gemeenten en meer dan 2,5 miljoen inwoners), in 2017 een oproep deed voor de opzet van een nationale sensibiliseringscampagne, gingen de grootste 40 Bulgarse bedrijven in de

distributie en de fabricage van grootverbruikproducten erin mee. Daar hoorde ook het watermerk Devin bij. Dit stelde zijn website ter beschikking van de operatie (33.478 unieke bezoekers in 2019), en ook zijn drie Facebookaccounts (meer dan 100.000 gebruikers op Devin Mineral, Devin

Spring, Devin Air en Devin Team) en zelfs zijn bedrijfswagens (210). Het moet worden gezegd dat Ecopack en Devin historisch nauwe banden hebben met elkaar: 15 jaar geleden was Devin een stichtend lid van Ecopack en vandaag zetelt het in de Raad van Bestuur.

Politiek van
maatschappelijk
verantwoord
ondernemen

NIET-FINANCIËLE INFORMATIE

De hoofdstukken 'Interne controle en risicobeheer' en 'Risicofactoren' beschrijven Spadels blootstelling aan risico's en de beheersystemen die ze hanteert. Daarin worden onder meer volgende risico's meegenomen:

- de vragen omtrent de milieu-impact van haar producten;
- de gebreken in of de verontreiniging van een door de groep verhandeld product;
- de beschikbaarheid en de volatiliteit van de grondstof-energieprijzen;
- de evolutie van de heffingen op de verschillende soorten van verpakking.

Specifiek in het kader van de niet-financiële informatie past Spadel de rapportagenormen van het GRI toe (Global Reporting Initiative). De belangrijkste risico's en thema's voor Spadel inzake de maatschappelijke, ethische en milieu-aspecten van haar activiteiten worden aan de hand van de materialiteitsanalyse bepaald. Vervolgens worden deze risico's behandeld in de MVO-strategie en de MVO-governancesystemen (voor een gedetailleerde beschrijving zie MVO-rapport 2018). Deze zijn van toepassing op de volledige waardeketen van het bedrijf. En dat zowel aan de kant van leveranciers en partners als van de diverse klanten (grootdistributie, consumptie buitenshuis, ...) en de consumenten zelf.

Deze materialiteitsoefening wordt regelmatig herhaald. In 2010 vond een eerste grote analyse plaats, gevolgd door een actualisatie in 2015. In 2018 toetste Spadel haar MVO-strategie bij geselecteerde interne en externe stakeholders (Zie MVO-rapport 2018). De uitdagingen inzake verpakking werden in een aparte strategie vertaald, die de naam 'Source of Change' kreeg en die in juni 2019 op de sporen werd gezet. Dat zelfde jaar startte een nieuwe grondige materialiteitsanalyse in de optiek van een MVO-strategie 2025-2030 die in 2020 gecommuniceerd zal worden.

Sinds 2015 draaien de maatschappelijke uitdagingen van Spadel rond de kerndoelstelling 'Natural hydration for a healthy tomorrow'. De MVO-strategie berust op drie pijlers: samen handelen (Acting together), de natuur beschermen (Protecting nature) en gezonde verfrissende dranken (Healthy refreshments). De specifieke risico's, acties en resultaten worden in dit verslag toegelicht bij de respectievelijke thema's.

In september 2015 werden de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDGs) formeel aangenomen door de Algemene Vergadering van de VN met Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling. Spadel draagt, dankzij haar MVO-strategie, bij aan de verwezenlijking van verschillende van deze doelstellingen. Eind 2019 werd Brecon Carreg verkocht. Voor consistentie in de rapportage bevat de informatie in dit MVO-rapport gegevens van Brecon Carreg, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld.

ACTING TOGETHER SUSTAINABILITY IN EVERYONE'S JOB

Doelstelling

Het doel is iedere werknemer van de groep helpen te begrijpen wat duurzaamheid betekent in de zin waarin Spadel het opvat en hoe dit in het eigen werk vertalen.

Een cultuur van duurzaamheid creëren in de groep, kan alleen als elke werknemer perfect de draagwijdte ervan inziet, zowel voor Spadel als voor zichzelf. Op deze manier worden de medewerkers zich ten volle bewust van hun persoonlijke rol die ze moeten spelen.

Situatie 2019

In het kader van de lancering van 'Source of Change' in juni 2019 spitste de groep zich toe op de opleiding van verkoopteams in duurzame verpakking. Er werden interne sessies georganiseerd op elke markt waar de groep aanwezig is. Tijdens die sessies konden de verkoopteams gebruik maken van instrumenten en tools als hulp om te communiceren over de ambities en acties van Spadel in hun contacten met de stakeholders.

In het voorjaar van 2019 was Spadel een van de ambassadeurs van 'Sign for my Future' in België. Dit initiatief brengt bewuste burgers, NGO's en academische instanties samen. Het is bedoeld om hun plannen voor gedurfde acties te ondersteunen en te promoten en zo de regionale, Belgische en Europese regeringen te sensibiliseren voor de milieukwestie. Buiten haar eersterangsrol in deze externe initiatieven zette de groep ook een campagne op rond de slogan: 'een eenvoudig gebaar voor een wereld van verschil'. In dat kader deelden werknemers van Spadel, in de vorm van videofilmmpjes, met hun collega's al hun dagelijkse kleine acties om te strijden tegen de klimaatopwarming.

Daarnaast was het voorbije jaar ook het jaar waarin een duurzame visie op de mobiliteit werd ingevoerd voor Spadel. Verplaatsingen, zowel de dagelijkse als voor het werk, zijn

een belangrijke uitdaging die tot nu toe ontbrak in de globale duurzame aanpak van de groep.

Prestatie-indicatoren 2020

- 70%* van de werknemers van de groep begrijpen wat duurzaamheid volgens Spadel inhoudt
- 70%* van de werknemers stellen dat ze de nodige competenties hebben om duurzaamheid om te zetten in de praktijk.
- Deze resultaten komen uit de enquête 'Great Place to Work' (GPTW), die in 2018 werd uitgevoerd [zie het Jaarverslag 2018]. Er is trouwens een nieuwe peiling gepland voor 2020.
- Situatie: in lijn met de doelstellingen.

Vooruitblik 2020

Spadel spant zich verder in om het MVO in te voeren en goed te doen begrijpen, onder meer met:

- de verruiming van de verbintenissen op het vlak van duurzame verpakkingen tot andere afdelingen;
- de organisatie van MVO-opleidingen voor de sites die minder dan gemiddeld scoorden in de enquête 'Great Place to Work' (GPTW) van 2018;
- de opzet van een online cursus om de nieuwkomers in te wijden in MVO;
- de omzetting van de visie van een duurzame mobiliteit in lokale actieplannen op de verschillende markten.

ONE CITIZEN DAY PER EMPLOYEE

Doelstelling

Het doel is elke werknemer van Spadel te motiveren om een werkdag per jaar aan de gemeenschap te besteden.

De ondersteuning van vrijwilligerswerk draagt bij tot de uitbouw van een duurzaamheidscultuur in een bedrijf als Spadel. Het doel van de actie 'One Citizen Day' is dat elke werknemer een werkdag per jaar meedoet aan een activiteit die de samenleving ten goede komt en tegelijk nauw verbonden is met de kernactiviteiten van Spadel.

Situatie 2019

De werknemers van de Brusselse zetel van Spadel namen voor het derde jaar op rij deel aan de actie 'One Citizen Day'. Na een eerste geslaagde samenwerking in 2018 sloeg het bedrijf opnieuw de handen in elkaar met de organisatie 'Human Business'. In 2019 werden zes nieuwe projecten geselecteerd. Drie gingen om het opruimen van zwerfvuil. Uiteindelijk zetten niet minder dan 60% van de werknemers van de groep zich in voor een voorgestelde activiteit. Dat is ongeveer 5% minder dan in 2018, wat het succespercentage van de operatie op 70% brengt. Er dringt zich dus een herbeoordeling op alvorens de vierde editie van 'One Citizen Day' te organiseren in 2020. Met een waarderingsscore van 4,7/5 bevestigden de deelnemers wel de waarde van dit initiatief in hun ogen.

De vestigingen van Spa Monopole en Bru namen in 2019 voor de tweede keer deel aan de samenlevingsdag. En het was een voltreffer, want 60% van de werknemers (buiten

de fabrieken) stak de handen uit de mouwen voor de 'Grote Lenteschoonmaak'. Dat is bijna dubbel zoveel als in 2018 (32%) en overtreft de vooropgestelde 50%. Ook hier gaven de deelnemers een vrij hoge waarderingsscore aan het initiatief: 4,5/5.

In Nederland liep de 'One Citizen Day' voor het eerst. Vorig jaar namen bijna alle werknemers deel (98%). Ze gingen een handje helpen in Park Zuiderhout, een seniorencentrum in Teteringen, bij Breda. Net als in België reageerden de deelnemers ook hier erg positief op deze actiedag.

In Frankrijk namen de werknemers van Carola en Wattwiller deel aan een 'Journée au vert'. Op deze 'groene dag' werden workshops en activiteiten rond natuur en gezondheid georganiseerd. Eens te meer sprak de waarderingsscore boekdelen over het enthousiasme van de deelnemers: 4,5/5.

Prestatie-indicatoren 2020:

- Deelname aan de initiatieven door de helft van de werknemers van Spadel ('buiten fabrieken') en door 70% op de Brusselse zetel
- Situatie: in lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

Naast de nieuwe initiatieven in België, Nederland en Frankrijk, plant ook Bulgarije een eerste editie van de 'One Citizen Day' in 2020.

TO BE A BEST WORKPLACE

Doelstelling

Het doel is de werkomgeving van de werknemers verbeteren om zo aanspraak te maken op het label 'Great Place to Work' voor elke vestiging van de groep.

Spadel wil dat het in al haar dochterondernemingen aangenaam werken is. De groep werkt in die zin samen met het Great Place to Work Institute, waarvan de faam berust op de perceptie van de werknemers en op het beleid van de werkgevers.

Situatie 2019

Om de twee jaar organiseert Spadel een uitgebreide enquête in de hele groep om de tevredenheid van het personeel te meten en te analyseren. De laatste gaat terug tot 2018. Toen nam 94% van het personeel deel. Intussen kreeg Spadel France het label 'Great Place to Work', maar op basis van de resultaten voerde de groep verder actieplannen in voor de periode 2019-2020.

Deze liepen in 2019 echter vertraging op door de veranderingen op de Human Resources afdeling van Spadel. Die onverwachte omstandigheden schoven helaas een aantal dingen op een iets langere baan. Dit had, behalve voor Frankrijk, een effect op de toekenning van het label 'Great Place to Work' voor de andere vestigingen van de groep.

Prestatie-indicatoren 2020

- Certificatie van alle vestigingen als 'Great Place To Work'
- Niet in lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

Spadel zal haar actieplannen blijven uitrollen. Een modelwerkgever zijn is een belangrijk onderdeel van haar nieuwe maatschappelijke strategie in duurzame ontwikkeling met 2025 als horizon.

PROTECTING NATURE SUSTAINABLE PACKAGING

Doelstelling

De ambitie van de nieuwe verpakingsstrategie van Spadel tegen 2025 is verpakkingen uitwerken die gezond zijn voor mens en milieu, maar die ook volledig circulair zijn.

Deze strategie in sustainable packaging wordt vertaald in tien concrete verbintenissen op het vlak van het ontwerp van de producten, de productie van de verpakkingen, inzameling en recyclage, afval verminderen en vermijden ('Reinvent, Reduce, Recycle, Restore'). De strategie kreeg de naam 'Source of Change' en is gestoeld op transparantie en partnerschap, met de ambitie om Spadel sneller te doen overstappen op een kringlooeconomie.

Situatie 2019

Het gebruik van de verpakkingen, en plastic verpakkingen in het bijzonder, houdt zonder enige twijfel grote uitdagingen in die Spadel in de komende jaren zal moeten aangaan. Net als heel wat burgers wil ook de groep de natuur in stand houden voor de volgende generaties.

In juni 2019 zette ze 'Source of Change' op de rails, die haar verbintenissen op het stuk van duurzame verpakkingen tegen 2025 omvat.

Vooruitblik 2020

Alle initiatieven en de vorderingen in de verbintenissen die Spadel aanging, worden toegelicht in dit verslag en staan ook te lezen op de website: <https://sourceofchange.spadel.com>.

80% SUSTAINABLE SUPPLIERS

Doelstelling

Het doel is de mogelijkheden van de logistieke keten te benutten om sneller duurzaam te werken.

Met haar beleidslijnen in aankoop oefent Spadel een echte invloed uit op haar leveranciers. De groep verwacht van hen dat ze dezelfde ambities als zij aantonen als het om duurzaamheid gaat.

Situatie 2019

Spadel oefent 100% van haar bedrijfsactiviteiten uit in Europa, met naleving van een strenge wet- en regelgeving. Deze geldt zowel voor de medewerkers als voor de klanten van de groep. Het risico dat de mensenrechten niet worden nageleefd of worden geschonden, is heel wat groter in de toeleveringsketen. De voornaamste mensenrechtenrisico's houden verband met kinderarbeid, dwangarbeid, arbeidstijden en lonen, discriminatie, vrijheid van vereniging en veiligheid en gezondheid.

Door in te zetten op lokale aankopen, beperkt Spadel haar blootstelling aan risico's in de toeleveringsketen. In 2019 vond 90% van de aankopen (ingrediënten voor de gearomatiseerde waters en limonades, verpakkingsmaterialen, enz.) plaats in een straal van 500 km rond de Belgische productiesites (90% van het doel gehaald).

Daarnaast vraagt Spadel al haar leveranciers om de Spadel Sustainability Procurement Policy (SSPP) te ondertekenen. Dit beleid bevat de minimumverwachtingen inzake ethische, milieugerelateerde en sociale inspanningen (kinderarbeid, discriminatie, werkuren, ...).

De groep eist van haar strategische leveranciers ook dat ze deelnemen aan EcoVadis, dat als derde partij de duurzaamheidsinspanningen van deze leveranciers beoordeelt. In 2019 schikte 96% van hen zich naar deze vereiste van Spadel, met uitzondering van deze die de site van Devin bevoorraden (90% van het doel gehaald). In Bulgarije ligt het deelnemingspercentage aan EcoVadis op 80% van de strategische leveranciers. Deze resultaten sluiten aan op de verwachtingen van Spadel.

Prestatie-indicatoren 2020

- 80% van de strategische leveranciers beoordeeld door EcoVadis
- Geen enkele strategische leverancier gesanctioneerd met een rode indicator (= hoog risico) door EcoVadis
- In lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

Spadel zal zich blijven inzetten om de keten te verduurzamen, met actieplannen die op de huidige en toekomstige strategische leveranciers gericht zijn.

100% BEE-FRIENDLY

Doelstelling

Het doel is de biodiversiteit te vrijwaren in de waterwinningszones van de groep, haar fabrieken en op ruimere schaal, de regio's waar ze gevestigd is.

De inspanningen ten voordele van de biodiversiteit dragen bij tot de bescherming van gezonde en natuurlijke waterwinningszones. Onder alle bestuivingsinsecten zijn de bijen de milieubewakers bij uitstek en uit hun aanwezigheid blijkt hoe doeltreffend de initiatieven van Spadel zijn.

Situatie 2019

Om de biodiversiteit en de effectiviteit van de beschermingsmaatregelen op haar sites te meten, werkt Spadel sinds 2014 samen met BeeOdiversity.

Zo installeerden ze samen bijenkolonies in de watercaptatiegebieden van de groep in Frankrijk en België. BeeOdiversity analyseert het stuifmeel dat ze hierbij verzamelen. Daarbij worden 22 indicatoren opgevolgd, waaronder de kwaliteit van de biodiversiteit, hoeveelheid, diversiteit en kwaliteit van de pollen, gezondheid van de bijen en kwaliteit van het milieu. Voor deze laatste indicator worden meer dan 500 verschillende parameters gecontroleerd. Zo wordt alle eventuele verontreiniging opgespoord.

In 2019 was het de beurt aan Bulgarije om twee bijenkorven te verwelkomen in de buurt van de bron van Devin. De vestiging is de laatste site van Spadel die er mee uitgerust wordt. Een kleine anekdote, de bijenkorven in Devin zijn wel iets anders dan de andere, want ze zijn omringd door een speciaal hek als bescherming tegen de beren die de regio bevolken.

In totaal staan er nu 18 korven op de sites van de groep. Zo wordt de doelstelling voor 2020 gehaald.

Naast de bijen werden in april 2019 in Zweden 25 korhoenderen gevat en meteen daarna uitgezet in de Belgische Hoge Venen. Het korhoen, een vogelsoort die ook kleine auerhoen wordt genoemd, leeft in veengebieden die door een zeer specifieke biodiversiteit worden gekenmerkt. Drie jaar geleden werden er in België slechts drie geteld. Door ze weer uit te zetten op haar grondgebied en zo de lokale populatie te vergroten, werkt Spadel mee aan de natuurlijke bescherming van talrijke andere soorten die er afhankelijk van zijn, zoals de libellen, de vlinders en allerlei planten.

Frankrijk blijft niet achter. In Ribeaupillé bloeien de bloemen in de wijngaarden rond de bron van Carola. De voorbije drie jaar nam Carola inderdaad deel aan een speciaal inzaaiproject om de lokale biodiversiteit te verbeteren en in het bijzonder om de aanwezigheid van bijen te bevorderen, door de aanleg van meer bloemperken en kruidenbedden.

En in Nederland tot slot ging Spadel in december 2019 een driejarig partnerschap aan met IVN Natuureducatie. De organisatie wil jong en minder jong opvoeden in en sensibiliseren voor de weldaden van de natuur en zo iedereen aanzetten om zorg te dragen voor die natuur en ze in stand te houden. Kwestie van de banden tussen de mensen en hun natuurlijke omgeving te verstevigen. Met haar steun wil Spadel een bijdrage leveren tot de bewustwording van het belang van de natuur en het milieu in Nederland. Deze samenwerking is gericht op de biodiversiteit, en meer bepaald de wilde bijen en de aanleg van minibossen ('Tiny forests') op bepaalde iconische plekken.

Prestatie-indicatoren 2020

- Plaatsing van korven op alle sites (18 in totaal)
- In lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

Spadel zal zich samen met haar partners inspannen om de biodiversiteit te beschermen en te herstellen.

'GOLD' EUROPEAN WATER STEWARDSHIP Doelstelling

Spadel streeft naar de 'Gold'-certificatie voor haar waterbeheer in 2020, voor al haar productievestigingen.

Spadel verbindt zich vastberaden tot de bescherming van haar natuurlijke bronnen, om de oorspronkelijke zuiverheid van het water en zijn unieke eigenschappen te vrijwaren. Zo kan iedereen er vandaag partij van trekken, maar ook en vooral, de volgende generaties nog.

De EWS-index (European Water Stewardship, Europees waterbeheer) is in dat opzicht een indicator die de groep in staat stelt om haar inspanningen in duurzaam waterbeheer te beoordelen en desgevallend te verbeteren. Na de fusie tussen EWS en de wereldwijde AWS (Alliance for Water Stewardship) zal Spadel in de toekomst gebruik maken van het nieuwe AWS kader.

Situatie 2019

De huidige klimaatverandering heeft wereldwijd al een grote impact op de beschikbaarheid, toevoer en bescherming van water. Enerzijds door overvloedige regenval, anderzijds door watertekort. Op dit moment vormt dit geen probleem binnen de regio's waarin de Spadel Groep actief is.

Spadel wint slechts een fractie van de hoeveelheid water die jaarlijks via neerslag in de waterwinningsgebieden valt. Het water wordt geput zonder het uit te putten en elke site bevat de nodige instrumenten om dit op te volgen. Voor de monitoring hiervan hanteert de groep de Water Exploitation Index (WEI). De WEI is de verhouding tussen de gemiddelde jaarlijkse onttrekking versus de gemiddelde jaarlijkse watervoorraad in een bepaald gebied.

De bronnen van Spa, Bru en Brecon hebben een WEI van minder dan 4%. Dit ligt ver onder de 10% die het Europees Milieu Agentschap (EMA) voorschrijft. Ook voor de andere bronnen van haar net (Frankrijk en Bulgarije) hanteert Spadel het 'putten zonder uit te putten'-principe.

De eerste beschermingswet van de natuurdomeinen waar het mineraalwater gewonnen wordt, dateert al van 1772. In 1889 werd, als Europese primeur, de eerste beschermingsgordel rond de bronnen van Spa aangelegd. Vandaag beschermt Spadel in totaal 21.950 ha natuurgebied (excl. Brecon Carreg). De totale Water Bescherming Zone van Spa alleen is 13.177 hectare groot (=26.000 voetbalvelden). 1.343 hectare van de Water Bescherming Zone is Natura 2000-gebied. Ook de bronnen van Bru (4.258 ha) behoren tot een Water Bescherming Zone, net als die van Devin (4.515 ha). De bronnen in Frankrijk maken deel uit van beschermd nationale en regionale parken (Le Parc Naturel 'Les Ballons des Vosges', totaal 292.100 ha).

In 2019 ontving Spa Monopole het hoogste 'Gold' certificaat volgens de EWS-standaard, een erkenning die geldig is tot 31 december 2021. Er werd begonnen met de migratie naar de AWS-standaard voor zowel de Spa® Monopole-, Bru- als Devin-sites met als doel deze in 2020 te laten certificeren.

De hygiënepetgeving in de voedingssector beperkt de mogelijkheden om water op de productiesites te recyclen. Toch kon de groep Spadel 7% van het waterverbruik hergebruiken voor het koelen van pompen en spoelen van productielijnen in 2018. Dit komt overeen met een totaal volume van 51.858 m³.

Prestatie-indicatoren 2020

- 'Core'-certificatie door de AWS van alle productiesites van de groep Spadel
- In lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

De sites van Stoumont (Bru), Riveaouvillé (Carola) en Wattwiller zullen in 2020 een AWS-audit ondergaan.

WATER-USE RATIO 1.6L/L

Doelstelling

Het doel is te komen tot een watergebruikratio van 1,6/l (Water Use Ratio of WUR).

De verkleining van haar watervoetafdruk was lange tijd een prioriteit voor Spadel. Het water dat de groep oppompt, wordt grotendeels onmiddellijk gebotteld. Maar de groep gebruikt ook water voor andere doeleinden, om de flessen schoon te maken bijvoorbeeld.

(Water Use Ratio) In 2019 was gemiddeld 1,56 liter water nodig voor de productie van 1 liter mineraalwater en limonade. Tussen 2010 et 2019 heeft Spadel de WUR met 56% per liter verlaagd.

Situatie 2019

De afgelopen jaren heeft Spadel geen moeite gespaard om haar watervoetafdruk te verlagen. Het bedrijf meet de resultaten met de watergebruikratio (Water Use Ratio, WUR). De monitoring is doorlopend en de evolutie is opgenomen in het Operations Dashboard, zodat er snel metingen kunnen gebeuren bij afwijkingen.

In 2019 was voor de productie van 1 liter mineraalwaters en limonades gemiddeld 1,56 liter water nodig, wat een Water Use Ratio van 1,56 l/l oplevert. Tussen 2010 en 2019 slaagde Spadel erin de WUR met 56% per liter te verminderen.

Prestatie-indicatoren 2020

- De groep behaalde al haar doelstelling van een WUR van 1,6 l/l tegen 2020.

Vooruitblik 2020

Spadel zal zich blijven inspannen om deze ratio in te dijen.

CARBON NEUTRALITY

Doelstelling

Het doel is een koolstofneutraal bedrijf (scope 1, 2, 3) zijn in 2020.

Er is een wetenschappelijke consensus dat klimaatverandering voor een groot deel haar oorzaak vindt in de uitstoot van koolstof als gevolg van menselijke activiteiten. Een antwoord hierop is dan ook een drastische vermindering van de koolstofvoetafdruk. Voor Spadel betekent dit in volgorde van belangrijkheid qua aandeel in de koolstofvoetafdruk: werken aan de verpakkingen, het transport en het energieverbruik.

Situatie 2019

Als voortrekker in duurzame ontwikkeling in Europa stelde Spadel zich tot doel om hoegenaamd geen koolstof meer uit te stoten in 2050. En dat, zonder enige vorm van compensatie.

De groep is sinds 2015 koolstofneutraal in scope 1 en 2 voor haar productiesites. Vandaag is ze goed op weg om tegen eind 2015 koolstofneutraal te zijn in haar hele waardeketen (scope 1, 2 en 3).

De scope 1 uitstoot komt van energiebronnen waar Spadel vat op heeft. Dat wil zeggen airco, gasketels om de materialen te ontsmetten en alle andere uitrusting van haar kantoren en haar bottelingsites.

De uitstoot in scope 2 betreft de elektrische energie die wordt gekocht en gebruikt voor de activiteiten van de groep. Het gaat dus om indirecte emissies.

En tot slot beslaat de uitstoot in scope 3 alle andere stroomafwaartse en stroomopwaartse uitstoot van de fabrieken van Spadel, van het transport van materialen naar haar sites tot de distributie van de flessen en hun recyclage op hun levenseinde.

Rekening houdend met de uitstoot in scope 3, die bijna 80% van de koolstofafdruk van de groep vertegenwoordigt, blijkt de doelstelling van koolstofneutraliteit een ambitieuze

uitdaging. Als alles loopt volgens plan, zou Spadel er in de loop van 2020 in moeten slagen. Dat zal te danken zijn aan al haar zowel lokale als globale acties, maar ook en vooral aan de grote inzet van haar teams, leveranciers en verdelers.

Er zijn verschillende manieren om koolstofneutraal te worden. Lokaal investeerde de groep in de verbetering van de verpakkingen en in de toepassing van hernieuwbare energie (zoals zonne-energie) en 100% groene energie. Met haar logistieke partners participeert Spadel in het Lean & Green programma. In 2019 behaalde Spadel Benelux de Lean & Green "Star" voor haar inspanningen om de energie-efficiëntie te verbeteren en de CO₂-voetafdruk in transport en logistiek te verkleinen.

Globaal investeert ze in projecten die het saldo van haar koolstofafdrak compenseren, zoals de herstelling van 41 waterputten in Rwanda.

Om een duidelijke methodologie met nauwkeurige actiepunten te kunnen hanteren, trad Spadel in 2019 toe tot het Science Based Targets Initiative (SBTI).

Haar goedgekeurde doelstellingen zijn:

- Tegen 2030 de uitstoot van broeikasgassen scope 1 met 40% verminderen, de uitstoot van scope 2 met 80% en zo de drempel van de nuluitstoot van broeikasgassen bereiken tegen 2050, met 2015 als referentiebasis.

- Tegen 2030 de uitstoot van broeikasgassen scope 3 met 40% verminderen, en de drempel van de nuluitstoot van broeikasgassen bereiken tegen 2050, met 2015 als referentiebasis.

Het Science Based Targets Initiative steunt op een comité van experts, met als referentie het protocol van Kyoto, het klimaatakkoord van Parijs en andere wereldwijde inspanningen die bijdragen tot de beperking van de opwarming van de planeet tot 1,5°C.

De koolstofambitie van Spadel heeft grote invloed op haar beslissingen en inspanningen op het vlak van verpakkingen. De groep zette eerder al een punt achter het gebruik van blikjes en kartonnen verpakkingen. Dankzij het Science Based Targets Initiative kon ze 40 actiepunten bepalen.

Prestatie-indicatoren 2020

- De koolstofneutraliteit in scope 1, 2 en 3 halen
- De doelstellingen halen voor de CO₂-vermindering die het SBTI goedgekeurde
- In lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

Op basis van de cijferresultaten van de globale koolstofafdruk van Spadel eind 2020, die opgenomen zijn in de audit van het comité van het SBTI, zal de groep de volgende stappen bepalen. Want de vermindering van de koolstofafdruk is een lopend proces, dat stap per stap wordt opgevolgd. Met als einddoel nul netto-uitstoot tegen 2050.

HEALTHY REFRESHMENTS

PROMOTE HYDRATION

Doelstelling

Het doel is te handelen als maatschappelijk verantwoordelijke onderneming en strategische partnerships te smeden, die rechtstreeks verband houden met haar kernactiviteiten.

In de partnerships die ze aangaat, maakt Spadel de keuze om de link met haar kernactiviteiten te behouden. Enkele jaren lang werkte ze aan hydratatie.

Situatie 2019

In samenwerking met de Universiteit Gent voerde Spadel onderzoek naar de hydratatie bij schoolgaande (lagere school) kinderen in België. Uit de resultaten van het onderzoek bleek dat de meeste kinderen bij aankomst op school onvoldoende gehydrateerd zijn.

In Bulgarije knoopte Devin partnerships met de media aan, om educatieve campagnes te verspreiden (zonder merk) die gezonde hydratatie aanprijzen. Devin ondersteunt ook een schoolprogramma in drie fasen in de middelbare scholen. Dit wordt in partnerschap met Ecopack en Bcause uitgevoerd en draait rond gezonde hydratatie, de doelstelling van nul zwerfafval en recyclage.

In België werkt Spadel verder samen met GoodPlanet, om het belang van goede hydratatie te promoten in kinderdagverblijven, kleuterscholen en middelbare scholen.

In Nederland werkt de groep in partnerschap met JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht). In juni 2019 sponsorde ze het wereldkampioenschap 3x3 basket in Amsterdam. Omdat de stad erg gevoelig is voor de kwesties recyclage en duurzaamheid, waarop ze haar beleid stoelt, kozen de lokale autoriteiten voor Spa als sponsor.

Vooruitblik 2020

De groep zet haar partnerships in de verschillende landen voort.

100% NATURAL & LOW CALORIC DRINKS

Doelstelling

Het doel is een vertrouwensleverancier te zijn op het gebied van natuurlijke en caloriearme dranken.

Door de samenstelling van haar limonades en gearomatiseerde waters heeft Spadel een impact op de gezondheid van haar klanten. We werken daarom continu aan het verlagen van het caloriegehalte van onze dranken.

Situatie 2019

Het gemiddelde gehalte van de gearomatiseerde waters en de limonades van Spadel is gelijk aan of minder dan 8,8 kcal/100 ml in 2019. Dat is nog eens 23% minder dan in 2018.

Spadel mikt op 100% natuurlijke producten in haar hele gamma tegen 2020. Omdat er geen wettelijke definitie bestaat van wat 'natuurlijk' betekent, hebben de groep en haar stakeholders samen een raamwerk uitgetekend voor de natuurlijke producten. De herkomst en de verwerkingsprocedure vormen de basis en er werd een matrix uitgewerkt om te bepalen wat aanvaardbaar is. In 2019 waren alle recepten afgestemd op ons natuurlijkheidskader.

Prestatie-indicatoren 2020

- Het gemiddelde gehalte van de gearomatiseerde waters en limonades is gelijk aan of minder dan 9,7 kcal/100 ml - behaald in 2019.
- 100% van de producten volgens het raamwerk van natuurlijkheid dat Spadel vastlegde; in 2018 is al een doelstelling gehaald
- In lijn met de doelstellingen

Vooruitblik 2020

De groep blijft zich inspannen om haar dranken te optimaliseren en zo haar consumenten nog gezonder te maken.

*De mens,
meer dan
een hulpbron*

DE MENS MEER DAN EEN HULPBRON

Het zou verrassend zijn als een bedrijf dat zo sterk afhankelijk van natuurlijke hulpbronnen niet evenveel aandacht zou hebben voor haar menselijke 'hulpbronnen'. Onder nog andere waarden die Spadel na aan het hart liggen, is de mens zeker een centrale bekommernis.

Op dat vlak was 2019 een jaar van allerlei initiatieven en veranderingen in het dagelijks leven van de medewerkers van de vijf landen waar de groep aanwezig is. Zeg maar nieuwe aanwervingen, reorganisatie van de teams, de aanzet tot samenwerkingsvormen, enz.

Nieuw op de afdeling Innovatie

Om te beginnen, werd de afdeling Innovatie op een andere leest geschoeid. Om de ambitieuze verbintenissen van de groep inzake minder plastic na te komen, besliste de directie de 'packaging' teams op te splitsen in twee polen: "flessen (PET/glas) en doppen" en "andere stoffen, nieuwe materialen". De tweede pool, die specifiek op innovatie gericht is, moet naast het traditionele projectbeheer ook het onderzoek in biomaterialen en 'cradle-to-cradle' in een hogere versnelling brengen.

Ook op de afdeling Human Resources veranderde een en ander. Aan het roer staat nu Tatiana Goemmine, die ook intern promoveerde. Haar komst vervrouwelijkt en verjongt het Uitvoerend Comité. Ze bekleedde voordien de functie van General Counsel.

'Great place to work'

Frankrijk blijft niet achter. Daar kreeg Spadel in 2019 als eerste producent van mineraalwater de certificatie 'Great Place to Work'. De 106 werknemers die zich toeleggen op de productie van de waters van Carola en Wattwiller spraken zich inderdaad positief uit over hun werkomgeving. Dankzij hun enthousiaste feedback in februari 2019 ontving de Franse tak van de groep Spadel het kostbare uitmuntendheidslabel van het officieel organisme met dezelfde naam, dat in meer dan 60 landen wereldwijd werkt. De erkenning kwam er al wel in 2016, maar had toen minder gewicht. In 2019 bevestigde 75% van de doorgelichte medewerkers inderdaad dat het goed werken is bij Spadel France. Dat is een sprong van 20 punten ten opzichte van de resultaten van de enquête uit 2016.

EEN EIGEN INCUBATOR VOOR SPADEL

Om innovatie in het bedrijf te stimuleren, legt Spadel het oor te luisteren bij haar medewerkers. In alle landen en op alle niveaus. Zo ontstonden de 'Innovatiedagen'. De eerste vonden al in juni 2019 plaats. Het doel? Ideeën omzetten in projecten en een duidelijk stappenplan opmaken voor innovatieve oplossingen in drie welbepaalde segmenten: verpakking, product en markttoegang. Deze innovaties moeten beantwoorden aan een

probleem of een behoefte, duurzame oplossingen zijn en sporen met de tien verbintenissen van 'Source of Change'.

Om deze innovaties te identificeren en te beheren, riep Spadel 'The Waterhouse LAB' in het leven, haar kweekvijver van ideeën. Met als grote vereiste: concreet en wendbaar zijn. Elk opgezet project leidt tot een gemotiveerde aanbeveling en wordt, als het idee goedgekeurd wordt, opgevolgd.

HET WATER ZUIVEREN IN RWANDA

In de meeste ontwikkelingslanden is het water pas drinkbaar nadat het gekookt werd. Dat heeft natuurlijk gevolgen voor het milieu, want de houtvuren en de ontbossing stoten grote hoeveelheden broeikasgassen uit. Trouw aan haar waarden op het stuk van duurzaamheid en haar doelstelling om koolstofneutraal te worden, engageerde Spadel zich in 2017 in het project 'Water for Climate'. Concreet zullen de groep en haar

partners – Water Access Rwanda (Rwanda), CO₂Logic (België) en Mkaarbon Safari (Duitsland) – in een periode van 10 jaar een veertigtal beschadigde of verontreinigde putten herstellen en beveiligen in vier Rwandese districten. Zo zal meer dan 570 miljoen liter zuiver en gezond water kunnen geleverd worden aan ongeveer 250.000 mensen, met behulp van manuele pompen en leidingnetten. Meteen blijven drie miljoen bomen

bewaard en wordt de uitstoot van 400.000 ton CO₂ vermeden.

Het project heeft trouwens een positieve impact op nog heel wat andere niveaus, zoals gezondheid (minder verspreiding van ziektes zoals cholera, diarree, tyfus of hepatitis bij kinderen of volwassenen), maatschappelijk (tijdswinst en uitgaven die nu naar onderwijs en voeding kunnen gaan, ...), economisch (de herstelling

en het onderhoud van en het toezicht op de putten schept werkgelegenheid).

Gelijklopend met de herstelling van deze waterboorgaten zal Spadel WaSH-opleidingen (Unicef-programma) organiseren in de lokale Rwandese gemeenschappen. Ze zullen onder meer uitleg krijgen over hoe de handen wassen, water en voedsel bewaren, schoon en veilig gerei gebruiken, de putten in stand houden en beschermen ...

Deze had lacunes aangetoond, waarna inspanningen werden geleverd om ze maximaal te dichten. Die inspanningen bestonden uit een reorganisatie van de teams, de inrichting van nieuwe werk- en rustplekken, de opzet van de operaties 'Vis mon job' en 'Journées au vert', enz. Deze participatieve aanpak van dialoog, samenwerking en vertrouwen wierp blijkbaar vruchten af, want naast nog andere overtuigende cijfers, verklaart 91% van de werknemers zich vandaag trots dat ze voor hun bedrijf werken. Ze zouden het zelfs sterk aanbevelen bij vrienden en familie (81%) en 88% heeft het gevoel dat iedereen gelijk behandeld wordt, ongeacht leeftijd of geslacht. Nog eens 72% is tevreden met de balans tussen werk en privé.

"De resultaten zijn uitstekend en representatief (deelname van 93%), maar het kan nog beter: solidariteit, interne communicatie, enz.", stelt Rachel Donnadiou, Human Resources Manager voor Spadel France. "Met dat doel voor ogen zullen nieuwe projectgroepen de taak krijgen om in de volgende maanden na te denken over pistes voor verbetering, om van Carola en Wattwiller bedrijven te maken waar het nog beter werken is." Dit label zou trouwens ook de belangstelling en de komst van nieuwe talenten van buitenaf moeten bevorderen.

Gezondheidsdekking en educatieve sponsoring

Ook in Bulgarije was 2019 synoniem van nieuwe sociale verworvenheden. De eerste, die erg op prijs gesteld werd trouwens, was een complementaire gezondheidsverzekering voor de werknemers van Devin en Atlantic Divine vanaf 2020. Gezondheidszorg van kwaliteit en tegelijk meer sociale voordelen aanbieden voor haar werknemers, behoort tot de prioriteiten van Spadel.

Maar streven naar uitmuntendheid op dat vlak houdt niet op aan de muren van het bedrijf. Devin is een maatschappijgericht en geëngageerd bedrijf vol vertueuze voornemens ten opzichte van het Rodopengebied waar het gevestigd is. Daarom tracht het zoveel mogelijk mee te werken aan de ontwikkeling van de regio op lange termijn. In 2019 sloot het zich aan bij een aantal stakeholders – de gemeente, de media en andere lokale bedrijven – om een vakschoolprogramma te financieren en zo het onderwijs en de toekomst van acht leerlingen op zich te nemen. De klas in kwestie richt zich op de 'automatisering van continuproductie' en krijgt maandelijkse studiebeurzen en aanbiedingen voor bezoldigde stages in bedrijven. Nadat ze het programma afronden, zullen de studenten als ze willen en als hun cijfers voldoen, een baan kunnen krijgen bij de teams van Devin.

Spadel kijkt zelfs nog verder dan haar eigen troepen en haar bronzones. Ze zet zich ook in voor alle burgers van de wereld. Om haar koolstofafdrak te verkleinen, werkt de groep mee aan projecten in bepaalde ontwikkelingslanden, zoals Rwanda. Daar leidt ze de wederopbouw van boorputten voor drinkwater.

WANNEER DE MEDEWERKERS EEN DAG AAN DE GEMEENSCHAP SCHENKEN

Duurzame ontwikkeling is niet enkel de verbintenis van een bedrijf, maar ook van zijn medewerkers. Dus kreeg Spadel het idee om haar personeel aan te moedigen om een werkdag per jaar vrijwillig te gaan werken voor een sociaal of milieuproject dat nauw verband houdt met het vakgebied van de groep. Het kan dus gaan om natuurbescherming, inzameling van zwerfvuil, steun aan kwetsbare groepen ... Een manier om een heuse duurzaamheidscultuur uit te bouwen in het hele bedrijf en meteen iedereen de kans te geven om eens anders samen te werken met de collega's.

De eerste 'One Citizen day' werd in 2018 op de sporen gezet in België. In 2019 volgde een tweede editie. Niet minder dan 60% van de medewerkers van Spadel deed mee.

Op het programma stond de opruim van natuursites, zoals het duingebied 'De Fonteintjes' tussen Blankenberge en Zeebrugge, of rivieren, zoals de Dijle in Ottignies of de Olive bij Mortanwez, in samenwerking met Natuarpunt Zeebrugge, Aer Aqua Terra en het Riviercontract Zenne. Honderden blikjes, plastic zakken en flessen, sigarettenpeuken, doekjes, kledingstukken werden

ingezameld of opgevestigd.

Met de VZW Habbekrats, de organisatie die hulp verleent aan kansarme kinderen en jongeren, richtten de teams van Spadel in Antwerpen een ruimte voor hen in die meer gezelligheid uitstraalt. De teams gingen ook in tuinen werken voor de Ukkelse VZW La Chapelle de Bourgogne, een centrum dat 6- tot 21- jarige jongens met gedragsstoornissen opvangt en begeleidt.

In 2019 sprongen ook Nederland en Frankrijk, waar Spadel teams telt, op de trein. Zo zorgden een veertigtal medewerkers

in Nederland een dag lang voor vermaak bij de gasten van het rusthuis Park Zuiderhout in Teteringen, iets waar het personeel niet altijd tijd voor heeft: begeleiding naar een kerstshow, bezoek aan een hoeve, een wandeling, kerstversiering ophangen, enz. Deze dag, die georganiseerd werd door bemiddeling van Betrokken Ondernemers Breda, werd door het personeel van Spadel als een soort van teambuilding ervaren.

In 2020 is het de beurt aan Bulgarije om dergelijke initiatieven te promoten.

Financiën en informatica: robots in het bedrijf

KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE
IS NOG GEEN REALITEIT, MAAR
WE KOMEN ER WEL DICHT BIJ.

Didier De Sorgher
CFO Spadel

Bij Spadel zijn financiën en informatica nauw met elkaar verbonden. Ze hebben dezelfde directie, maar vooral een gemene deler: het belang van informatie.

In 2019 hebben de twee afdelingen samen (een dertigtal mensen voor de boekhouding, een twaalfstal voor de informatica), net als elk jaar, aan de beheersystemen gewerkt voor een betere analyse en prognose van de financiële resultaten. “Wij hebben onder meer de rol om de directie van de groep een goed inzicht te geven in de gang van zaken en een betere kijk op de operationele gezondheid. Zo kan ze zich onderlegd wapenen voor de toekomstige challenges en de juiste beslissingen nemen”, beklemtoont Didier De Sorgher CFO van Spadel, die ook voor de informatica instaat.

SAM, EEN NIEUWKOMER VOOR DE CONTROLE VAN DE BESTELBONS

Enkele concrete feiten drukten wel hun stempel op het jaar. Zoals de verkoop van de Britse dochteronderneming Brecon Carreg. Dat betekende overnemers zoeken (uiteindelijk het management zelf), het businessplan berekenen, de contractuele en de technische delen bepalen, het contract ondertekenen in november.

Nog een aan te stippen gebeurtenis was de invoering van het nieuw managementsysteem SAP Hana, een geactualiseerde versie van SAP, die het allemaal sneller, moderner en efficiënter maakt. De voorbereiding van deze technische uitdaging bracht niet minder dan 60 mensen op de been, die enkele maanden aan de slag waren. In april volgde dan de grote apotheose, met de eigenlijke migratie die drie dagen en drie nachten duurde. Devin (Bulgarije) is de enige dochter die nog niet opgenomen is op het platform, maar dat is gepland voor 2020.

Een derde grote uitdaging van 2019 was de voortgang in het onderzoek op het gebied van automatisering en verhoging van de productiviteit. “Alle afdelingen dachten er samen over na tijdens workshops”, legt Didier De Sorgher uit, “om te bepalen welke zware en repetitieve taken prioritair zouden aangepast worden, met oog voor de haalbaarheid, de tijdswinst, ...”. De eerste test toetste de opvolging van de bestelbons en de facturen en hun regelmatige controle. “De test is overtuigend en de robot – het informaticaprogramma eigenlijk – zal in 2020 uitgerold worden. De teams gaven hem al een naam: Sam”, glimlacht de CFO van Spadel. Nog meer robots zullen volgen, ongetwijfeld in de logistiek en de verkoop. “Kunstmatige intelligentie zou ik het nog niet noemen, maar we komen er wel dicht bij.”

VOORUITBLIK VOOR 2020

Uit de al vaststaande projecten voor 2020 prikt Didier De Sorgher de geplande denkoefening over maandelijkse rapportages aan de hand van efficiënte KPI's, en de herlancering van het strategisch vijfjarenplan voor de periode 2021-2025.

Daar komt nog een extra uitdaging bij: een stap vooruit zetten in 'business intelligence'. Dat wil zeggen de informaticatools en -technologieën herbekijken, ze performanter maken en klaar zijn voor doorbraken op het vlak van kunstmatige intelligentie in de toekomst.

Logistiek: een verrijkend jaar

Ondanks een gevoelige druk op de verkoopvolumes werd 2019 bekroond met succes voor de toeleveringsketen van Spadel.

Dat was onder meer te danken aan de opzet, in de Benelux, van een S & OP-proces (Sales & Operations Planning), in goede samenwerking met de afdelingen Verkoop en Financiën. Zo werden vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd met een optimaal financieel resultaat als bonus.

Het was nochtans geen uitgemaakte zaak. Dit nieuwe proces steunt inderdaad op een bijzonder programma dat we onder de knie moesten krijgen. Tegelijk stond de afdeling Logistiek voor talrijke uitdagingen. Maar dat sloeg de teams niet uit het lood, zij bleven hun goede serviceniveaus halen. "Ze deden zelfs beter", glundert Jo Swennen, Group Logistic Director. "Zo konden we onze voorraden wegwerken en tegelijk onze productiviteit verhogen."

Het is duidelijk dat de klanten van Spadel daar hun voordeel mee deden. "De klanten staan centraal in onze denkoefeningen en onze acties", beklemtoont de directeur. "Deze bijzondere serviceniveaus hadden tot gevolg dat we de samenwerking met onze klanten konden verbeteren en nog verruimen."

Het bewijs is er. Die zelfde klanten beloonden Spadel met een derde plaats in de 'Advantage' tevredenheidsenquête in de Benelux en zelfs een eerste plaats in het Indistributie-onderzoek in Nederland. De groep is best trots op die fraaie resultaten.

Bepaalde operationele processen – zoals de notering van de bestellingen, de productieplanning, de logistiek of ook de planning en de uitvoering van het transport – moeten nog verbeterd worden om te beantwoorden aan de alsmaar hogere verwachtingen van de klanten van de groep. "We gingen vooruit op dat vlak in 2019: alle processen werden tegen het licht gehouden en vergeleken met de 'best practices' van de industrie", geeft Jo Swennen nog mee.

EEN MASTERPLAN VOOR DEVIN

Ook in Frankrijk kon de logistieke keten met knappe resultaten uitpakken. De verwachtingen werden overtroffen en het aantal betwistingen van de klanten wat timing of de commerciële voorwaarden betreft, lagen een stuk lager. Daarnaast werd het factureringsproces voor de transportpartners aanzienlijk geautomatiseerd, wat tot een betere kostenbeheersing leidde. En tot slot werd een nieuwe beheerder gevonden voor de Franse toeleveringsketen.

In Bulgarije gingen alle inspanningen naar de uitvoering van het masterplan: een volledige verbetering van de productie

KLANTEN BELOONDEN SPADEL MET EEN DERDE PLAATS IN DE 'ADVANTAGE' TEVREDENHEIDSENQUÊTE IN DE BENELUX EN ZELFS EEN EERSTE PLAATS IN HET INDISTRIBUTIE-ONDERZOEK IN NEDERLAND.

Jo Swennen
Group Procurement
& Supply Chain
Director

en van de logistieke installaties om de groei van het merk Devin duurzaam te ondersteunen.

En tot slot is te noteren dat 2019 ook een mooi jaar was voor de aankoopafdeling. Zowel voor de rechtstreekse als voor de onrechtstreekse aankopen werden voor bijna allemaal mooie resultaten geboekt en de kosten verlaagd.

Productiviteit ten top

De productie van mineraalwater in flessen is van nature seizoengebonden – in de zomer drinken mensen meer water dan in de winter”. “Wij hebben de gewoonte om onze organisatie en onze productieregimes aan te passen aan deze volumeschommelingen”, beaamt Amaury Collette, Group Operations Director van Spadel. Maar 2019 was op dat punt anders dan de andere jaren. “Dat was vooral merkbaar op de Benelux-markt, waar we te maken kregen met sterke schommelingen ten opzichte van de budgetten. We hebben ons flexibel moeten opstellen.” En dat in de bekende moeilijke economische, media- en milieucontext.

“Toch ben ik bijzonder trots op de zeer goede productiviteit van onze fabrieken. Door hun prestaties konden we een uitzonderlijk financieel resultaat neerzetten, ondanks de winstderving in de volumes”, beklemtoont de Operations Director van de groep. “Ook Frankrijk toonde zich dynamisch en zeer flexibel, net als Bulgarije.” Voor dat laatste land was het een heuse krachttoer, nu zijn infrastructures grondig geherboetseerd worden op basis van het investeringsplan dat er ingevoerd werd. “Het is meer dan een lifting. Er wordt als het ware een nieuwe fabriek in de fabriek ingericht voor Devin”, beschrijft Amaury Collette. “Dit zal het ons mogelijk maken om het hoofd te bieden aan een structurele verhoging van het productievolume in de komende jaren.”

Een positieve balans die nog versterkt wordt door een uitstekend serviceniveau. “Het doel was 98,5% klanttevredenheid en we haalden meer dan 99%! Dat levert ons de erkenning en de achting van onze belangrijkste klanten op.”

PIONIERS IN BELGIË

Maar 2019 is ook het jaar van ambitieuze duurzame verbintenissen. “We verkleinden de hoeveelheid plastic die voor de botteling van onze waters wordt gebruikt. Zonder veranderingen aan onze productielijnen, maar door wijzigingen aan het design van de flessen”, wil de Group Operations Director benadrukken. “Wat onze koolstofafdruk betreft, hebben wij naast de vele zonnepanelen op de daken van de fabrieken, ook onze warmtekrachtkoppelingcentrales geoptimaliseerd om zo ook groen gas te verbruiken. Dat maakt ons baanbrekers in België.”

Wat voor 2020? “We blijven de groene weg verder bewandelen, gesterkt door een enveloppe van bijna 20 miljoen euro om onze productinnovaties, onze duurzame initiatieven en onze industriële projecten te ondersteunen”, besluit Amaury Collette.

WE BLIJVEN DE GROENE WEG VERDER BEWANDELEN, GESTERKT DOOR BIJNA 20 MILJOEN EURO OM ONZE PRODUCTINNOVATIES, ONZE DUURZAME INITIATIEVEN EN ONZE INDUSTRIËLE PROJECTEN TE ONDERSTEUNEN.

Amaury Collette
Group Operations
Director

Jaarverslag van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2019

In overeenstemming met de wetten en de statuten, zijn we vereerd ons jaarverslag te mogen voorstellen.

I. GECONSOLIDEERDE RESULTATEN

OMZET EN EVOLUTIE VAN DE ACTIVITEITEN

Het netto geconsolideerde omzetcijfer van de groep, exclusief accijnzen en ecotaksen, bedraagt 298,4 miljoen euro, wat neerkomt op een daling van 5,1% ten aanzien van 2018, dat een recordjaar was.

Naast de organische elementen die hierna per markt worden beschreven, werd deze daling versterkt door een herclassificering van de commerciële uitgaven in mindering op het omzetcijfer overeenkomstig de IFRS 15-norm, zonder impact op het operationele resultaat. Als men abstractie maakt van deze herverwerking, dan daalt het omzetcijfer met 2,7%.

Het organische omzetcijfer gerealiseerd in de **Benelux** daalde met 5,6% ten aanzien van vorig jaar (-4,3% in de Belux en -7,7% in Nederland). Die daling valt hoofdzakelijk te verklaren door de gespannen commerciële onderhandelingen met bepaalde belangrijke distributeurs begin dit jaar, die eindigden met het tijdelijk of blijvend verdwijnen van assortimenten, door de vrijwillige beperking van promotieaanbiedingen, door de globaal minder gunstige weersomstandigheden dan in 2018, en door de intensivering van kritiek op plastic verpakkingen.

Spadel is er niettemin in geslaagd om zijn leidinggevende positie in de Benelux te handhaven. Met de lancering van Spa Reine Subtile heeft de groep trouwens een volledig nieuw marktsegment gecreëerd, namelijk dat van het gearomatiseerd plat water.

In **Bulgarije**, bevestigt het bedrijf Devin AD zijn onbetwiste leiderspositie op een dynamische maar concurrentiële markt. Het omzetcijfer stijgt met 7,0% ten aanzien van 2018. Op het vlak van innovatie was er in Bulgarije de lancering van een nieuwe 'On the go'-fles met een inhoud van 1 liter. Een formaat dat nog niet bestond op deze markt, en dat heel positief werd onthaald door de consumenten.

In **Frankrijk** is het omzetcijfer globaal mooi gestegen met 5,3% (+9,3% voor de verkoop van Wattwiller en +1,1% voor Carola). Dit resultaat is bijzonder lovenswaardig op een Franse markt die negatief beïnvloed wordt door de weersomstandigheden en door het negatieve effect van de nieuwe reglementering omtrent promoties die begin dit jaar is ingevoerd. De markt daalde qua volume in totaal met 6,6%. In deze context is Wattwiller er niettemin in geslaagd om marktaandelen te winnen, en het realiseerde daarmee de tweede beste groei van de markt. Carola werd meer beïnvloed door conjuncturele effecten die verband houden met de nieuwe reglementering.

In het **Vereenigd Koninkrijk** besliste de groep Spadel om zijn filiaal Brecon Carreg in Wales te verkopen, dat al sinds 1983 deel uitmaakt van de groep. Er werd de voorbije jaren aanzienlijk werk verricht om het merk en zijn rendabiliteit te ontwikkelen. Brecon Carreg tot op een niveau tillen dat vergelijkbaar is met de andere markten, vereiste echter aanzienlijke investeringen. Daarom werd de beslissing genomen om de activiteit te verkopen, om zodoende de inspanningen te kunnen richten op de belangrijkste markten. De verkoop werd afgerond tijdens de maand november.

OPERATIONEEL RESULTAAT

Het recurrente operationele resultaat (REBIT – exclusief uitzonderlijke elementen) bedraagt 38,5 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging van 5,1% ten aanzien van vorig jaar.

Deze stijging van het operationele resultaat is ondanks de daling van het omzetcijfer gedeeltelijk het gevolg van de daling van de promotie-uitgaven die bijzonder hoog waren in 2018, om de lancering van de innovaties van de groep te ondersteunen.

De bijzondere aandacht voor de verkoopprijzen om de marges te herstellen, evenals een goed beheer van de productiekosten en van de algemene kosten, hebben eveneens bijgedragen tot de stijging van het operationele resultaat. Daarnaast moeten we benadrukken dat alle fabrieken van de groep een heel goede productiviteit hebben behaald.

Het operationele resultaat (EBIT) stijgt tot 35,7 miljoen euro, tegenover 53,6 miljoen euro. Ter herinnering, de resultaten van het jaar 2018 waren positief beïnvloed door een belangrijke herwaardering (20,2 miljoen euro) van schulden voor statiegeldverpakkingen.

Anderzijds werd het operationele resultaat van 2019 ten belope van 2,8 miljoen euro beïnvloed door de overdracht van het filiaal Brecon Carreg in Wales.

FINANCIEEL RESULTAAT

De financiële opbrengst bedraagt 0,4 miljoen euro, wat een stijging is ten aanzien van 2018 (0,1 miljoen euro).

De financiële lasten bedragen 1,0 miljoen euro, een daling ten aanzien van vorig jaar (1,4 miljoen euro) ingevolge de gedaalde financiële schuld.

BELASTINGEN

De belastingdruk voor het boekjaar bedraagt 8,2 miljoen euro, tegenover 14,3 miljoen euro in 2018.

Deze daling, die in de lijn ligt van de daling van het resultaat vóór belasting is het gevolg van het opmerkelijke uitzonderlijke resultaat tijdens het jaar 2018.

NETTORESULTAAT

De groep sluit het boekjaar af met een nettowinst van 27,0 miljoen euro tegenover 38,0 miljoen euro vorig jaar.

2. BALANS GEGEVENS

Op 31 december 2019 bedroeg het eigen kapitaal, gewaardeerd volgens de IFRS-normen, 211,5 miljoen euro, tegenover 194,1 miljoen euro eind 2018. Het eigen kapitaal dekt 89,0% van de vaste activa.

De solvabiliteitsratio die overeenstemt met het bedrag van de eigen middelen, vermeld bij het totaal van de passiva, bedraagt dan weer 54,4%.

De financiële schuld van de groep bedraagt 44,0 miljoen euro op 31 december 2019, waarvan 38,5 miljoen euro bankleningen en 5,5 miljoen euro schulden aan huurverplichtingen.

De langlopende schulden dalen met 13,1% tot 63,3 miljoen euro, voornamelijk ingevolge de terugbetaling van de schuld die werd aangegaan voor de aankoop van het Bulgaarse filiaal in 2017.

De operationele activiteiten voor belastingen en financiering van de investeringen genereerden liquiditeiten ten belope van 52,4 miljoen euro in 2019, tegenover 52,9 miljoen euro verleden jaar.

De groep sluit het jaar 2019 af met liquide middelen ten bedrage van 80,0 miljoen euro.

3. INVESTERINGEN

De investeringen in materiële en immateriële vaste activa gerealiseerd in 2019 door de groep Spadel stegen tot 27,1 miljoen euro (waarvan 5,4 miljoen euro verband houdt met het activeren van de huurovereenkomsten overeenkomstig de norm IFRS16), tegenover 19,7 miljoen euro in 2018.

Evolutie van de investeringen over 5 jaar:

Investeringen per jaar	Mio €
2015	24,8
2016	9,6
2017	21,1
2018	19,7
2019	27,1

Investeringen van 2019 worden over de verschillende sites als volgt verdeeld:

Investeringen per site	Mio €
Spa Monopole	12,0
Devin	6,4
Spadel NV	5,2
Bru-Chevron	1,9
Ribeauvillé	1,2
Wattwiller	0,4
Spadel NL	0,0
Totaal Groep	27,1

De investeringen houden voornamelijk verband met:

- de installatie van nieuwe productielijnen in Bulgarije om de capaciteit uit te breiden en in te spelen op de groei;
- een nieuwe cogeneratie-unit in Spa Monopole;
- de aankoop van glazen flessen en kratten voor Spa, Bru en Carola;
- installaties voor de toegangscontrole en de inrichting van de laadhal in Spa;
- een nieuwe compressor in Wattwiller;
- een kratwastoestel voor de glaslijn in Ribeauvillé.

4. INNOVATIE

De voornaamste gecommmercialiserde innovaties voor het jaar 2019 zijn:

Merk	Beschrijving
Spa Reine Subtile	Lancering van een nieuw assortiment gearomatiseerd niet-bruisend water "Spa Subtile" dat alleen uit natuurlijk mineraalwater van Spa Reine en een subtiele dosering van natuurlijke ingrediënten bestaat, zonder toegevoegde suiker en dus zonder calorieën.
Spa Touch of	Lancering van een nieuwe smaak in het assortiment gearomatiseerd water Touch of: "Watermeloen-Kiwi"
Spa Fruit	Lancering van twee nieuwe smaken in het assortiment bruisende limonades Spa Fruit: "Appel-Kiwi" en "Framboos-Rode bes"
Spa Duo	Lancering van twee nieuwe smaken in het assortiment niet-bruisende frisdranken Spa Duo: "Citroen-Komkommer" en "Perzik-Appel"
Bru	Nieuwe kratten voor glazen retourflessen 24 x 25 cl en 18 x 50 cl
Bru	Nieuwe petflessen van 125 cl en 50 cl
Carola	Nieuwe petflessen van 125 cl
Carola	Speciaal editie glazen retourflessen 100 cl "Etoiles d'Alsace"
Devin	Nieuwe flessen van 1l PET

5. NIET-GECONSOLIDEERDE RESULTATEN VAN SPADEL NV

OMZET

De omzet van Spadel NV bedroeg 151,8 miljoen euro eind 2019 tegenover 163,4 miljoen euro in 2018, d.w.z. een daling van 7,1%.

Die daling valt hoofdzakelijk te verklaren door de gespannen commerciële onderhandelingen met bepaalde belangrijke distributeurs begin dit jaar, die eindigden met het tijdelijk of blijvend verdwijnen van assortimenten, door de vrijwillige beperking van promotieaanbiedingen, door de globaal minder gunstige weersomstandigheden dan in 2018, en door de intensivering van kritiek op plastic verpakkingen.

Spadel is er niettemin in geslaagd om zijn leidinggevende positie in de Benelux te handhaven. Met de lancering van Spa Reine Subtile heeft de Groep trouwens een volledig nieuw marktsegment gecreëerd, namelijk dat van het gearomatiseerd plat water.

BEDRIJFSRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat bedroeg 12,7 miljoen euro, een achteruitgang van 3,5% ten opzichte van 2018 dat werd afgesloten met een resultaat van 13,2 miljoen euro.

Deze evolutie resulteert uit de volgende belangrijkste gunstige en ongunstige elementen:

Gunstige elementen:

- de daling van het aantal gekochte goederen en van de transportkosten die verband houdt met de dalende verkoop;
- de daling van de reclame- en promotie-uitgaven;
- de daling van de externe honoraria;
- de daling van de 'Fost Plus'-bijdragen;
- de daling van de energiekosten.

Ongunstige elementen:

- de daling van de omzet met betrekking tot de verkochte volumes en een ongunstige productmix;
- de stijging van de loonkosten en de opzegvergoedingen;
- de stijging van de kosten voor de huur van informaticatoepassingen ondergebracht in de Cloud.

FINANCIËLE RESULTATEN

De financiële opbrengsten bedroegen 17,4 miljoen euro, tegenover 23,1 miljoen euro in 2018.

Deze daling is voornamelijk het gevolg van de niet-betaling van een dividend in 2019 door het Bulgaarse filiaal Devin AD, met het oog op het financieren uit eigen middelen door dat filiaal van de aanzienlijke investeringen in verband met de installatie van nieuwe productielijnen teneinde de capaciteit te verhogen en tegemoet te komen aan de stijgende verkoop.

De dividenden die werden ontvangen van Spa Monopole, zijn gedaald (van 12,0 tot 9,0 miljoen euro). Hetzelfde geldt voor de dividenden die werden ontvangen van de twee Franse entiteiten Les Grandes Sources de Wattwiller en Les Eaux Minérales de Ribeaupillé. De dividenden van het filiaal Spadel Nederland stegen daarentegen van 5,0 miljoen euro in 2018 tot 8,0 miljoen euro in 2019.

De financiële lasten bedroegen 0,5 miljoen euro, een daling in vergelijking met vorig jaar (0,8 miljoen euro) ten gevolge van de daling van de schuldenlast die werd aangegaan voor de overname van het bedrijf Devin AD in 2017.

NETTORESULTAAT

Het te bestemmen nettoresultaat van het boekjaar 2019 bedraagt 24.874.010 € in vergelijking met 30.942.522 € in 2018.

6. WINSTVERDELING SPADEL NV

Er wordt voorgesteld om de winst als volgt te bestemmen (in euro):

Nettowinst van het boekjaar	24.874.010
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	9.313.521
Te bestemmen winst	34.187.531

Wij stellen u volgende verdeling voor (in euro):

Uitkering van een brutodividend van 2,00 € (1,40 net) per aandeel aan de 4.150.350 rechthebbende aandelen	8.300.700
Dotatie aan de beschikbare reserves	10.000.000
Over te dragen winst	15.886.831
Totaal	34.187.531

Het voorgestelde brutodividend is stabiel in vergelijking met vorig jaar en vertegenwoordigt een payout van 30,8% van de geconsolideerde winst.

Het zal worden uitgekeerd op maandag 26 juni 2020 tegen afgifte van coupon nr°21.

7. VOORUITZICHTEN

In deze specifieke context van het coronavirus is het moeilijk om de gevolgen en de economische impact in te schatten die deze crisis zal teweegbrengen voor de economie in het algemeen en voor de mineraalwatergroep in het bijzonder.

Ondanks de onvermijdelijke verstoring van de organisatie van het werk, van de productie en van de logistiek, neemt de groep Spadel alle nodige maatregelen om de veiligheid en het welzijn van zijn medewerkers te garanderen, en om de permanente bevoorrading te garanderen van zijn producten bij zijn klanten en, in fine, bij de bevolking.

De lockdown voor de bevolking en de sluiting van openbare plaatsen zal ongetwijfeld de consumptie 'buitenshuis' en in de horecasector in het bijzonder doen dalen.

Waarschijnlijk zal een deel van deze consumptie echter verschuiven naar de sector van de grootdistributie, wat Spadel ertoe zou kunnen brengen om zijn positie binnen dit marktsegment te versterken.

De intensiteit en de duur van deze crisis, evenals de macro-economische gevolgen, die in deze fase nog onduidelijk zijn, zullen beslissend zijn voor de financiële gevolgen voor het hele boekjaar.

Ongeacht deze gebeurtenissen doet de groep als leider op de markt van het mineraalwater verder zijn best om aan de consumenten alsmaar innovatievere producten aan te bieden, gericht op gezondheid, hydratatie, het natuurlijke aspect en duurzaamheid.

8. INTERNE CONTROLE EN RISICOBEEHER

De Raad van Bestuur superviseert de implementatie van het referentiekader inzake de interne controle en het risicobeheer.

Het Auditcomité is onder andere belast met de volgende taken:

- opvolging van het proces inzake de verwerking van de financiële informatie;
- opvolging van de efficiëntie van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de onderneming;
- opvolging van de interne audit en zijn efficiëntie;
- opvolging van de wettelijke controle van de jaarrekeningen van Spadel NV en de geconsolideerde rekeningen, met inbegrip van de opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de commissaris belast met de controle van de geconsolideerde rekeningen.

Bovendien heeft de onderneming in 2008 een Interne Auditor in dienst genomen die instaat voor de analyse en de evaluatie, op zelfstandige basis, van het bestaan en de werking van het systeem voor interne controle, alsook voor de formulering van aanbevelingen ter verbetering van dat systeem. De Interne Auditor rapporteert op hiërarchisch niveau aan de Financieel Directeur en op functieniveau aan de Voorzitter van het Auditcomité. Hij woont de vergaderingen van het Auditcomité bij en stelt het verslag op.

Het Auditcomité herzielt jaarlijks het plan van de interne audit. Deze herziening gebeurt sedert 1 januari 2012 op basis van een risicocartografie welke door het Auditcomité op zijn vergadering van 15 november 2011 goedgekeurd werd. De Interne Auditor brengt

eveneens regelmatig verslag uit aan het Auditcomité wat betreft de risico's die het resultaat kunnen beïnvloeden. Het Auditcomité brengt na elke vergadering verslag uit aan de Raad van Bestuur. Een kopie van het verslag wordt in synthesevorm overhandigd aan de Bestuurders.

Wat het proces van financiële verslaggeving betreft, heeft Spadel een systeem voor interne controle en risicobeheer opgezet, wat ervoor zorgt dat:

- de financiële informatie, opgesteld in overeenstemming met de Belgische boekhoudkundige normen wat betreft Spadel NV en de Internationale Financial Reporting Standards (IFRS) op geconsolideerd niveau, binnen de wettelijke termijnen gepubliceerd wordt en een getrouw beeld weergeeft van het vermogen, de financiële toestand en het financiële resultaat van de Vennootschap en geconsolideerd alsook die van haar dochtervennootschappen opgenomen in de consolidatie;
- het jaarverslag een getrouwe uiteenzetting omvat over de evolutie van de zaken en over de situatie van de onderneming en de filialen opgenomen in de consolidatie en dat de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee ze geconfronteerd worden, beschreven worden.

Er werden procedures opgesteld om te verzekeren dat de investeringen en de aankopen van producten en diensten gerealiseerd worden in het kader van de budgetten bepaald door de Raad van Bestuur en onder toezicht van de leden van het Uitvoerend Management. Een controlesysteem van de facturen betreffende deze operaties werd geïmplementeerd.

Er werden prestatie-indicatoren vastgesteld voor de verschillende industriële en commerciële operaties. Voor de prestaties van de markten en de operaties wordt op het niveau van het Uitvoerend Comité en de Raad van Bestuur een trimestriële reporting opgesteld.

De risicocartografie die het Auditcomité goedkeurde, identificeert de belangrijkste risico's. De Algemene Directie heeft een Risicobeheerscomité opgericht dat ervoor moet zorgen dat:

- de voornaamste risico's (key risks) geïdentificeerd worden, het beheer van deze risico's wordt toegewezen aan een manager die eigenaar is van het risico en de gepaste verzachtende maatregelen worden genomen;
- in alle activiteiten van de Groep en bij het bepalen van de strategie een "risk awareness" ontstaat.

Het Risicobeheerscomité heeft aan elke manager meegedeeld voor welke risico's hij/zij verantwoordelijk is.

De voornaamste risico's en onzekerheden die op de activiteiten van de onderneming wegen, zijn in dit beheersverslag beschreven.

9. RISICOFACTOREN

Door haar activiteiten is de groep Spadel blootgesteld aan verschillende risicofactoren.

- **Wisselrisico:** het voornaamste deel van de activiteiten van de Groep Spadel is in de Eurozone. Enkel de activiteiten van Devin AD worden genoteerd in vreemde valute (BGN). BGN is echter tot nu toe is gekoppeld aan de Euro. Er zijn bovendien minder andere transacties in vreemde munt. Het wisselrisico is bijgevolg zeer beperkt.
- **Interestrisico:** behoudens de klassieke handelsschulden, bestaat het voornaamste deel van de schulden van de Groep uit ontvangen statiegeld. Deze schulden zijn niet interestdragend. De Groep houdt geen materiële langlopende interestdragende activa aan. De meeste financiële schulden van de Groep hebben een vast intrestpercentage. In het algemeen zijn het resultaat en de operationele geldmiddelen van de Spadel Groep grotendeels onafhankelijk van marktinterestschommelingen.
- **Prijrisico:** de financiële activa van de groep Spadel bestaan uit beleggingen zonder noemenswaardig risico en worden beheerd volgens het "goede huisvader"- beginsel. De voornaamste risico's waaraan de Groep is blootgesteld zijn de prijs van de PET-grondstof en de prijs van energie met zijn gevolgen op de vervoerskosten.
- **Kredietrisico:** het kredietrisico vloeit voort uit de liquide middelen en kasequivalenten, beleggingen bij financiële instellingen en handelsvorderingen. Wat de financiële instellingen betreft, worden enkel tegenpartijen aanvaard die door onafhankelijke derden met een minimale A rating werden beoordeeld. De Groep investeert eveneens op zeer korte termijn in handelspapier dat door haar vertrouwde bankiers wordt aangeraden. Het kredietrisico van de Groep concentreert zich voornamelijk bij een aantal belangrijke klanten. Hiervoor wordt een regelmatige debiteurenopvolging uitgevoerd. De directie verwacht niet dat die tegenpartijen in gebreke zullen blijven.
- **Liquideitsrisico:** een voorzichtig beheer van het liquideitsrisico houdt in dat men een voldoende aantal liquide middelen en verhandelbare effecten aanhoudt. Verder beschikt men over de nodige financieringsbronnen dankzij kredietfaciliteiten en heeft men de mogelijkheid om de geldbeleggingen te mobiliseren. De nodige flexibiliteit wordt gegarandeerd door de aanwezigheid van ongebruikte kredietlijnen.

- **Risico's inzake geschillen:** de Groep bekijkt op regelmatige basis haar blootstelling aan klachten en geschillen die in de normale loop van haar activiteiten kunnen ontstaan en maakt hiervoor de nodige voorzieningen.
- **Risico's verbonden aan de gang van zaken:** de belangrijkste risico's en onzekerheden die op de gang van zaken van de onderneming wegen, zijn:
 - de vragen omtrent de milieu-impact van onze producten;
 - het gebreken in of de verontreiniging van een door de Groep verhandeld product;
 - de beschikbaarheid en de volatiliteit van de grondstof- en energieprijzen;
 - de steeds toenemende concentratie in de distributiesector;
 - de stijging van de distributeurs- en eersteprismerken;
 - de evolutie van de taksen op de verschillende soorten van verpakking.

10. AANDEELHOUDERSCHAP

De vennootschap heeft in 2019 één kennisgeving ontvangen op grond van artikel 14, alinea 4, van de wet van 2 mei 2007 betreffende de kennisgeving van belangrijke deelnemingen.

De vennootschap heeft kennisgevingen ontvangen gedagtekend op 30 augustus 2019 die uitgaan van de heer Marc du Bois, Guyan BV, Finances & Industries NV en de stichting Macdub, conform artikel 74 §8 van de wet van 1 april 2007 op de openbare aanbiddingen. Deze kennisgevingen kunnen geraadpleegd worden op de website van de Groep, www.spadel.com, tabblad Investor Relations.

Op basis van de ontvangen kennisgevingen is de aandeelhoudersstructuur van en de uiteindelijke controle over de vennootschap op 31 december 2019, de volgende:

TOTAAL AANTAL AANDELEN (EENHEID): 4.150.350

	Aantal aandelen	Maatschappelijke rechten % aantal aandelen
FINANCES & INDUSTRIES NV – Brussel	3.861.187	93,03
PUBLIEK	289.163	6,97
TOTAAL	4.150.350	100,00

Guyan Invest BVBA bezit 347.260 aandelen van Finances & Industries NV in eigendom, hetzij 86,81% van het kapitaal en van de stemrechten.

Het aandeelhouderschap van Guyan Invest BVBA is samengesteld als volgt op 31 december 2018:

- de stichting Macdub die 110.383 aandelen in eigendom bezit, overeenstemmend met 55,89% van de aandelen die het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen en dus 55,89% van de stemrechten;
- Gerefis NV, die 87.087 aandelen in eigendom bezit, overeenstemmend met 44,09% van de aandelen die het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen en dus 44,09% van de stemrechten;
- de twee kinderen van Marc du Bois.

De Raad van Bestuur heeft geen kennis van elementen geïmagineerd bij artikel 34, 3°, 5°, 7° en 8° van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van de financiële instrumenten die zijn toegelaten tot verhandeling op een gereguleerde markt, die van aard zijn een gevolg te hebben in geval van een openbare overnamebieding.

Er zijn, naar het weten van de Raad van Bestuur, geen comités van aandeelhouders of bestuurders opgericht, al dan niet in uitvoering van aandeelhoudersovereenkomsten.

Er werd geen enkele transactie op aandelen van de vennootschap bekendgemaakt per 27 maart 2020 in het kader van de door de Raad van Bestuur bepaalde regels op dat vlak.

II. INDICATIES MET BETREKKING TOT DE RELATIES TUSSEN BEDRIJVEN

Er zijn in 2019 geen operaties geweest met betrekking tot artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

12. INDICATIES MET BETREKKING TOT DE TERUGKOOP VAN EIGEN AANDELEN

Er heeft in 2019 geen terugkoop van eigen aandelen met betrekking tot artikel 624 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen plaatsgevonden.

13. BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA DE AFSLUITING VAN HET BOEKJAAR

In de specifieke context van het coronavirus is het moeilijk om de gevolgen en de economische impact in te schatten die deze crisis zal teweegbrengen voor de groep. We kunnen alvast de enorme inspanningen benadrukken die door de fabrieken van de Groep

worden geleverd om de constante bevoorrading te garanderen van zijn producten bij zijn klanten en, in fine, bij de bevolking.

De lockdown-maatregelen hebben een aanzienlijke impact op de consumptie 'buitenshuis' en in de horecasector in het bijzonder. Men stelt echter vast dat een deel van deze consumptie verschuift naar de sector van de grootdistributie, zonder dat deze toename van de verkoop ons in staat stelt veranderingen in het consumptiegedrag voor de komende maanden aan te nemen. De intensiteit en duur van deze crisis en de macro-economische gevolgen, die momenteel onzeker zijn, zullen essentieel zijn voor de financiële gevolgen voor de komende maanden.

De solide balans van de Groep, gekenmerkt door een lage financiële schuld en een comfortabele kaspositie, versterkt ons vertrouwen om deze crisis rustig het hoofd te bieden.

14. NIET-FINANCIËLE VERKLARING

De niet-financiële verklaring staat in een apart rapport bij deze jaarverslag.

15. CORPORATE GOVERNANCE

Het Corporate Governance Charter van Spadel definieert de governance regels van de Groep. Het Charter werd oorspronkelijk bepaald door de Raad van Bestuur tijdens zijn vergadering van 30 maart 2006. Het werd sindsdien herhaaldelijk herzien om de geschiede wijzigingen of aanpassingen te weerspiegelen.

Het Charter kan geraadpleegd worden op de corporate website van de Groep Spadel www.spadel.com. Het Charter steunt op de bepalingen van het Belgisch Wetboek inzake Corporate Governance (Wetboek 2009, gepubliceerd op de website www.corporategovernancecommittee.be) dat de onderneming als haar referentiecode heeft aangenomen, rekening houdende met de omvang en de karakteristieken van de Groep Spadel.

De onderneming publiceert in het jaarverslag van Spadel NV eveneens een 'corporate governance'-verklaring in overeenstemming met artikel 96, § 2 en 3 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

De Raad van Bestuur dankt alle medewerkers voor de inspanningen die ze hebben geleverd in het boekjaar 2019.

27 maart 2020

De Raad van Bestuur

Corporate Governance verklaring

I. HET CORPORATE GOVERNANCE CHARTER

1.1. CODE 2009

Het Corporate Governance Charter van Spadel definieert de governance-regels van de groep. Dit charter werd oorspronkelijk op 30 maart 2006 door de Raad van Bestuur van Spadel goedgekeurd. Het charter werd verschillende malen herzien om de, inmiddels opgetreden, wijzigingen of aanpassingen te verwoorden. De laatste wijziging dateert van 27 maart 2020.

Het charter kan geraadpleegd worden op de website van de Groep Spadel, op het adres www.spadel.com. Het charter steunt op de bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code (Code 2009, te raadplegen op de site www.corporategovernancecommittee.be), welke de vennootschap als referentiecodelijst gekozen heeft, evenwel rekening houdend met de grootte en de karakteristieken van de Groep Spadel.

In die optiek verschilt het charter van de Code 2009 op de volgende punten:

- intern reglement van de Raad van Bestuur, van de Comit es ingericht binnen de schoot van de Raad van Bestuur en van het Uitvoerend Comité (Code 2009, principes 1.1, 5.1 en 6.1): er bestaat geen formeel intern reglement voor de Raad van Bestuur, de Comit es ingericht binnen de schoot van de Raad van Bestuur of het Uitvoerend Comité. De regels worden opgenomen in het desbetreffend hoofdstuk van het charter;
- lengte van de mandaten van de leden van de Raad van Bestuur (Code 2009, principe 4.6): de Raad van Bestuur zorgt ervoor dat de lengte van de mandaten geleidelijk teruggebracht wordt tot vier jaar;
- samenstelling van het Auditcomité (Code 2009, principe 5.2/4): het Auditcomité is samengesteld uit vier niet-uitvoerende bestuurders waarvan twee onafhankelijke bestuurders.

In het boekjaar 2019, de referentieperiode voor deze Corporate Governance verklaring, was de Code 2009 de referentiecodelijst van de vennootschap. Vanaf 1 januari 2020 is de Belgische Corporate Governance Code van 2020 de referentiecodelijst van de vennootschap. De Raad van Bestuur analyseert de Corporate Governance Code 2020 met het oog op de toepassing ervan, op basis van de aanpak 'comply or explain' (naleven of uitleggen) en zal verslag uitbrengen over de toepassing van de Corporate Governance Code 2020 in de Corporate Governance verklaring van het jaarverslag van de volgende jaren. De Raad van Bestuur zal het charter aanpassen aan de toepassing aan de Corporate Governance Code 2020.

In het boekjaar 2019, de referentieperiode voor deze Corporate Governance verklaring, was het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen van toepassing op de vennootschap. Vanaf 1 januari 2020 is het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen echter van toepassing op de vennootschap.

1.2. ANDERE PRAKTIJKEN BETREFFENDE DEUGDELIJK BESTUUR

Hoofdstuk 4 van het Corporate Governance Charter bevat een gedragscode voor de bestuurders (punt 4.1) en de door de Raad van Bestuur vastgestelde politiek voor de transacties en andere contractuele relaties tussen de vennootschappen van de Groep Spadel en de bestuurders en het uitvoerend management.

2. DE BELANGRIJKSTE KENMERKEN VAN DE SYSTEMEN VOOR INTERNE CONTROLE EN RISICOBEBEER

2.1. INTERNE CONTROLE

De Raad van Bestuur superviseert de implementatie van het referentiekader inzake interne controle en risicobeheer.

Het Auditcomité is onder andere belast met de volgende taken:

- monitoring van het financiële verslaggevingsproces;

- monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de vennootschap;
- monitoring van de interne audit en van zijn doeltreffendheid;
- monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening van Spadel NV en de geconsolideerde rekeningen, inclusief opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de commissaris belast met de controle van de jaarrekeningen.

Bovendien heeft de vennootschap in 2008 een interne auditor in dienst genomen die instaat voor de analyse en de evaluatie, op onafhankelijke basis, van het bestaan en de werking van het interncontrolesysteem, alsook voor de formulering van aanbevelingen ter verbetering van het systeem. De interne auditor rapporteert op hiërarchisch niveau aan de Group Finance Director en op functieniveau aan de voorzitter van het Auditcomité. Hij woont de vergaderingen van het Auditcomité bij en stelt daarvan verslag op.

Het Auditcomité herzielt het interne auditplan jaarlijks. Deze herziening gebeurt sinds 1 januari 2012 op basis van een risicocartografie die door het Auditcomité op zijn vergadering van 15 november 2011 werd goedgekeurd. De interne auditor brengt eveneens regelmatig verslag uit over de risico's en de geschillen die het resultaat kunnen beïnvloeden. Het Auditcomité brengt na elke vergadering verslag uit aan de Raad van Bestuur. Een samenvatting van het verslag wordt overhandigd aan de bestuurders.

Wat het proces van financiële verslaggeving betreft, heeft Spadel een systeem voor interne controle en risicobeheer opgezet wat ervoor kan zorgen dat:

- de financiële informatie, opgesteld in overeenstemming met de Belgische boekhoudkundige normen wat betreft Spadel NV en de International Financial Reporting Standards (IFRS) op geconsolideerd niveau, binnen de wettelijke termijnen gepubliceerd wordt en een getrouw beeld weergeeft van het vermogen, de financiële toestand en het geconsolideerde resultaat van de vennootschap alsook van haar dochtervennootschappen opgenomen in de consolidatie;
- het jaarverslag een getrouw overzicht bevat van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de vennootschap en van haar dochtervennootschappen opgenomen in de consolidatie, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Er werden procedures opgesteld om te verzekeren dat de investeringen en de aankopen van goederen en diensten gerealiseerd worden in het kader van de budgetten bepaald door de Raad van Bestuur en onder toezicht van het uitvoerend management. Een controlesysteem van de facturen betreffende deze verrichtingen werd geïmplementeerd.

Er werden prestatie-indicatoren vastgesteld voor de verschillende industriële en commerciële operaties. Voor de prestaties van de markten en de operaties wordt op het

niveau van het Uitvoerend Comité maandelijkse rapporten en op het niveau van de Raad van Bestuur trimestriële rapporten opgesteld.

De risicocartografie die het Auditcomité goedkeurde, identificeert de belangrijkste risico's. De algemene directie heeft een risicobeheerscomité opgericht dat ervoor moet zorgen dat de voornaamste risico's geïdentificeerd worden, het beheer van deze risico's wordt toegewezen aan een manager die eigenaar is van het risico, de gepaste maatregelen worden genomen en dat er een 'risk awareness' binnen de Groep ontstaat. Het risicobeheerscomité heeft aan elke manager meegedeeld voor welke risico's hij/zij verantwoordelijk is. De belangrijkste risico's en onzekerheden die wegen op de onderneming worden beschreven in het jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering.

2.2. EXTERNE CONTROLE

Het mandaat van de commissaris PwC Bedrijfsrevisoren CVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Griet Helsen. PwC werd benoemd door de gewone Algemene Vergadering van 13 juni 2019, voor een periode van drie jaar die afloopt op het einde van de gewone Algemene Vergadering van 2022. Het bedrag van de remuneratie van de commissaris wordt gepubliceerd conform artikel 3:65 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening en onder rubriek C 6.18.2 van de jaarrekening van de vennootschap.

3. AANDEELHOUDERSCHAP

De aandelen van de vennootschap zijn nominatief of gedematerialiseerd. Op 31 december 2019 werd het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigd door 4.150.350 aandelen die verhandelbaar waren op de gereguleerde markt van Euronext Brussel. De aandelen zijn vrij overdraagbaar. Elke aandeel geeft de eigenaar recht op een stem.

De vennootschap heeft in 2019 geen enkele kennisgeving ontvangen op grond van artikel 14, alinea 4, van de wet van 2 mei 2007 betreffende de kennisgeving van belangrijke deelnemingen.

De vennootschap heeft kennisgevingen ontvangen gedagtekend op 30 augustus 2019 die uitgaan van de heer Marc du Bois, Guyan Invest BV, Finances & Industries NV en de stichting Macdub, conform artikel 74 §8 van de wet van 1 april 2007 op de openbare aanbiedingen. Deze kennisgevingen kunnen geraadpleegd worden op de website van de groep, www.spadel.com, tabblad Investor Relations.

Op basis van de ontvangen kennisgevingen is de aandeelhoudersstructuur van en de uiteindelijke controle over de vennootschap op 31 december 2019, de volgende:

TOTAAL AANTAL AANDELEN (EENHEID): 4.150.350

Aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen	Aantal aandelen	% van het totaal
FINANCES & INDUSTRIES NV – Brussel	3.861.187	93,03
PUBLIEK	289.163	6,97
TOTAAL	4.150.350	100,00

Guyan Invest BV bezit 347.260 aandelen van Finances & Industries NV, hetzij 86,81% van het kapitaal en van de stemrechten.

Het aandeelhouderschap van Guyan Invest BV is als volgt samengesteld op 31 december 2019:

- de Stichting Macdub die 110.383 aandelen bezit, overeenstemmend met 55,89% van de aandelen die het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen en dus 55,89% van de stemrechten;
- Gerefis NV, die 87.087 aandelen in eigendom bezit, overeenstemmend met 44,09% van de aandelen die het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen en dus 44,09% van de stemrechten
- de twee kinderen van Marc du Bois.

De Raad van Bestuur heeft geen kennis van elementen geïndiceerd bij artikel 34, 3°, 5°, 7° en 8° van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van de financiële instrumenten die zijn toegelaten tot verhandeling op een gereguleerde markt, die van aard zijn een gevolg te hebben in geval van een openbaar overnamebod.

Voor zover de Raad van Bestuur weet, zijn er geen comités van aandeelhouders of bestuurders opgericht, al dan niet in uitvoering van aandeelhoudersovereenkomsten.

Er werd geen enkele transactie op aandelen van de vennootschap bekendgemaakt per 31 december 2019 in het kader van de regels die de Raad van Bestuur ter zake heeft bepaald.

4. DIVERSITEITSBELEID

Voor Spadel worden diversiteit en integratie essentieel, in alle aspecten en op alle niveaus van de onderneming. Wat ons algemene personeelsbestand betreft, streven wij naar een gezond genderevenwicht. Van het totale personeelsbestand, over alle niveaus van de organisatie heen, is 73% mannelijk en 27% vrouwelijk.

Aangezien water een lokale business is, verschaffen we lokale tewerkstelling in alle landen waar we actief zijn. Waar mogelijk zoeken we ook naar alternatieve manieren van tewerkstelling voor wie te kampen heeft met fysieke moeilijkheden tijdens zijn of haar loopbaan en voor wie anders niet in staat zou zijn zich te handhaven in het reguliere arbeidscircuit.

Voor de samenstelling van het uitvoerend management zorgen we ervoor dat alle geografische gebieden waar we actief zijn vertegenwoordigd zijn. We controleren voortdurend of de samenstelling van het uitvoerend management voldoet aan de behoeften van de organisatie en de wereld waarin we werken. En dit vanuit alle mogelijke standpunten: bekwaamheid, expertise, algemene vaardigheid, opleiding en beroepservaring. Waar nodig investeren wij ook in opleiding voor onze mensen zodat ze nog beter de uitdagingen kunnen aangaan waarmee we geconfronteerd worden.

Op gendervlak zijn wij tevreden dat wij in 2019 een tweede vrouw mochten verwelkomen in ons uitvoerend management, alsook een derde vrouw op 1 april 2020. Op minder dan twee jaar tijd zijn we overgegaan van de verhouding man/vrouw van 100%/0% naar 66%/33% bij het uitvoerend management. We blijven genderneutraliteit onvermoeid toepassen bij de selectie van de nieuwe leden. De stuwende krachten achter nieuwe rekruteringen zijn professionalisme, bestuursvaardigheid en culturele geschiktheid.

Wat de samenstelling van de Raad van Bestuur betreft, verwijzen wij naar paragraaf 5.1 hieronder.

5. DE BESTUURSSTRUCTUREN EN HUN WERKING

De regels m.b.t. de samenstelling, de verantwoordelijkheden en de werking van de Raad van Bestuur en zijn comités worden beschreven in het Corporate Governance Charter van Spadel.

5.1. DE RAAD VAN BESTUUR**Samenstelling van de Raad van Bestuur**

De Raad van Bestuur van Spadel telt negen leden op 27 maart 2020. Drie bestuurders zijn onafhankelijk en beantwoorden aan de onafhankelijkheidscriteria bepaald door artikel 7:87 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, alsook aan de specifieke onafhankelijkheidscriteria van artikel 3.5 van de Corporate Governance Code 2020.

De heer Marc du Bois bekleedt een uitvoerende functie binnen Spadel.

Naam	Hoedanigheid	Einde van het mandaat
Baron du Bois	CEO, voorzitter van het Uitvoerend Comité	2021
Finances & Industries NV, met als vaste vertegenwoordiger de heer Axel Miller	Bestuurder	2022
Cofimatra NV, met als vaste vertegenwoordiger de heer Roland Vaxelaire	Bestuurder	2020
21-22 SAS, met als vaste vertegenwoordiger mevrouw Anne-Charlotte Amory	Onafhankelijk bestuurder	2020
Baron Vandemoortele	Onafhankelijk bestuurder	2020
M.O.S.T. BVBA, met als vaste vertegenwoordiger de heer Frank Meysman	Voorzitter van de Raad van Bestuur	2020
Familia Numerosa BV, met als vaste vertegenwoordiger de heer Roel van Neerbos	Onafhankelijk bestuurder	2021
Barbara du Bois	Bestuurder	2022
UpsilonLab BV, met als vaste vertegenwoordiger mevrouw Corinne Avelines	Onafhankelijk bestuurder	2020

WERKING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur kwam in 2019 vijfmaal bijeen. Alle bestuurders hebben deelgenomen aan de vergaderingen.

De Raad boog zich met name op zijn kwartaalvergaderingen over:

- de opvolging van zijn beslissingen;
- de verslagen en aanbevelingen van het Auditcomité en het Benoemings- en Remuneratiecomité;
- de evolutie van de commerciële toestand per markt, op de belangrijkste markten van de Groep, ten opzichte van het voorbije kwartaal en de datum van de vergadering met een specifieke klemtoon op de aandachtspunten en de actieplannen;
- de financiële geconsolideerde staat ten opzichte van het voorbije kwartaal.

De volgende onderwerpen werden eveneens op de agenda van de kwartaalvergaderingen van de Raad geplaatst:

- 1^e trimester: goedkeuring van de jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening van Spadel NV van het voorbije boekjaar, voorbereiding van de gewone Algemene Vergadering en van het bericht over de jaarresultaten;

- 2de trimester: diverse onderwerpen afhankelijk van de evolutie van de situatie;
- 3de trimester: goedkeuring van de semestertoestand en van het bericht over de semesterresultaten;
- 4de trimester: goedkeuring van de budgetten en investeringsplannen voor het volgende jaar.

5.2. COMITÉS GECREËERD DOOR DE RAAD

Spadel telt twee comités binnen de Raad van Bestuur: het Auditcomité (conform artikel 7:99 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen) en een Benoemings- en Remuneratiecomité (conform artikel 7:100 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen).

Het Auditcomité

Het Auditcomité bestaat uit vier leden, niet-uitvoerende bestuurders, van wie twee onafhankelijk zijn. De leden zijn Baron Vandemoortele (voorzitter), M.O.S.T. BVBA met als vaste vertegenwoordiger de heer Frank Meysman, Cofimatra NV met als vaste vertegenwoordiger de heer Roland Vaxelaire en Familia Numerosa BV met als vaste vertegenwoordiger Roel van Neerbos.

Gezien zijn opleiding en zijn langdurige professionele ervaring als uitvoerend manager of bestuurder is Baron Vandemoortele, voorzitter van het Auditcomité, bevoegd inzake audit en boekhouding.

Het Auditcomité is in 2019 driemaal samengekomen. Alle leden waren aanwezig.

De commissaris, de voorzitter van het Uitvoerend Comité, de Group Finance Director en de interne auditor hebben de vergaderingen bijgewoond. Tijdens iedere vergadering is een ontmoetingsmoment voorzien tussen het comité en de commissaris, buiten de aanwezigheid van het management.

De voorzitter van het Auditcomité bracht op de eerstvolgende vergadering van de Raad van Bestuur verslag uit over de werkzaamheden van het Auditcomité en legde diens beslissingen ter goedkeuring voor aan de Raad van Bestuur.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité telt drie leden, allen niet-uitvoerende bestuurders en onafhankelijke bestuurders. De leden van het comité zijn M.O.S.T. BVBA, met als vaste vertegenwoordiger de heer Frank Meysman (voorzitter), 21-22 SAS met als vaste vertegenwoordiger mevrouw Anne-Charlotte Amory en UpsilonLab BV met als vaste vertegenwoordiger mevrouw Corinne Avelines. De leden van het comité hebben, gezien hun huidige of verleden functie als bedrijfsleider, de nodige expertise op gebied van remuneratiepolitiek.

Het comité is in 2019 tweemaal samengekomen, in aanwezigheid van alle leden. De voorzitter van het Uitvoerend Comité heeft de vergaderingen eveneens bijgewoond, behalve tijdens de bespreking van punten waarbij hij persoonlijk betrokken was. De Group HR Director woonde de vergaderingen bij behalve tijdens de bespreking van punten waarbij hij persoonlijk betrokken was.

De voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité bracht op de eerstvolgende vergadering van de Raad van Bestuur verslag uit over de werkzaamheden van het comité en legde diens beslissingen ter goedkeuring voor aan de Raad van Bestuur.

5.3. TRANSACTIES OF ANDERE CONTRACTUELE BANDEN TUSSEN DE VENNOOTSCHAP, MET INBEGRIJF VAN HAAR VERBONDEN VENNOOTSCHAPPEN, EN HAAR BESTUURDERS DIE NIET ONDER DE WETTELIJKE BELANGENCONFLICTENREGELING VALLEN.

Alle transacties of andere contractuele banden tussen de vennootschap, met inbegrip van haar verbonden vennootschappen, en haar bestuurders of leden van het uitvoerend management vallen onder de belangenconflictregeling.

5.4. EVALUATIE VAN DE WERKING VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN VAN DE COMITÉS INGERICHT IN DE SCHOOT VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Het Corporate Governance Charter van Spadel bepaalt dat de Raad van Bestuur zijn werking en de werking van zijn comités om de twee jaar evalueert. Hij evalueert tevens zijn samenstelling en die van zijn comités.

Bij deze evaluatie worden meestal volgende punten aangesneden:

- algemene indruk over de werking van de Raad van Bestuur;
- organisatie van de Raad van Bestuur (agenda, documentatie, reporting, frequentie en duur);
- organisatie van het Auditcomité en van het Benoemings- en Remuneratiecomité (agenda, frequentie en duur van de vergaderingen, samenstelling, informatie en documentatie);
- samenstelling van de Raad van Bestuur (aantal, diversiteit, bekwaamheden, onafhankelijkheid, rotatie);
- inzicht door de bestuurders in hun rol en verantwoordelijkheden;
- betrokkenheid en engagement van de Raad van Bestuur (kennis van de industriesector, relatie met het management, contacten buiten de vergaderingen, ontwikkeling van de strategie);
- communicatie met de aandeelhouders (verslagen, rol van de voorzitter van de Raad);

- prospectieve reflectie (successieplanning voor de uitvoerende en niet-uitvoerende leden, behoefte aan ontwikkeling van de bestuurders, compliance op het gebied van corporate governance, strategische reflectie);
- algemene efficiëntie van de Raad.

De conclusies worden besproken tijdens een vergadering van de Raad van Bestuur in afwezigheid van het management.

De Raad van Bestuur heeft in 2019 zijn werking en de werking van zijn comités geëvalueerd.

6. HET UITVOEREND MANAGEMENT

Maken vandaag deel uit van het uitvoerend management: de voorzitter van het Uitvoerend Comité – Marc du Bois – en de leden van het Uitvoerend Comité.

De volgende personen hebben deel uitgemaakt van het uitvoerend management in 2019-2020:

Naam	Functie
Marc du Bois	CEO Country Director Benelux & Export a.i. ¹
Kingco NV, vertegenwoordigd door Dirk Van de Walle	Country Director Benelux & Export ²
Bart Peeters	Country Director Benelux & Export ³
Franck Lecomte	Country Director UK ⁴ Head of Digital, Innovation & CSR
Thomas Krennbauer	CEO Bulgaria ⁵
Borislava Nalbantova	General Manager Bulgaria ⁶
Valérie Siegler	General Manager France
Amaury Collette	Group Operations Director
Didier De Sorgher	Group Finance Director
Jo Swennen	Group Procurement & Supply Chain Director
Bart Tuyls	Group HR & Communication Director ⁷
Tatiana Goeminne	Group HR Director ⁸

¹ Van 24 januari 2019 tot 19 augustus

² Tot 24 januari 2019

³ Sinds 19 augustus 2019

⁴ Tot 2 december 2019

⁵ Tot 31 maart 2020

⁶ Sinds 1 april 2020

⁷ Tot 17 mei 2019

⁸ Sinds 16 september 2019

Dit comité is 28 keer samengekomen in 2019.

Naast de opvolging van de commerciële toestand op de verschillende markten waarop de Groep Spadel actief is, evenals van de aandachtspunten en de actieplannen, buigt het Uitvoerend Comité zich ook over de verschillende projecten m.b.t. de activiteiten van de Groep.

Op de vergadering die volgt op een vergadering van de Raad van Bestuur worden de beslissingen, verzoeken en aanbevelingen van de Raad van Bestuur doorgenomen en, waar nodig, in actiepunten vertaald.

7. VERSLAG OVER DE REMUNERATIE VAN DE BESTUURDERS EN HET UITVOEREND MANAGEMENT

7.1. INTERNE PROCEDURE VOOR DE ONTWIKKELING VAN EEN REMUNERATIEBELEID EN VOOR DE VASTSTELLING VAN HET REMUNERATIELEVEL VOOR DE NIET-UITVOERENDE BESTUURDERS EN VOOR DE LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT

Bestuurders

Artikel 15 van de statuten bepaalt dat de Algemene Vergadering aan de bestuurders een vaste vergoeding en zitpenningen kan toekennen. Voorts stelt dat artikel dat de bestuurders vergoed worden voor de normale en gerechtvaardigde uitgaven gedaan in de uitvoering van bijzondere mandaten voor rekening van de vennootschap.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité is bevoegd om voorstellen te doen aan de Raad van Bestuur over het remuneratiebeleid van de bestuurders en, waar toepasselijk, over de daaruit voortvloeiende voorstellen die door de Raad van Bestuur moet voorleggen aan de aandeelhouders.

De huidige remuneratie van de bestuurders werd op voorstel van de Raad van Bestuur bepaald door de gewone Algemene Vergadering van 11 juni 2015. De remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur bestaat uit volgende onderdelen:

- (i) een vaste remuneratie voor de eerste vijf vergaderingen van de Raad van Bestuur;
- (ii) een zitpenning per vergadering vanaf de zesde vergadering van de Raad van Bestuur waaraan de bestuurders deelnemen, en
- (iii) een zitpenning per vergadering van de comités waaraan de bestuurders deelnemen.

De remuneratie is niet geïndexeerd. De Raad van Bestuur evalueert de remuneratie in het kader van de evaluatie van zijn werking. Noch de niet-uitvoerende bestuurders, noch de CEO als lid van de Raad van Bestuur ontvangen een remuneratie die afhangt van de resultaten van de vennootschap of de Groep, of prestatiepremies in aandelen, opties of andere aandelenopties.

Deze remuneratie is als volgt:

VERGADERINGEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR:

Voor de vijf vaste vergaderingen		Per bijkomende vergadering	
Remuneratie	Vast	Afhankelijk van de aanwezigheid op de vergadering	
Voorzitter van de Raad van Bestuur	30.000 €	30.000 € (hetzij 6.000 € per vergadering)	12.000 €
Bestuurders (per bestuurder)	15.000 €	15.000 € (hetzij 3.000 € per vergadering)	6.000 €

VERGADERINGEN VAN HET AUDITCOMITÉ EN VAN HET BENOEMINGS- EN REMUNERATIECOMITÉ:

Per vergadering waarop het lid effectief aanwezig is	
Voorzitter van het comité	5.000 €
Bestuurder (per bestuurder)	2.500 €

Het uitvoerend management

Het remuneratiebeleid voor de leden van het uitvoerend management wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité. Het Benoemings- en Remuneratiecomité stelt aan de Raad van Bestuur de remuneratie voor van het uitvoerend management. Het spreekt zich uit op voorstel van de voorzitter van het Uitvoerend Comité over het vaste en variabele remuneratiepackage van de leden van het Uitvoerend Comité.

Het remuneratiebeleid (basissalaris, total cash compensation & total direct compensation) is gebaseerd op de marktmediaan. In het algemeen vallen de lonen binnen een vork van -20% tot +20% van de geldende marktreferentie, afhankelijk van het individuele profiel van de functiehouder (ervaring in de functie en prestaties). De remuneratie wordt regelmatig herzien op basis van vergelijkende studies uitgevoerd door een gespecialiseerde onderneming. Het Benoemings- en Remuneratiecomité kijkt op basis van dit rapport na of de remuneratie van de leden van het Uitvoerend Comité moet worden aangepast.

7.2. REMUNERATIE VAN DE BESTUURDERS

Administrateur	Remuneratie	
M.O.S.T. BVBA (Frank Meysman) Voorzitter van de Raad van Bestuur Lid van het Auditcomité Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	60.000 €
	• Vergaderingen van het Auditcomité	7.500 €
	• Vergaderingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité	10.000 €
21-22 SAS (Anne-Charlotte Amory) Bestuurder Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
	• Vergaderingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité	5.000 €
Baron du Bois Bestuurder	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
Baron Vandemoortele Bestuurder Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité tot 5 november 2019 Voorzitter van het Auditcomité	• Vergaderingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité	2.500 €
	• Vergaderingen van het Auditcomité	15.000 €
	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
Finances & Industries NV (Axel Miller) Bestuurder	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
Cofimatra NV (Roland Vaxelaire) Bestuurder Lid van het Auditcomité	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
	• Vergaderingen van het Auditcomité	7.500 €
Familia Numerosa BV (Roel van Neerbos) Bestuurder Lid van het Auditcomité	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
	• Vergaderingen van het Auditcomité	7.500 €
Barbara du Bois Bestuurder	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
UpsilonLab BV (Corinne Avelines) Bestuurder Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité	• Vergaderingen van de Raad van Bestuur	30.000 €
	• Vergaderingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité	2.500 €
TOTAAL		357.000 €

Er werden geen andere remuneraties of voordelen toegekend aan de niet-uitvoerende bestuurders.

Marc du Bois ontving de volgende remuneraties als bestuurder van de dochterondernemingen van de vennootschap:

Bestuurder Spa Monopole NV (vertegenwoordiger Gerefis NV)	3.600 €
Bestuurder Bru Chevron NV (vertegenwoordiger Gerefis NV)	2.600 €

7.3. REMUNERATIE VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT

Ter herinnering, het uitvoerend management bestaat uit de voorzitter van het Uitvoerend Comité en de leden van het Uitvoerend Comité.

Remuneratiebeleid gevoerd in het boekjaar 2019

De jaarlijkse remuneratie bestaat uit een vast gedeelte en een variabel gedeelte. Het uitvoerend management geniet tevens verschillende voordelen in natura, met name: bedrijfswagen, forfaitaire kosten, mobiele telefoon, internetaansluiting en package levens- en/of overlijdens- en/of ziekteverzekering. Niet alle leden van het uitvoerend management genieten noodzakelijk alle voormelde voordelen.

De leden van het uitvoerend management, met uitzondering van de CEO van Devin, zijn aangesloten bij een groepsverzekeringsplan.

De huidige leden van het uitvoerend management, met uitzondering van de CEO van Devin, genieten een plan met 'vaste bijdrage'.

Voor elk lid van het uitvoerend management wordt de vaste remuneratie bepaald in functie van de aard en de omvang van de verantwoordelijkheden van de functie.

De Gewone en Buitengewone Algemene Vergadering van 14 juni 2012 heeft, in artikel 15 van de statuten, een bepaling ingevoerd die de vennootschap toelaat af te wijken van de bepalingen van artikel 520ter van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (desgevallend in combinatie met artikel 525, al. 4, van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen) voor iedere persoon die binnen het toepassingsgebied van deze bepalingen valt.

De variabele remuneratie omvat een gedeelte – beschreven in onderstaand punt a) – dat gebaseerd is op vooraf bepaalde en meetbare prestatiecriteria over één jaar (jaarlijkse bonus - STI) en een gedeelte – beschreven in onderstaand punt b) – dat gebaseerd is op vooraf bepaalde en meetbare prestatiecriteria over drie jaar (LTI).

a) De jaarlijkse bonus vertegenwoordigt een totaal jaarlijks brutopotentieel ten opzichte van de basisremuneratie van:

- 50% voor de voorzitter van het Uitvoerend Comité;
- 30% voor de leden van het Uitvoerend Comité (met uitzondering van de CEO van Devin).

Voor de CEO van Devin vertegenwoordigt de jaarlijkse bonus een totaal jaarlijks brutopotentieel ten opzichte van de basisremuneratie van 60% (30% verbonden aan de resultaten van de groep, 30% verbonden aan de resultaten van Devin). Tot 30 juni 2019 vertegenwoordigde zijn jaarlijkse bonus een totaal jaarlijks brutopotentieel van 30%.

b) De LTI (long term incentive) vertegenwoordigt een totaal jaarlijks bruto potentieel ten opzichte van de basisremuneratie van de leden van het Uitvoerend Comité van 20%.

De voorzitter van het Uitvoerend Comité krijgt vandaag geen LTI. Op aanbeveling van het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft de Raad van Bestuur van 15 november 2019 beslist dat het voltallig uitvoerend management de LTI zou moeten ontvangen, inclusief de voorzitter van het Uitvoerend Comité. De voorzitter van het Uitvoerend Comité geniet de LTI dus vanaf het plan 2019-2021, betaalbaar in 2022.

Het potentieel van de CEO van Devin bedraagt 40% (50% voor de periode vóór 30 juni 2019).

Het totaal jaarlijks brutopotentieel komt overeen met het brutobedrag dat de betrokkene vooraf zou verdienen als de Groep en hijzelf alle doelstellingen voor 100% hebben bereikt.

7.4. EVALUATIECRITERIA VOOR DE REMUNERATIE VAN DE UITVOERENDE MANAGERS IN FUNCTIE VAN DE PRESTATIESS

Criteria voor de jaarlijkse bonus

De jaarlijkse bonus van de leden van het uitvoerend management is gebaseerd op de volgende prestatiecriteria die slaan op het jaar waarvoor de jaarlijkse bonus wordt toegekend:

I. CRITERIA VOOR HET UITVOEREND COMITÉ, MET UITZONDERING VAN DE CEO VAN DEVIN

Deel van de bonus verbonden aan het resultaat van de Groep:

- het geconsolideerde bedrijfsresultaat (EBIT) van de Groep (dat geldt voor 50%).
- de marktaandelen van de groep (die gelden voor 30%, als volgt verdeeld: 10% voor de marktaandelen in volume en 20% voor de marktaandelen in waarde).

Deel van de bonus verbonden aan het persoonlijke doelstellingenplan:

- de individuele prestatie (die geldt voor 20%).

II. CRITERIA VOOR DE CEO VAN DEVIN

- resultaten van de Groep

De criteria zijn dezelfde als voor de andere leden van het Uitvoerend Comité, inclusief het deel van de bonus verbonden aan het persoonlijke doelstellingenplan.

- resultaten van Devin

Dit criterium is exclusief gebaseerd op de EBITDA van Devin.

III. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS VOOR DE BEOORDELING VAN DE VERWEZENLIJKE VAN DE DOELSTELLINGEN

De Raad van Bestuur legt de jaarlijkse doelstellingen voor de financiële prestatiecriteria vast. De individuele prestatiecriteria (persoonlijk doelstellingenplan) van de leden van het Uitvoerend Comité worden in het begin van het jaar door de voorzitter van het Uitvoerend Comité vastgelegd. Indien het geconsolideerde bedrijfsresultaat (EBIT) van de Groep Spadel minder bedraagt dan het minimum bepaald door de Raad van Bestuur, wordt de jaarlijkse bonus slechts toegekend op het gedeelte verbonden aan het individuele resultaat.

Elk financieel prestatiecriteria wordt onderworpen aan een vermenigvuldigingsfactor op een schaal met acht niveaus (van 0 tot 2) in functie van de mate waarin de verrichte prestatie voldoet aan de vastgelegde doelstelling (als de doelstelling voor 100% is bereikt, is de vermenigvuldigingsfactor gelijk aan 1).

Criteria voor de persoonlijke prestaties worden onderworpen aan een vermenigvuldigingsfactor op een schaal met zes niveaus, namelijk de score die wordt behaald bij de evaluatie van het bereiken van de persoonlijke doelstellingen of van de diverse deelnames aan projecten.

De jaarlijkse brutobonus die wordt toegekend voor het betrokken jaar is het resultaat van de vermenigvuldiging van elk potentieel jaarlijks bruto bonusgedeelte met de vermenigvuldigingsfactor die hierboven is gedefinieerd. Elk gedeelte dat aldus wordt beïnvloed, wordt opgeteld en levert een totaal brutobedrag op dat de effectieve jaarlijkse bonus wordt genoemd.

Criteria voor de LTI

De criteria voor de eventuele toekenning van de LTI aan de leden van het Uitvoerend Comité (met uitzondering van de CEO van Devin) zijn:

- plannen 2017-2019 en plan 2018-2020:
Brutomarge per liter van de groep (30%); volumes van de groep (30%); ROCE van de groep (40%).
- plan 2019-2021 (en toekomstige plannen):
EBITDA (100%).

De LTI van de CEO van Devin wordt afzonderlijk berekend op basis van de cijfers van Devin voor de boekjaren 2017, 2018 en het eerste semester 2019 en werd betaald op 30 juni 2019. Een soortgelijk plan, te betalen op 30 juni 2022, werd verlengd.

De parameters voor de toekenning van de LTI zijn identiek aan die voor de andere leden van het Uitvoerend Comité maar uitsluitend op het niveau van Devin.

De weging van elk criterium wordt onderworpen aan een vermenigvuldigingsfactor op een schaal met 5 niveaus (van 0 tot 1,75), afhankelijk van de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt (als de doelstelling voor 100% is bereikt, is de vermenigvuldigingsfactor gelijk aan 1).

De Raad van Bestuur van de vennootschap legt de doelstellingen vast. De effectieve toekenning van de LTI is onderworpen aan het bereiken van een minimumdrempel.

Methodes die worden toegepast om na te gaan of aan deze prestatiecriteria is voldaan

Bij de kwartaalreporting over de resultaten van de markten en van de operaties evenals over de geconsolideerde resultaten kijkt de Raad van Bestuur of de financiële prestatiecriteria werden verwezenlijkt.

Op het einde van het boekjaar kijkt de voorzitter van het Uitvoerend Comité in het kader van de individuele evaluatie van het lid van het uitvoerend management of de criteria voor de persoonlijke prestaties werden verwezenlijkt.

Bepalingen betreffende de terugvordering van de variabele remuneratie toegekend op basis van foutieve financiële informatie

Er zijn geen contractuele bedingen die in de terugvordering voorzien van de variabele remuneratie toegekend op basis van verkeerde financiële informatie.

Met uitzondering van Bulgarije, worden de bonussen uitbetaald in twee stappen:

- in januari, een brutobedrag gelijk aan 75% van de bonus voor de voorzitter van het Uitvoerend Comité en aan 25% van de jaarlijkse bonus (individueel gedeelte) voor de leden van het Uitvoerend Comité;
- het saldo van de jaarlijkse bonus en de LTI in april na een nieuwe berekening op basis van de jaarrekeningen die door de Raad van Bestuur zijn goedgekeurd.

De maanden januari en april, waarnaar de vorige alinea's verwijzen, slaan op de maanden van het jaar dat volgt op het boekjaar waarvoor de bonus wordt toegekend. De resultaten/jaarrekeningen waarnaar de vorige alinea's verwijzen, hebben betrekking op het boekjaar waarvoor de bonus wordt toegekend.

Leden van het uitvoerend management kunnen hun variabele vergoeding ook ontvangen in de vorm van warrants. In dit geval wordt alles in één keer betaald eind april na de referentieperiode.

De berekening van de bedragen van de variabele remuneratie wordt gevalideerd door het Benoemings- en Remuneratiecomité.

7.5. REMUNERATIE VAN DE VOORZITTER VAN HET UITVOEREND COMITÉ IN 2019

Marc du Bois	Bestanddelen van de remuneratie	Bedrag
CEO Spadel Groep Voorzitter van het Uitvoerend Comité	Zelfstandig	
Vaste remuneratie	Bruto remuneratie als CEO en uitvoerend bestuurder in de dochterondernemingen ¹	435.750,00 €
Variabele remuneratie	Effectieve bruto jaarbonus met betrekking tot het boekjaar 2018 betaald in 2019 ²	226.590,00 €
TOTAAL	Totaal van de vaste en variabele remuneratie geïnd in 2019	662.340,00 €
Groepsverzekering	Premie betaald door de vennootschap	75.363,68 €
Andere voordelen	Voertuig, forfaitaire onkosten, zorgverzekering, mobiele telefoon, jaarlijkse medische controle, Europ-Assistance, Mondial Assistance	18.226,27 €

¹ Deze tabel houdt geen rekening met de remuneraties opgenomen in tabel 6.2.

² De componenten van de variabele vergoeding en gunningscriteria worden beschreven in paragraaf 6.3. en 6.4. Provisie voor de bruto jaarlijkse bonus voor het boekjaar 2019 en betaalbaar in 2020: 216.754,50 €.

7.6. REMUNERATIE VAN DE ANDERE LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT IN 2019

Type remuneratie	Bestanddelen van de remuneratie	Globaal bedrag
Vaste remuneratie	Bruto globale remuneratie en board fees betaald in 2019 zowel in België als in het buitenland	1.936.985,90 €
Variabele remuneratie	Effectief bruto jaarbonus met betrekking tot het boekjaar 2018 betaald in 2019 ¹	617.289,25 €
	LTI 2016-2018: plan gebaseerd op vooraf vastgestelde en objectief meetbare prestatiecriteria over drie jaar betaald in 2019 ²	490.783,61 €
TOTAAL	Totaal van de vaste en variabele remuneratie	2.945.058,76 €
Groepsverzekering	Premie betaald door de vennootschap	64.199,05 €
Andere voordelen	Bedrijfswagen, forfaitaire onkosten, ADSL, gsm, medische controle, zorg- en invaliditeitsverzekering	83.915,13 €

¹ De componenten van de variabele verloning en de gunningscriteria worden beschreven in paragraaf 6.3. en 6.4. Provisie voor de bruto jaarlijkse bonus voor het boekjaar 2019 en betaalbaar in 2020: 514.887,75 €.

² Zie paragraaf 6.3 en 6.4. voor een beschrijving van het LTI-plan. Provisie LTI 2017-2019, betaalbaar in 2019: 137.779,81 €.

7.7. AANDELEN, STOCK OPTIONS OF ANDERE AANDELENOPTIES, TOEBEDEELD AAN, UITGEOEFEND DOOR DE LEDEN VAN HET UITVOEREND COMITÉ OF VERVALLEN TIJDENS HET BOEKJAAR 2019/EXERCICE 2019

Er is geen systeem van stock options en er werden geen aandelen of andere rechten toebedeeld aan of uitgeoefend door de leden van het uitvoerend management en ze zijn evenmin vervallen in 2019.

7.8. CONTRACTUELE BEPALINGEN IN VERBAND MET VERTREKVERGOEDINGEN VOOR LEDEN VAN HET UITVOEREND MANAGEMENT

De heer Amaury Colette heeft een opzeg van zes maanden of een soortgelijke opzegvergoeding zolang de wettelijke opzegtermijn dit bedrag niet overschrijdt.

De andere leden van het uitvoerend management hebben geen contractuele vertrekclausule.

Financieel verslag

78	Algemene inlichtingen	106	10. Voorraden	113	24. Financiële lasten
79	Geconsolideerde jaarrekening	106	11. Financiële activa	114	25. Belastingen
84	Toelichting bij de geconsolideerde rekeningen	106	12. Liquide middelen	114	26. Latente activa en passiva
84	1. Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels	107	13. Kapitaal	114	27. Rechten en verplichtingen
94	2. Kapitaalbeheer	107	14. Geconsolideerde reserves	115	28. Inlichtingen met betrekking tot verbonden partijen
94	3. Beheer van de financiële risico's	108	15. Financiële schulden	115	29. Gebeurtenissen na de verslagperiode
96	4. Belangrijkste boekhoudkundige schattingen en beoordelingen	108	16. Verplichtingen ten gevolge van personeelsbeloningen	115	30. Resultaat per aandeel
98	5. Sectoriële informatie	111	17. Uitgestelde belastingschulden	115	31. Dividend per aandeel
100	6. Lijst van de dochterondernemingen, deelnemingen volgens vermogensmutatie- methode en bedrijfscombinatie	112	18. Handelsschulden	116	32. Bezoldiging van de Commissaris en de verbonden partijen
101	7. Immateriële vaste activa	112	19. Overige schulden	117	Verkorte jaarrekening van de NV Spadel
103	8. Materiële vaste activa & leasings	112	20. Voorzieningen	118	Verklaring van de verantwoordelijke personen
104	9. Handels- en overige vorderingen	113	21. Personeelskosten	119	Verlag van de commissaris
		113	22. Andere bedrijfsinkomsten/(kosten)		
		113	23. Financiële opbrengsten		

ALGEMENE INLICHTINGEN

Activiteiten

Spadel NV en haar dochterondernemingen (hierna “Spadel” genoemd), vormen een Europese groep die met respect voor het milieu kwaliteitsproducten op basis van natuurlijk mineraalwater produceert en verkoopt en zo de consument een meerwaarde biedt.

Personeelsbestand

Per 31 december 2019 stelde de Groep 1.184 mensen tewerk.

Juridisch statuut

Spadel NV is een naamloze vennootschap met Maatschappelijke Zetel gevestigd aan de Gemeenschappenlaan 110 te 1200 Brussel. De maatschappij is ingeschreven in het register van de rechtspersonen van de Rechtbank van Koophandel te Brussel onder het nummer 0405.844.436 (BTW- nummer: BE 405.844.436). De laatste wijziging in de gecoördineerde statuten werd op de Algemene Vergadering van 11 juni 2015 beslist. De Groep staat genoteerd op Euronext te Brussel (Code ISIN BE 0003798155).

De hoofdaandeelhouder is het bedrijf Finances & Industries met 93% van de Spadel aandelen.

Financiële staten

De geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2019 is opgesteld in overeenstemming met de IFRS-normen zoals geadopteerd door de Europese Unie en werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 27 maart 2020. Ze zal voor goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van 11 juni 2020. De cijfers in dit document zijn weergegeven in duizenden euro's (KEUR), tenzij anders vermeld.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de vennootschap is als volgt samengesteld:

BVBA M.O.S.T.

vertegenwoordigd door Frank MEYSMAN

Voorzitter van de Raad van Bestuur vanaf 14/06/2018

Einde mandaat: 11/06/2020

Marc du BOIS

Gedelegeerd Bestuurder

Einde mandaat: 10/06/2021

Baron VANDEMOORTELE

Bestuurder

Einde mandaat: 11/06/2020

FINANCES ET INDUSTRIES SA

vertegenwoordigd door Axel MILLER,

Bestuurder

Einde mandaat: 09/06/2022

COFIMATRA NV

vertegenwoordigd door Roland VAXELAIRE

Bestuurder

Einde mandaat: 11/06/2020

21-22 SAS

vertegenwoordigd door Anne Charlotte AMORY

Bestuurder

Einde mandaat: 11/06/2020

Familia Numerosa BV

vertegenwoordigd door Roel VAN NEERBOS

Bestuurder

Einde mandaat: 10/06/2021

Barbara du Bois

Bestuurder

Einde mandaat: 09/06/2022

UPSILONLAB BV

vertegenwoordigd door Corinne AVELINES

Bestuurder

Einde mandaat: 11/06/2020

Commissaris

De commissaris van de vennootschap is PricewaterhouseCoopers, Bedrijfs-revisoren CVBA, Woluwedal 18, 1932 Zaventem, België, vertegenwoordigd door Griet Helsen, permanente vertegenwoordiger. Het mandaat eindigt op de Algemene Vergadering in 2022.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS

	Toelichting	31/12/2019	31/12/2018**
VASTE ACTIVA			
Immateriële activa	7	120.818	122.645
Activa voor gebruiksrechten	8	5.453	-
Materiële vaste activa	8	109.009	111.590
Handelsvorderingen en overige vorderingen	9	2.300	108
Activa van uitgestelde belastingen	17	88	460
		237.669	234.803
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorraden	10	15.477	18.222
Handelsvorderingen en overige vorderingen	9	55.041	51.676
Terug te vorderen belastingen		327	504
Financiële activa op korte termijn	11	17	17
Liquide middelen	12	79.944	82.115
		150.806	152.534
TOTAAL ACTIVA (KEUR)		388.475	387.337

** Aangepast aan de IFRS 16 norm met de vereenvoudigde methode – Zie nota 1.6 en nota 9.

De toelichting maakt een integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2019.

	Toelichting	31/12/2019	31/12/2018**
EIGEN VERMOGEN			
<i>Kapitaal en reserves toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap</i>			
Kapitaal	13	5.000	5.000
Omrekeningsverschillen		-	-615
Reserves	14	206.711	187.749
OCI branch van de reserves*		-207	2.038
		211.503	194.172
Minderheidsbelangen		-36	-36
TOTAAL EIGEN VERMOGEN		211.467	194.136
SCHULDEN			
<i>Schulden op lange termijn</i>			
Financiële schulden op lange termijn	15	24.500	38.500
Schulden van huurverplichtingen	8	4.201	-
Schulden ten gevolge van personeelsverloningen	16	9.153	5.988
Uitgestelde belastingen	17	21.750	23.357
Vorzieningen	20	290	140
Overige schulden	19	3.378	4.815
<i>Schulden op korte termijn</i>		63.273	72.800
Ontvangen statiegeld	4,1	24.764	25.865
Financiële schulden op korte termijn	15	14.000	14.000
Schulden van huurverplichtingen	8	1.268	-
Schulden ten gevolge van personeelsverloningen	16	455	792
Handelsschulden	18	53.287	56.444
Ontvangen voorschotten		-42	102
Sociale schulden		14.862	13.681
Belastingenschulden		1.341	5.398
Vorzieningen	20	52	165
Overige schulden	19	3.748	3.954
		113.735	120.401
TOTAAL SCHULDEN		177.008	193.201
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN SCHULDEN (KEUR)		388.475	387.337

* De bewegingen die onmiddellijk in de OCI-branch van de reserves geboekt zijn, hebben hoofdzakelijk betrekking op aanpassingen relaterend aan IAS 19 en 21.

** Aangepast aan de IFRS 16 norm met de vereenvoudigde methode – Zie nota 1.9 en nota 9.

De toelichtingen 1 tot 32 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS-jaarrekening per 31 december 2019.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

	Toelichting	2019	2018
Omzet	5	298.392	314.384
Aankopen van grond- en hulpstoffen en handelsgoederen		-67.405	-70.705
Diensten en diverse goederen		-121.050	-135.830
Personeelslasten		-63.200	-62.321
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	7,8	-19.645	-19.848
Overige bedrijfsinkomsten/(kosten)	22	8.635	27.891
Bedrijfsresultaat		35.727	53.571
Financiële opbrengsten	23	423	107
Financiële lasten	24	-968	-1.361
Aandeel resultaat deelnemingen volgens vermogensmutatiemethode			
Resultaat vóór belastingen		35.182	52.317
Belastingen	25	-8.207	-14.320
Winst/(verlies) van het boekjaar		26.975	37.997
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN:			
Actuariële winst/(verlies) van het plan type 'Defined Benefit'		-3.060	985
Uitgestelde belastingen		815	-289
Totaal van de niet-gerealiseerde resultaten die nooit zullen opgenomen worden in het resultaat		-2.245	696
Wisselverschillen		615	-46
Totaal van de niet-gerealiseerde resultaten die later zouden kunnen opgenomen worden in het resultaat		615	-46
Totaal van de niet-gerealiseerde resultaten na belastingen		-1.630	650
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		25.345	38.647
WINST TOEREKENBAAR AAN:			
Aandeelhouders		26.975	37.997
Minderheidsbelangen		-	-
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN TOEREKENBAAR AAN:			
Aandeelhouders		25.345	38.647
Minderheidsbelangen		-	-
WINST PER AANDEEL TOEREKENBAAR AAN DE AANDEELHOUDERS (IN EUR PER AANDEEL):			
- gewoon		6,50	9,16
- verwaterd		6,50	9,16

De omzet bedraagt exclusief het bedrag aan accijns en verpakkingsbelasting, in totaal 33.248 KEUR in 2019, 33.070 KEUR in 2018.

De toelichting maakt een integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2019.

MUTATIETABEL VAN HET GECONSOLIDEERD EIGEN VERMOGEN

	Kapitaal	Omrekeningsverschillen	Groepsreserves	Totaal eigen vermogen
SALDO PER 1 JANUARI 2018	5.000	-569	158.531	162.962
<i>Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het jaar 2018</i>				
Winst			37.997	37.997
Andere elementen van het globaal resultaat		-46		-46
Valutakoersverschillen ontstaan uit de omrekening van buitenlandse activiteiten				
Herwaardering van netto-actief of netto-passief voor voordelen gedefinieerd (IAS 19R)			694	694
Uitgekeerde dividenden			-7.471	-7.471
Minderheidsbelangen				
SALDO PER 31 DECEMBER 2018	5.000	-615	189.751	194.136
SALDO PER 1 JANUARI 2019	5.000	-615	189.751	194.136
<i>Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het jaar 2019</i>				
Winst			26.975	26.975
Andere elementen van het globaal resultaat			287	287
Valutakoersverschillen ontstaan uit de omrekening van buitenlandse activiteiten		615		615
Herwaardering van nettoactief of netto-passief voor voordelen gedefinieerd (IAS 19R)			-2.245	-2.245
Uitgekeerde dividenden			-8.301	-8.301
Minderheidsbelangen				
SALDO PER 31 DECEMBER 2019	5.000	-	206.467	211.467

De geconsolideerde reserves worden gedetailleerd beschreven in bijlage 14.

De toelichting maakt een integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2019.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Toelichting	31/12/2019	31/12/2018
WINST/(VERLIES) VAN HET BOEKJAAR		26.975	37.997
Aanpassingen voor:			
Belastingen	25	8.207	14.320
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste activa	8	15.390	16.669
Afschrijvingen op immateriële activa	7	3.287	3.179
Verlies/ (winst) op de verkoop van materiële en immateriële vaste activa	22	-790	-46
Verlies op de verkoop van Brecon		2.522	-
Niet betaalde lasten van personeelsverplichtingen		861	-1.239
Financiële (inkomsten)/kosten		161	691
Bruto kasstromen uit de bedrijfsuitoefening		56.613	71.571
Wijzigingen in de behoefte van het werkkapitaal			
Voorraden		1.829	1.701
Handelsvorderingen en overige vorderingen		-4.165	3.366
Handels, sociale en overige schulden, schulden van personeelsverplichtingen, ontvangen statiegeld en voorzieningen op korte termijn		-1.913	-23.770
Kasstromen uit de bedrijfsuitoefening		52.364	52.868
Teruggekregen /(betaalde) belastingen		-13.322	-10.432
Netto kasstroom uit de bedrijfsuitoefening		39.042	42.436
Kasstromen uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	8	-19.490	-18.349
Inningen uit de verkoop van materiële en immateriële vaste activa		1.530	817
Investerings in immateriële activa	7	-1.228	-1.374
Verkoop Brecon		114	-
Afschrijvingen op kapitaalsubsidies		-113	-103
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-19.187	-19.009
Kasstromen uit financieringsactiviteiten			
Aflossing van financiële schulden		-14.000	-14.000
Aflossing van financiële schulden Devin		-	-
Dividenden uitgekeerd aan de aandeelhouders	31	-8.301	-7.471
Ontvangen intresten		339	9
Betaalde intresten		-500	-700
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-22.462	-22.162
Netto(afname)/toename in geldmiddelen en kasequivalenten		-2.608	1.265
GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN PER 1 JANUARI	12	82.115	80.744
Omrekeningsverschillen fixed assets		-178	106
Omrekenings-verschillen in equity		615	-
GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN PER 31 DECEMBER	12	79.944	82.115

De toelichtingen 1 tot 32 zijn een integrerend deel van de geconsolideerde IFRS-balans per 31 december 2019.

TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE REKENINGEN

I. SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE WAARDERINGSREGELS

De belangrijkste waarderingsregels voor het opmaken van de geconsolideerde financiële staten worden hieronder beschreven.

1.1. Grondslagen voor financiële verslaggeving en verklaring van overeenstemming met IFRS

De geconsolideerde financiële staten van Spadel per 31 december 2019 werden opgesteld door de Raad van Bestuur van Spadel tijdens haar bijeenkomst van 27 maart 2020 en in overeenstemming met het geheel van de bepalingen van het "IFRS" ("International Financial Reporting Standards") referentiekader zoals goedgekeurd binnen de Europese Unie en die gepubliceerd werden op die datum, namelijk de standaarden uitgevaardigd door de International Accounting Standards Board ("IASB") en de interpretaties uitgevaardigd door het IFRS Interpretations Committee. Deze bepalingen stemmen overeen met de standaarden en interpretaties die uitgevaardigd werden door de IASB per 31 december 2019.

Gepubliceerde standaarden en wijzigingen aan standaarden van toepassing voor 2019

De volgende wijzigingen en jaarlijkse verbeteringen aan standaarden zijn voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019 en werden goedgekeurd door de Europese Unie:

- IFRS 16, 'Leaseovereenkomsten'. De standaard vervangt de huidige standaard, IAS 17, en is een grote verandering in de boekhoudkundige verwerking van leaseovereenkomsten door de leasingnemer. Volgens IAS 17 moest de leasingnemer een onderscheid maken tussen een financiële leasing (op te nemen in de balans) en een operationele leasing (diende niet opgenomen te worden in de balans). IFRS 16 daarentegen verplicht de leasingnemer een schuld te erkennen op de balans gelijk aan de toekomstige leasebetalingen en een 'right-of-use asset' voor vrijwel alle leaseovereenkomsten. Voor leasinggevers blijft de boekhoudkundige verwerking bijna geheel hetzelfde. De IASB heeft echter de definitie van een lease aangepast (alsmede de artikelen betreffende de combinatie en segregatie van overeenkomsten), waardoor leasinggevers ook geïmpacteerd worden door de nieuwe standaard. Volgens IFRS 16 bezit een overeenkomst een lease als de overeenkomst een recht tot controle van een geïdentificeerd actief bezit voor een bepaalde periode in ruil voor een vergoeding.
- Wijzigingen aan IFRS 9, 'Voorafbetalingsmogelijkheden met negatieve compensatie'. Amendement dat bedrijven toelaat bepaalde vooraf betaalbare financiële activa met zogenaamde negatieve compensatie te waarderen aan geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde via niet gerealiseerde resultaten, in plaats van aan reële waarde door winst

of verlies, omdat deze anders de SPPI-test niet zouden doorstaan. Daarbovenop licht dit amendement een aspect van de boekhoudkundige behandeling van een wijziging aan een financieel passief toe.

- IFRIC 23, 'Onzekerheid over de behandeling van inkomstenbelastingen'. Deze interpretatie verduidelijkt de boekhoudkundige behandeling van onzekerheden met betrekking tot inkomstenbelastingen. Deze interpretatie dient toegepast te worden voor de bepaling van belastbare winsten (belastingverliezen), de belastbare basis, niet gebruikte belastingverliezen, niet gebruikte belastingkredieten en belastingvoeten, in het geval dat er onzekerheid bestaat over de behandeling ervan onder IAS 12.
- Wijzigingen aan IAS 28, 'Lange termijn belangen in geassocieerde entiteiten en joint ventures'. Verduidelijking met betrekking tot de behandeling van lange termijn belangen in een geassocieerde entiteit of joint venture waarop de vermogensmutatiemethode niet wordt toegepast, onder IFRS 9. Meer in het bijzonder, of de waardering en waardevermindering van dergelijke belangen zouden moeten gebeuren met behulp van IFRS 9, IAS 28 of een combinatie van beide.
- Wijzigingen aan IAS 19, 'Planwijziging, inperking of afwikkeling'. De wijzigingen vereisen dat een entiteit geactualiseerde veronderstellingen gebruikt om de huidige aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten en de nettorentewaarde te bepalen voor de resterende periode na een wijziging, inperking of afwikkeling van het plan. Bovendien moet een entiteit in de winst- of verliesrekening als onderdeel van de pensioenkosten van verstreken diensttijd of als een winst of verlies bij afwikkeling, elke vermindering in de opbrengst opnemen, zelfs als dat overschot niet eerder werd opgenomen vanwege de impact van het activaplafond. De wijzigingen zijn van invloed op elke entiteit die de voorwaarden of het lidmaatschap van een toegezegd-pensioenregeling zodanig wijzigt dat er pensioenkosten van verstreken diensttijd of een winst of verlies bij de afwikkeling zijn.

Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS standaarden 2015-2017, toepasbaar vanaf 1 januari 2019 en betrekking hebbende op de volgende standaarden:

- IFRS 3 Bedrijfscombinatie, alinea 42A: De wijzigingen verduidelijken dat, wanneer een entiteit zeggenschap verkrijgt over een andere entiteit die een joint operation is (zoals gedefinieerd in IFRS 11), deze de vereisten voor een bedrijfscombinatie, die in fases wordt bereikt, dient toe te passen, inclusief het meten tegen reële waarde van eerder aangehouden belangen in de activa en passiva van de joint operation. Daarbij herwaardeert de verwervende entiteit zijn hele eerder gehouden belang in de joint operation.

- IFRS 11 Joint Arrangements, paragraaf B33CA: Een partij die deelneemt aan, maar geen gezamenlijke zeggenschap heeft over, een joint operation, kan gezamenlijke zeggenschap verkrijgen over de joint operation (waarbij de activiteit van de joint operation een bedrijf is zoals gedefinieerd in IFRS 3). In dergelijke gevallen worden eerder aangehouden belangen in de joint operation niet opnieuw gewaardeerd.
- IAS 12 Inkomstenbelastingen, paragraaf 57A: De wijzigingen verduidelijken dat de inkomstenbelastingevolgen van dividenden meer rechtstreeks gekoppeld zijn aan transacties in het verleden of gebeurtenissen die uitkeerbare winsten genereerden dan aan uitkeringen aan eigenaars. Daarom erkent een entiteit de gevolgen van de winstbelasting van dividenden in winst of verlies, niet-gerealiseerde resultaten of eigen vermogen op basis van de plaats waar de entiteit die eerdere transacties of gebeurtenissen oorspronkelijk heeft opgenomen.
- IAS 23 Financieringskosten, paragraaf 14: De wijzigingen verduidelijken dat een entiteit alle leningen, aangegaan om een in aanmerking komend actief te ontwikkelen, als onderdeel van de algemene leningen dient te behandelen wanneer nagenoeg alle activiteiten die nodig zijn om dat actief voor te bereiden op zijn beoogde gebruik of verkoop, vervolledigd zijn. Een entiteit past deze wijzigingen toe op financieringskosten die zijn gemaakt op of na het begin van de jaarlijkse rapporteringsperiode waarin de entiteit deze wijzigingen voor het eerst toepast.

Gepubliceerde standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties nog niet van toepassing

De volgende nieuwe standaarden en wijzigingen aan standaarden werden gepubliceerd en goedgekeurd door de EU, maar zijn nog niet voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019:

- Wijzigingen aan verwijzingen naar het conceptueel raamwerk in de IFRS-standaarden (effectief 1 januari 2020). Het herziene conceptuele raamwerk bevat een nieuw hoofdstuk over waarderingsregels, begeleiding bij het rapporteren van financiële prestaties, verbeterde definities en richtlijnen (met name de definitie van een verplichting) en verduidelijkingen op belangrijke gebieden, zoals de rol van rentmeesterschap, voorzichtigheid en meetonzekerheid bij financiële verslaggeving.
- Wijzigingen aan IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7: Hervorming referentierentevoet (effectief 1 januari 2020). De wijzigingen vereisen kwalitatieve en kwantitatieve toelichtingen om gebruikers van jaarrekeningen in staat te stellen te begrijpen hoe de hedging relaties van een entiteit worden beïnvloed door de onzekerheid die voortvloeit uit de hervorming van de rentevoetbenchmark.
- Wijzigingen aan de definitie van 'materieel' in IAS 1 en IAS 8 (effectief vanaf 1 januari 2020). De wijzigingen verduidelijken de definitie van 'materieel' en verhogen de consistentie tussen de IFRS. Het amendement verduidelijkt dat de verwijzing naar onduidelijke

informatie betrekking heeft op situaties waarin het effect vergelijkbaar is met het weglaten of verkeerd weergeven van die informatie. Er staat eveneens in dat een entiteit materialiteit beoordeelt in de context van de financiële overzichten als geheel. Verder verduidelijkt de wijziging ook de betekenis van 'primaire gebruikers van financiële overzichten voor algemene doeleinden aan wie die financiële overzichten zijn gericht', door ze te definiëren als 'bestaande en potentiële beleggers, kredietverstrekkers en andere schuldeisers' die een beroep moeten doen op de jaarrekening om een groot deel van de financiële informatie die ze nodig hebben ook te verkrijgen. De wijzigingen zullen naar verwachting geen significante invloed hebben op het opstellen van de jaarrekening.

De volgende standaard is voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2016 maar werd nog niet goedgekeurd door de EU. De Europese Commissie heeft besloten de goedkeuringsprocedure voor deze interimstandaard niet op te starten maar te wachten op de finale versie van de standaard:

- IFRS 14, 'Wettelijke uitgestelde rekeningen'. Dit betreft een tussentijdse standaard voor de boekhoudkundige verwerking van bepaalde bedragen die voortkomen uit wettelijk gereguleerde activiteiten. IFRS 14 is enkel van toepassing voor entiteiten die voor het eerst IFRS toepassen. De standaard laat toe dat deze entiteiten bij de eerste toepassing van IFRS hun waarderingsregels onder hun vorige algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes kunnen blijven toepassen voor de opname, waardering, het boeken van een bijzondere waardevermindering op en het niet langer opnemen van wettelijke uitgestelde rekeningen. De tussentijdse standaard voorziet ook een leidraad voor het selecteren en wijzigen van grondslagen voor financiële verslaggeving (bij eerste toepassing of later) en voor de presentatie en toelichting.

De standaarden en wijzigingen aan standaarden werden gepubliceerd, maar zijn nog niet verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2019 en zijn nog niet goedgekeurd door de EU:

- Wijzigingen aan IFRS 3, 'Bedrijfscombinaties' (effectief vanaf 1 januari 2020), die de definitie van 'een bedrijf' herzien. De nieuwe richtlijn biedt een kader om te evalueren wanneer er een input en een substantief proces aanwezig is (inclusief voor startende bedrijven die nog geen outputs hebben gegenereerd). Om een bedrijf zonder output te zijn, moet er nu een georganiseerd personeelsbestand zijn. De veranderingen in de definitie van een bedrijf zullen er waarschijnlijk toe leiden dat meer overnames worden beschouwd als 'acquisities van activa' in alle sectoren, maar in het bijzonder in de vastgoed-, farmaceutische- en petrochemische sectoren. Toepassing van de wijzigingen zal ook van invloed zijn op de verwerking van desinvesteringverrichtingen.
- IFRS 17, 'Verzekeringscontracten' (effectief vanaf 1 januari 2022). Deze standaard vervangt IFRS 4, dewelke momenteel een grote variatie aan boekhoudkundige praktijken voor verzekeringscontracten toelaat. IFRS 17 zal de boekhoudkundige behandeling door alle entiteiten die zulke contracten onderschrijven fundamenteel veranderen alsook de

behandeling van investeringscontracten met discretionaire deelnamemogelijkheden. De standaarden, wijzigingen aan de standaarden en interpretatie die nog niet verplicht van toepassing zijn in 2019 werden door Spadel niet vervroegd toegepast.

- Aanpassingen aan de norm IAS 1, "Voorstelling van de financiële staten: indeling van de passiva naar courant of niet-courant (in werking tredend de 1 januari 2022). Deze aanpassingen betreffen enkel de presentatie van de passiva in de voorstelling van de financiële staten – en niet het bedrag op het moment van de boekhoudkundige verwerking van een actief, opbrengsten of kosten op het passief of de informatie welke de entiteiten openbaar maken met betrekking tot deze elementen.

De nieuwe standaard IFRS 17 'Verzekeringscontracten' en de wijzigingen aan IFRS 4: 'Toepassing van IFRS 9 Financiële Instrumenten samen met IFRS 4' zijn niet van toepassing op Spadel.

Naast de nieuwe standaard voor leasing hadden de andere normen geen impact op de boekhoudmethoden van de groep en vereisten geen aanpassingen met terugwerkende kracht.

1.2. Consolidatie

De moedermaatschappij evenals al de door haar gecontroleerde dochters zijn opgenomen in de consolidatie.

1.2.1. Dochterondernemingen

De activa, passiva, rechten en verplichtingen, zowel als de opbrengsten en kosten van de moeder en van door haar gecontroleerde dochterondernemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen met toepassing van de methode van integrale consolidatie. De Groep heeft controle over een onderneming als de Groep macht heeft over de onderneming en blootgesteld is aan of recht heeft op de variabele inkomsten van de onderneming en indien de Groep de mogelijkheid heeft om zijn macht uit te oefenen teneinde de hoogte van de variabele inkomsten te beïnvloeden. Deze controle wordt vermoed indien Spadel over meer dan 50% van de stemrechten beschikt. Deze veronderstelling is echter weerlegbaar indien het bewijs van het tegendeel wordt voorgelegd. Bovendien wordt rekening gehouden met het bestaan van potentiële stemrechten bij het bepalen van het bestaan van eventuele controle. Deze potentiële stemrechten dienen echter direct uitvoerbaar of omzetbaar te zijn.

Een filiaal wordt geconsolideerd vanaf de datum van verwerving, dat is de datum waarop de controle wordt overgedragen aan de verwervende partij. Vanaf deze datum neemt de moedermaatschappij ("verwerver") integraal het resultaat van het filiaal op in de resultatenrekening en neemt zij de verschillende elementen van actief, passief en latente passiva, verworven aan reële waarde, op in de geconsolideerde balans. Dit betreft ook

eventuele goodwill die werd geïdentificeerd tijdens de bedrijfscombinatie. De consolidatie stopt van zodra er geen controle meer is.

Bij het consolidatieproces moeten alle intragroep saldi en transacties en alle niet gerealiseerde winsten volledig geëlimineerd worden.

Niet-gerealiseerde verliezen worden eveneens geëlimineerd, tenzij de transactie een bijzonder waardevermindingsverlies op het overgedragen actief aangeeft.

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld met toepassing van uniforme waarderingsregels voor gelijkaardige transacties of andere gebeurtenissen waar ook in de Groep Spadel.

1.2.2. Goodwill

Goodwill wordt gemeten als het bedrag waarmee de overgedragen vergoeding en het totale bedrag van enig minderheidsbelang hoger is dan de reële waarde van alle geïdentificeerde activa, overgenomen verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen. Onder IFRS 3 'Bedrijfscombinaties' wordt de goodwill gewaardeerd aan kostprijs. Afschrijvingen zijn niet toegestaan, maar de goodwill wordt jaarlijks of vaker gecontroleerd op bijzondere waardevermindering wanneer gebeurtenissen of omstandigheden erop wijzen dat de waarde mogelijk is afgenomen. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden niet teruggedraaid in volgende perioden.

1.2.3. Omzetting van de jaarrekening van buitenlandse filialen en divisies in vreemde munt.

Alle activa en passiva, zowel monetair als niet-monetair, worden omgezet volgens slotkoersmethode. De opbrengsten en kosten worden omgezet volgens de gemiddelde koers van de periode. Deze wisselkoersverschillen op de omrekening van de jaarrekening van buitenlandse vestigingen worden gepresenteerd in de geconsolideerde resultatenrekening en vertegenwoordigen de cumulatieve koerswinsten (verliezen) die voortvloeien uit de netto-investeringen van de Spadel Groep in buitenlandse vestigingen.

1.3. Bedrijfscombinaties

Bedrijfscombinaties worden boekhoudkundig verwerkt volgens de overnamemethode. De vergoeding die wordt overgedragen in een bedrijfscombinatie moet worden gewaardeerd tegen reële waarde, die wordt berekend als de som van de reële waarden op overnamedatum van de overgedragen activa, de verplichtingen die zijn aangegaan en de uitgegeven aandelenbelangen. Op de overnamedatum worden de overgenomen identificeerbare activa en aangegane verplichtingen evenals de identificeerbare voorwaardelijke verplichtingen verantwoord tegen reële waarde. Het overschot van de overgedragen vergoeding en het totale bedrag van enig minderheidsbelang op de reële waarde van de verworven netto identificeerbare activa wordt geboekt als goodwill. De toewijzing van reële waarde aan overgenomen identificeerbare activa en aangegane

verplichtingen is gebaseerd op verschillende veronderstellingen die het oordeel van het management betreffen. Kosten met betrekking tot bedrijfscombinaties worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer ze worden gemaakt.

1.4 Immateriële activa

Een immaterieel actief wordt geboekt indien de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- (1) het actief kan worden geïdentificeerd: dit betekent dat het ofwel individueel afscheidbaar is (indien het individueel verkocht, verplaatst of verhuurd kan worden), ofwel voortspuit uit wettelijke of contractuele rechten,
- (2) het waarschijnlijk is dat hieruit voor Spadel economische voordelen voortvloeien,
- (3) Spadel het actief kan controleren,
- (4) het actief op een betrouwbare wijze kan worden gewaardeerd.

De immateriële activa worden gewaardeerd aan de aanschaffingsprijs (dit behelst alle kosten die rechtstreeks aan de transactie kunnen worden toegewezen, met uitzondering van de onrechtstreekse kosten), verminderd met de geboekte afschrijvingen en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Geen enkele financieringskost wordt in de aanschaffingsprijs van de immateriële activa opgenomen.

De immateriële activa worden afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur, volgens de lineaire methode. Volgende gebruiksduur wordt in aanmerking genomen:

Immateriële activa	Waarschijnlijke gebruiksduur
Software licenties	5 jaar
Concessies	Duur van de concessie
Merken	Onbepaald, jaarlijkse test voor bijzondere waardevermindering
Cliënteel	10 jaar
Goodwill	NVT, test voor bijzondere waardevermindering op jaarlijkse basis of veelvuldiger indien de omstandigheden het vereisen

De afschrijving begint op het ogenblik dat het actief klaar is om gebruikt te worden.

Onderzoekskosten worden direct opgenomen in de resultatenrekening. Ontwikkelingskosten worden geactiveerd van zodra Spadel kan aantonen dat: (1) het project technisch kan verwezenlijkt worden, (2) Spadel de intentie heeft het actief te willen gebruiken of te verkopen, (3) het actief toekomstige baten zal genereren, (4) de nodige middelen aanwezig zijn om het project te voltooien, (5) de kosten betrouwbaar kunnen worden gemeten.

Onderhoudskosten die enkel leiden tot onderhoud van het actief (en niet bijdragen tot verbeterde prestaties) worden rechtstreeks in resultaat genomen.

CO₂- uitstootrechten die door de Belgische staat aan Spadel werden toegekend zijn opgenomen aan eerlijke prijs als immateriële activa (Rechten en concessies) door creditering van de resultatenrekening voor het deel dat betrekking heeft op dit boekjaar en door creditering van de overige schulden voor het deel dat betrekking heeft op de toekomstige boekjaren.

1.5. Materiële vaste activa

1.5.1. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd aan kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat alle rechtstreekse kosten en ook alle kosten die nodig blijken om het actief operationeel te maken.

De reparatie- en onderhoudskosten die enkel het actief onderhouden, maar echter de waarde niet verhogen, worden rechtstreeks opgenomen in de resultatenrekening. Echter, de uitgaven voor grote onderhouds- en reparatiewerkzaamheden die de toekomstige economische baten verhogen die door het actief worden gegenereerd, worden geïdentificeerd als een apart element binnen de kostprijs. De kostprijs van de materiële activa wordt als dusdanig opgesplitst in verschillende componenten. Deze componenten, die regelmatig zullen worden vervangen, en dus qua levensduur zullen verschillen van het geheel waarvan zij deel uitmaken, worden afgeschreven over hun eigen specifieke levensduur. In geval van vervanging, wordt het vervangen actief van de balans verwijderd en het nieuwe actief wordt afgeschreven over zijn eigen specifieke levensduur.

De materiële vaste activa worden afgeschreven over de waarschijnlijke gebruiksduur, volgens de lineaire methode. De afschrijvingsbasis stemt overéén met de kostprijs. Voor verschillende activa geldt een andere levensduur:

Materiële vaste activa	Waarschijnlijke gebruiksduur
Terreinen	Onbeperkt
Bronnen	Onbeperkt
Administratieve gebouwen	50 jaar
Industriële gebouwen	40 jaar
Componenten van de gebouwen	20 tot 25 jaar
Productiemateriaal	6 tot 20 jaar
Retourverpakkingen	3 tot 12 jaar
Meubilair	10 jaar
Informatiemateriaal	3 tot 5 jaar
Wagenpark	5 tot 8 jaar

1.6. Leasingcontracten

1.6.1. Gevolgen van de toepassing van IFRS 16

Op 1 januari 2019 past de groep de IFRS 16 standaard, die van toepassing is met ingang van 1 januari 2019, voor het eerst toe. De Groep kiest voor een volledige toepassing met terugwerkende kracht van IFRS 16 vanaf de begindatum te erkennen op de datum van eerste toepassing, zonder herziening van de vergelijkbare cijfers op 31 december 2018. (“aangepaste retrospectieve methode”).

De toepassing van de norm zal met name gevolgen hebben voor huurcontracten voor gebouwen, fotovoltaïsche panelen, bedrijfswagens en industriële apparatuur. Concessies met minerale bronnen zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van IFRS 16.

Voor leases die eerder waren geclassificeerd als operationele leases heeft de groep een leaseverplichting opgenomen die werd gewaardeerd tegen de contante waarde van de resterende leasebetalingen. Deze verdisconteerde leaseverplichtingen zijn bepaald op basis van de marginale rentevoet van de Groep op 1 januari 2019. De gewogen gemiddelde rentevoet toegepast op de leaseverplichtingen op 1 januari 2019 bedraagt 1,5%. De “recht op gebruik”-activa zijn erkend overeenkomstig de waarde van leaseverplichtingen met uitzondering van twee leaseovereenkomsten van gebouwen waarvan het “recht op gebruik”-actief werd verminderd met het niet-afgeschreven saldo van uitgestelde opbrengsten met betrekking tot de voordelen die de lessor ontvangt. De implementatie van de IFRS 16 standaard heeft geen impact op het eigen vermogen. Er was geen verlieslatende leaseovereenkomst die een aanpassing van het “recht op gebruik”-actief op de oorspronkelijke toepassingsdatum vereist. In de geconsolideerde winst-en-verliesrekening worden de huurkosten vervangen door de afschrijving van het gebruiksrecht en de rente op de leaseverplichting berekend op basis van de effectieve rentemethode.

Onder IAS 17, werd een lease-overeenkomst beschouwd als financiële lease wanneer vrijwel het geheel van risico's en voordelen eigen aan de eigendom aan Spadel werd overgedragen. Spadel boekte deze contracten zowel op het actief als op het passief van de balans. Zij werden hierbij gewaardeerd bij aanvang van het contract volgens de reële waarde van het gehuurde goed of, indien dit lager lag, aan de actuele waarde van de minimale betalingen met betrekking tot dit contract. Elke betaling met betrekking tot deze huur werd verdeeld over de terugbetaling van de schuld en de financiële intrestlast. De financiële lasten werden gespreid over de verschillende perioden van de looptijd van het contract zodat dit aanleiding gaf tot een vast intrestpercentage op het uitstaande schuldsaldo in elke periode.

De vaste activa, die het voorwerp uitmaken van een contract van financiële lease, werden afgeschreven op de gebruiksduur of de kortere lease-overeenkomstperiode.

Een lease-overeenkomst werd geklasseerd als eenvoudige operationele lease indien het geheel van risico's en voordelen eigen aan de eigendom niet werd overgedragen. De uitgaande betalingen met betrekking tot deze contracten werden geboekt ten laste van de resultatenrekening op een lineaire wijze gedurende de duurtijd van het huurcontract. Deze boekhoudmethoden, volgens IAS 17, zijn nog steeds van toepassing op vergelijkingen met 2018.

Als onderdeel van de overgang naar IFRS 16 heeft de Groep gebruik gemaakt van de volgende vereenvoudigingsmaatregelen:

- De Groep paste IFRS 16 toe op contracten die eerder waren geïdentificeerd als leases in overeenstemming met IAS 17 en IFRIC 4;
- De vennootschap heeft één discontovoet toegepast op een leaseportefeuille met vergelijkbare kenmerken; en
- De vennootschap heeft leaseovereenkomsten die vervallen binnen 12 maanden na de datum van eerste toepassing verwerkt alsof het kortlopende contracten waren en aldus de leasekosten lineair in het nettoresultaat over de duur van het contract opgenomen.

De boekwaarde van de “recht op gebruik”-activa op de verslagdatum, per klasse van onderliggende activa:

	31/12/2019	01/01/2019
Gebouwen	3.367	3.644
Industriële apparatuur	1.367	1.513
Bedrijfswagens	719	1.303
TOTAAL ACTIVA ONDER HET RECHT VAN GEBRUIK	5.453	6.461

De reconciliatie van de leaseverplichtingen onder IAS 17 op 31 december 2019 en de leaseverplichting onder IFRS 16 opgenomen op 1 januari 2020 zijn als volgt:

	01/01/2019
Verbintenissen die voortvloeien uit operationele leases op 31 december 2018	907
Effect van verdiscontering aan marginale rentevoet op 1 januari 2019	-
Plus: Leaseverplichtingen die voortvloeien uit leaseovereenkomsten die eerder werden geclassificeerd als financiële lease	4.907
(Minus): Vereenvoudigingsmaatregel voor contracten die binnen 12 maanden of minder vervallen (kosten in winst of verlies)	-
(Minus): Vereenvoudigingsmaatregel voor contracten waarvan de onderliggende waarde laag is (kost in netto-inkomen)	-
(Plus): Evaluatie van zonnepaneelcontracten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 16 vallen	647
Plus / (minus): geschatte variabele huurbetalingen naar index of tarief	-
Plus / (minus): verlengingsopties die redelijkerwijs uitvoerbaar zijn	-
HUURVERPLICHTINGEN VANAF 1 JANUARI 2019	6.461
Waaronder:	
Korte termijn	1.075
Lange Termijn	5.386
	6.461

1.6.2. De IFRS 16-boekhoudmethoden die sinds 1 januari 2019 worden toegepast, zijn de volgende:

Leases - De Groep als leasener (huurder)

De Groep heeft verschillende leaseovereenkomsten gesloten voor gebouwen, industriële uitrusting en rollend materieel. De belangrijkste contracten hebben betrekking op de huur van bedrijfsgebouwen, zonnepanelen in Spa Monopole en autoleases voornamelijk in België en Nederland.

Leaseovereenkomsten worden opgenomen als een "recht op gebruik"-actief en een overeenkomstige leaseverplichting opgenomen (passief) en dit op de datum waarop het geleaste actief klaar is voor gebruik door de Groep. De kosten geassocieerd met deze gebruiksrechten omvatten het bedrag van de opgenomen leaseverplichtingen, de initiële directe kosten die zijn gemaakt en de leasebetalingen die zijn gedaan op of vóór de ingangsdatum, na aftrek van de ontvangen huurvoordelen. Het "recht op gebruik"-actief wordt lineair afgeschreven over de gebruiksduur van het actief of tot de leaseperiode afloopt, afhankelijk van welke van de twee het kortst is. "Recht op gebruik"-activa kunnen een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan.

De leaseverplichting wordt initieel gewaardeerd aan de contante waarde van toekomstige leasebetalingen op basis van het impliciete tarief van het contract, indien dit gemakkelijk

kan worden bepaald, of op basis van de marginale rentevoet van de groep in het andere geval.

Leasebetalingen omvatten vaste betalingen, na aftrek van ontvangen leasevorderingen, variabele leasebetalingen die zijn gebaseerd op een index of tarief en bedragen die moeten worden betaald voor waardegaranties op de restwaarde.

Leasebetalingen omvatten ook de uitoefenprijs van aankoopopties waarvan de Groep redelijk zeker is om deze uit te oefenen en de betaling van boetes bij de vroegtijdige beëindiging van een lease. Elke leasebetaling is verdeeld over de terugbetaling van het kapitaal van de huurverplichting en de rentelasten. De rentelasten worden opgenomen als baten over de leaseperiode en moeten overeenkomen met de toepassing, tegen het saldo van de leaseverplichting, van een constante rentevoet voor elke periode. Betalingen met betrekking tot kortlopende huurovereenkomsten en leases van activa met een lage waarde worden lineair in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening opgenomen.

Op 30 juni 2019 bevatten de leaseovereenkomsten geen beperkingen of voorwaardelijke clausules (convenanten).

1.7. Bijzondere waardevermindering van activa

Een bijzondere waardevermindering op de immateriële activa (met inbegrip van de goodwill) en de materiële vaste activa wordt geboekt zodra de boekhoudkundige waarde van het actief zijn realiseerbare waarde te boven gaat.

De realiseerbare waarde van het actief is het hoogste van:

- (1) zijn reële waarde, na aftrek van de verkoopkosten en
- (2) zijn bedrijfswaarde (zijnde het bedrag dat Spadel zou genereren door dit actief verder te gebruiken).

Indien mogelijk moet de waardetest op elk individueel actief toegepast te worden. Als deze activa geen afzonderlijke kasstromen genereren, dient deze test uitgevoerd te worden ter hoogte van de kasstroomgenererende eenheden ("Cash Generating Unit" of "CGU") waartoe het actief wordt gerekend (CGU is de kleinste mogelijke groep van activa die een afzonderlijke kasstroom genereert ten opzichte van de andere activa/ CGU's).

Op een CGU waaraan een goodwill werd toegekend, moet een jaarlijkse test voor bijzondere waardevermindering worden toegepast. Voor een CGU waaraan geen goodwill werd toegekend, is deze test enkel nodig indien er aanwijzingen voor een dergelijke bijzondere waardevermindering zijn. De goodwill die werd erkend bij een acquisitie wordt toegekend aan de verworven dochterondernemingen en desgevallend verspreid over de CGU's die worden geacht te genieten van de synergie-effecten die voortvloeien uit deze acquisitie.

Wanneer een bijzondere waardevermindering wordt vastgesteld, dient deze in de eerste plaats te worden aangerekend aan de goodwill. Het eventueel excedent wordt

dan verder toegewezen aan de andere vaste activa van de CGU, geprorateerd volgens hun boekhoudkundige waarde, maar enkel in die mate dat de verkoopswaarde van deze activa lager ligt dan de boekhoudkundige waarde. Een bijzondere waardevermindering op goodwill kan later nooit worden teruggenomen. Een bijzondere waardevermindering op de andere activa kan worden teruggenomen indien de omstandigheden het rechtvaardigen.

1.8. Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op basis van aanschaffingskost of opbrengstwaarde, indien deze lager ligt.

De aanschaffingskostprijs van de voorraden wordt bepaald aan de hand van de FIFO-methode ("First in First Out"). Voorraden met een gering belang en waarvan de waarde en de samenstelling nagenoeg ongewijzigd blijven worden voor een vast bedrag opgenomen.

De kostprijs van de voorraden omvat alle kosten die noodzakelijk zijn om de goederen te brengen op de plaats waar ze zich bevinden en de staat waarin ze verkeren. De kostprijs bevat alle directe en indirecte productiekosten, met uitsluiting van de kosten van leningen en de algemene kosten die er niet toe bijdragen de goederen te brengen in de staat waarin ze zich bevinden. De toewijzing van de vaste productiekosten aan de kostprijs is bepaald op basis van de normale productiecapaciteit.

Een waardevermindering wordt geboekt indien de netto realiseerbare waarde van een voorraadelement op balansdatum lager ligt dan zijn boekhoudkundige waarde.

1.9. Opbrengsten van normale bedrijfsactiviteiten voortvloeiend uit contracten aangegaan met klanten

Volgens de basisprincipes van IFRS 15, boekt de Groep de goederen en diensten van normale bedrijfsactiviteiten zodanig dat ze kunnen aantonen dat de aan de klant beloofde goederen en diensten geleverd zijn en wat de tegenwaarde is dat de entiteit hiervoor in ruil zal krijgen. De overdracht is voldaan wanneer de klant controle krijgt over de goederen en diensten. Meer bepaald worden de opbrengsten van normale bedrijfsactiviteiten geboekt volgens het moment van overdracht van controle (ofwel geleidelijk aan ofwel op een bepaald tijdstip). Het toepassen van deze indicatie is afhankelijk van feiten en omstandigheden contractueel vastgelegd met de klant en vergt de uitoefening van een professioneel oordeel.

Daarnaast bevatten de indicatieve elementen van een controle overdracht in het bijzonder:

- het recht van de verkoper op een betaling
- betreffende de overgedragen activa naar de klant:
 - de klant bezit het eigendomsrecht;
 - de entiteit heeft het bezit materieel overgedragen;
 - de klant draagt de risico's en belangrijke voordelen inherent aan de eigendom;
 - de klant heeft het aanvaard.

Het bedrag van de opgenomen omzet omvat niet het product gekoppeld aan de depositowaarde; dit wordt direct opgenomen als een verplichting onder de post schulden aan garant. We verwijzen naar de opmerkingen hieronder voor de waardering van de obligatieschuld aan het einde van het jaar. De Groep biedt de klanten diverse stimuleringsprogramma's aan waaronder commerciële ristöorno's en kortingsbonnen. Deze (klanten) stimuleringsprogramma's vertonen een variable tegenpartij die ingeschat wordt volgens de methode van de verwachte waarde, rekeninghoudend met historische data en gedurende het boekjaar gerealiseerde verkoopvolumes. Op basis van de met de klanten afgesloten contracten werd er geen belangrijk engagement aangegaan om goederen terug te nemen.

Aan de andere kant werd de presentatie van bepaalde aan klanten te betalen tegenpartijen, inclusief de aan eindklanten betaalde bedragen, in 2019 herzien. Bepaalde commissies die aan eindklanten werden betaald, zogenaamde 'by-pass' zijn nauw verbonden met de initiële verkoop van de producten aan de detailhandelaar en vormen geen betaling in ruil voor een afzonderlijk goed of een afzonderlijke dienst. In overeenstemming met IFRS 15 (Opbrengsten uit contracten met klanten) moeten deze kosten worden opgenomen als een vermindering van de omzet. Deze kosten worden momenteel opgenomen onder de rubriek "Diverse goederen en diensten". Aangezien het bedrag van deze kosten, waarvoor een herclassificatie nodig was, als geheel niet als aanzienlijk werd beschouwd (goed voor 2,9% van de totale omzet), werd er geen herclassificatie uitgevoerd. De herclassificatie zou een negatieve invloed hebben gehad op de omzet van 8.782 KEUR per 31 december 2019. Deze presentatiewijziging zou geen netto impact hebben gehad op de resultatenrekeningen.

De Groep past de ingeschatte variabele tegenpartij in vermindering van de opbrengsten in de mate het hoogstwaarschijnlijk is dat de latere afloop van de onzekerheid relatief aan de variabele tegenpartij geen aanleiding zal geven tot een belangrijke correctie van de cumulatieve bedragen van de boekingen omtrent normale bedrijfsactiviteiten. De gratis monsters aangeboden aan de klanten worden geboekt als verkoopkosten of andere operationele lasten afhankelijk van hun aard.

De Groep verkiest het toepassen van de vereenvoudigingsmaatregelen relatief aan de marginale kosten voor het verkrijgen van contracten en de effecten van een belangrijk financieel component. De marginale kosten voor het verkrijgen van contracten worden in kosten geboekt op het moment van toezegging omdat de afschrijvingsperiode van het te boeken actief kleiner is dan 12 maanden. De beloofde tegenpartijbedragen worden niet herzien om rekening te houden met de effecten van een belangrijke financieel component omdat de tijdspanne tussen de levering van de goederen aan de klanten en de betaling van de klanten gewoonlijk niet meer dan een jaar overschrijden.

1.10. Handelsvorderingen en overige vorderingen

Classificatie en evaluatie

De vorderingen worden initieel gewaardeerd aan nominale waarde. Meer bepaald worden de handelsvorderingen intieel aan hun transactiewaarde gewaardeerd (in de zin van IFRS 15). De vorderingen worden vervolgens aan geamortiseerde kostprijs gewaardeerd, d.i. de actuele waarde van de te ontvangen kasstromen (tenzij de impact van de actualisatie niet significant is).

Afschrijvingen

De Groep past de vereenvoudigingsmaatregel van IFRS 9 toe door de verwachte kredietverliezen over de levensduur van hun vorderingen te classificeren. Om de verwachte kredietverliezen in te schatten, werden de handelsvorderingen gegroepeerd in functie van hun voorrang en een verwachte verliesrente werd toegepast voor elke categorie. De verwachte verliesrente is gebaseerd op voorrang van vorderingen en weerspiegelen huidige informatie en perspectieven van macro-economische factoren die het klantenvermogen impacteren. Daarnaast wordt ook een individuele waardering van de handelsvorderingen waarvan het kredietrisico hoger ligt gedaan. Zie nota's 3.1.4 en 9 voor meer informatie over verliezen en waardeverminderingen van handelsvorderingen.

De vooruitbetalingen en verworven opbrengsten worden ook in deze rubriek opgenomen.

1.11. Financiële activa

Classificatie en evaluatie

De financiële activa worden oorspronkelijk op de reële waarde die door de tegenpartij betaald wordt voor hun aanschaffing (inclusief transactiekosten die direct toekenbaar zijn aan de aankoop of uitgifte van deze financiële activa) gewaardeerd.

De Groep classificeert haar financiële activa in volgende waarderingscategorieën:

- de financiële activa later gewaardeerd aan hun reële waarde door middel van de andere elementen van het globaal resultaat;
- de financiële activa later gewaardeerd aan hun reële waarde door middel van het netto resultaat; en
- de financiële activa later gewaardeerd aan hun afgeschreven kost.

De classificatie hangt af van het door de groep toegepaste economisch model voor het beheren van financiële activa en hun contractuele kenmerken van cashflows. De classificatie van financiële activa wordt als volgt bepaald:

- financiële activa die vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs worden gewaardeerd, zijn activa waarvan de contractuele kasstromen alleen bestaan uit de betaling van de hoofdsom en de rente op de restwaarde vertegenwoordigen en waarvan het toegepaste economische model gericht is op het innen van de contractuele kasstromen;
- financiële activa die vervolgens worden gewaardeerd tegen reële waarde met winsten en verliezen opgenomen in de resultatenrekening onder andere niet-gerealiseerde resultaten zijn die waarvan de contractuele kasstromen uitsluitend bestaan uit de betaling van de hoofdsom en de rente op de restwaarde en waarvan het toegepaste economische model gericht is op zowel het innen van de contractuele kasstromen als de verkoop van het financieel actief;
- financiële activa die vervolgens worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening en die niet zijn opgenomen in de bovenstaande categorieën en die waarvoor de reële waardeoptie om een boekhoudkundige mismatch te elimineren is toegepast.

De Groep heeft een onherroepelijke keuze gemaakt om de latere wijzigingen in de reële waarde van haar aandelenbeleggingen in niet-gerealiseerde resultaten te presenteren, aangezien deze beleggingen niet worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Op het moment van verkoop worden winsten of verliezen die gerealiseerd zijn niet getransfereerd naar het eigen vermogen.

De aan- en verkoop van financiële activa wordt verwerkt op de datum van betaling.

1.12. Liquide middelen

Deze rubriek bestaat uit de kassa, banktegoeden, direct opneembare bankdeposito's (met een looptijd van ten hoogste 3 maanden) alsook de beleggingen (effecten met variabele inkomsten bij banken met een notitie gelijk of hoger dan A) en andere zeer liquide korte termijnbeleggingen, die makkelijk inwisselbaar zijn tegen een gekend bedrag en bovendien nauwelijks onderhevig zijn aan waardeveranderingen. Tenslotte horen ook kastekorten tot deze categorie. Deze laatste worden weergegeven als financiële schulden op het passief van de balans.

1.13. Kapitaal

De gewone aandelen worden hierin ondergebracht.

De eigen aandelen worden in mindering gebracht van het kapitaal.

1.14. Kapitaalsubsidies

De kapitaalsubsidies worden weergegeven als over te dragen opbrengsten. Deze subsidies worden gelijkmatig opgenomen in de resultatenrekening met de afschrijvingen op de activa waarvoor zij werden verkregen.

1.15. Personeelsbeloningen

1.15.1. Kortetermijnspersoneelsbeloningen

De beloningen op korte termijn worden in resultaat genomen samen met de geleverde dienstenprestaties van het personeel. De niet betaalde beloningen worden op afsluitdatum opgenomen onder de rubriek "Sociale Schulden".

1.15.2. Vergoedingen na uitdiensttreding

Er bestaat een regeling van toegezegde prestaties die het voorwerp uitmaken van een actuariële berekening en worden voorzien (na aftrek van eventuele tegoeden die reeds werden aangelegd om aan deze voordelen te voldoen) in de mate dat Spadel heeft toegezegd aan deze kosten, die verband houden met eerdere personeelsprestaties, tegemoet te komen. Deze verplichting kan voortvloeien uit een wet, een contract of een verworven recht op basis van de gangbare praktijk (impliciete verplichting).

Er bestaat eveneens een toegezegde-bijdragenregeling op basis waarvan Spadel een toegezegde bijdrage betaalt. Spadel betaalt de bijdragen voor de toegezegde-bijdragenregelingen op een verplichte, contractuele of vrijwillige basis.

De toegezegde-bijdragenregelingen omvatten een wettelijk gegarandeerd minimumrendement. Dit minimumrendement wordt over het algemeen verzekerd door een externe verzekeringsmaatschappij die alle bijdragen tot de regelingen int en beheert. Gelet op het feit dat het door deze verzekeringsmaatschappij gegarandeerde rendement lager kan zijn dan het wettelijk vereiste rendement, hebben deze regelingen eveneens bepaalde eigenschappen, eigen aan toegezegde-prestatieregelingen, aangezien Spadel in voorkomend geval wordt blootgesteld aan investerings- en financieringsrisico's verbonden aan een eventueel rendementsverschil.

De berekening van de verplichting voor deze twee soorten regelingen (toegezegde-prestatieregeling en toegezegde-bijdragenregeling) wordt gemaakt op basis van de 'projected unit credit'-methode zoals voorzien door de IAS 19R.

Er wordt gebruik gemaakt van actuariële veronderstellingen (met betrekking tot de disconteringsvoet, het sterftcijfer, de loonsverhogingen, de inflatie, enz.) om de

maatschappelijke doelstellingen te waarderen in overeenstemming met de IAS 19. Actuariële winst en verlies zijn onvermijdelijk en ontstaan uit veranderingen van de actuariële veronderstellingen van het ene boekjaar op het andere en uit verschillen tussen de realiteit en de actuariële veronderstellingen gebruikt voor de waardering volgens IAS 19. Alle actuariële verschillen worden boekhoudkundig verwerkt in andere elementen van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, zonder deze te hergebruiken in het resultaat. Het bedrag van de schuld, opgenomen in het overzicht van de financiële situatie is gelijk aan de contante waarde van de verplichting, verminderd met de marktwaarde op de balansdatum van de fondsbeleggingen.

1.15.3. Andere voordelen op lange termijn

De andere voordelen op lange termijn zijn niet integraal verschuldigd in de twaalf maanden die volgen op het boekjaar waarin de personeelsleden de betreffende prestaties leverden. De IAS 19R norm legt een vereenvoudigde boekhoudmethode op van deze voordelen. Het geboekte bedrag in de balans is gelijk aan de actuele waarde van de verplichting eventueel verminderd met de marktwaarde op afsluitdatum van de activa van het regime.

1.15.4. Ontslagvergoedingen

Wanneer Spadel een arbeidsovereenkomst van één of meer personeelsleden beëindigt voor de normale pensionering, of indien één of meer personeelsleden vrijwillig het bedrijf verlaten in ruil voor voordelen, wordt een schuld opgenomen afhankelijk van de verplichtingen van Spadel. Deze ontstaan indien de Groep niet in de mogelijkheid verkeert om zijn aanbod inzake beëindiging van de arbeidsovereenkomst in te trekken of, indien dit vroeger geschiedt, de herstructureringskosten worden opgenomen in toepassing van de standaard IAS 37 en de vertrekvergoedingen worden betaald. Deze verplichting wordt geactualiseerd indien de betaalbaarstelling later is dan de eerstkomende twaalf maanden.

1.16. Voorzieningen

Een provisie wordt enkel erkend indien de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- (1) Spadel is wettelijk of feitelijk verplicht uitgaven te doen als gevolg van een gebeurtenis in het verleden;
- (2) het is waarschijnlijk dat de uitgaven zullen plaatsvinden;
- (3) het bedrag van de verplichting kan op een betrouwbare wijze worden geschat.

Zodra het een significante impact bedreft (voornamelijk voor verplichtingen op lange termijn) moet de provisie gewaardeerd worden op geactualiseerde basis. De impact van het tijdselement op de provisie wordt weergegeven in de financiële kosten.

Een provisie voor een herstelling van een site in zijn oorspronkelijke staat wordt enkel weergegeven als Spadel hiertoe wettelijk of feitelijk is verplicht.

Vorzieningen voor toekomstige exploitatieverliezen zijn verboden.

Bij verlieslatende contracten (Spadel lijdt een onvermijdelijk verlies bij uitvoering van een contract), moet een provisie worden aangelegd.

1.17. Belastingen op het resultaat

De belastingen op het resultaat omvatten zowel de huidige als de uitgestelde belastingen. De huidige belasting bestaat zowel uit verschuldige (terug te krijgen) belastingen op de inkomsten van het afgelopen boekjaar, als uit de correcties op de verschuldige (terug te krijgen) belastingen van de vorige boekjaren. Het bedrag wordt berekend aan de hand van de toegepaste of substantieel toegepaste belastingvoet op afsluitdatum.

De uitgestelde belasting wordt berekend aan de hand van de balansmethode op de tijdelijke verschillen tussen de belastbare basis van de activa en de passiva en hun respectieve boekhoudkundige waarde in de geconsolideerde IFRS-jaarrekening. Uitgestelde belastingen worden bepaald op basis van de verwachte belastingvoet bij realisatie van het actief of betaling van het passief. In de praktijk is dit de belastingvoet bij realisatie van het actief of betaling van het passief.

Er worden geen uitgestelde belastingen berekend op:

- (1) goodwill, waarvan de afschrijving fiscaal verworpen wordt;
- (2) de initiële boeking van activa en passiva (uitgezonderd de verwerving van dochterondernemingen) die geen invloed hebben op de boekhoudkundige winst, of het fiscaal resultaat;
- (3) de tijdelijke verschillen op de deelnemingen in dochterondernemingen, joint-ventures en ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat, zolang het niet waarschijnlijk is dat er binnen afzienbare tijd dividenden zullen worden uitgekeerd.

Actieve belastingslatenties worden enkel erkend als het waarschijnlijk is dat er belastbare winsten zullen optreden om toe te wijzen aan de bestaande aftrekbare tijdelijke verschillen. Dit criterium wordt op elke afsluitdatum getoetst.

De uitgestelde belastingen worden berekend voor iedere fiscale entiteit. De actieve en passieve belastingslatenties die toehoren aan de verschillende dochterondernemingen kunnen elkaar niet compenseren.

1.18. Schulden

Classificatie en evaluatie

De schulden worden initieel op hun reële waarde gewaardeerd (meestal komt dit overeen met de nominale waarde), verminderd met transactiekosten. Ze zijn vervolgens op hun geamortiseerde waarde gewaardeerd, d.i. de actuele waarde van de te betalen kasstromen

(behalve indien de impact van de actualisatie minimaal is). De schulden zijn geclassificeerd en gewaardeerd zoals overige financiële passiva op geamortiseerde waarde.

De Groep actualiseert jaarlijks de waardering van verplichtingen met betrekking tot terugbetaalbare garantiedeposito's op basis van het geschatte aantal herbruikbare flessen en kratten die klanten op 31 december nog in bezit hadden. De verplichting wordt aangepast om binnen een interval van maximaal 10% van het geschatte bedrag te liggen.

De verplichtingen met betrekking tot de concessieovereenkomsten van Devin wordt jaarlijks aangepast door op basis van een eenheidsprijs, per kubieke meter van de geschatte hoeveelheid water die zal worden gebruikt over de gehele periode, een jaarlijkse eenheidsprijsstijging van 0,5% toe te passen. De duur van deze concessie bedraagt momenteel 35 jaar, met start in 2009 en dus tot 2044. Deze verplichting wordt jaarlijks aangepast om deze schattingen te weerspiegelen. Waardewijzigingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen onder "Overige bedrijfskosten".

De dividenden, die Spadel uitkeert aan haar aandeelhouders worden geboekt als "Overige schulden" in de jaarrekening tijdens de periode waarin ze werden goedgekeurd door de aandeelhouders.

Over te dragen opbrengsten die in het vorige of nog eerdere boekjaren werden geïnd en toegewezen moeten worden aan latere boekjaren, worden eveneens als schulden erkend.

1.19. Transacties in vreemde munt

Transacties in vreemde munt worden aanvankelijk geboekt in de munteenheid van de betrokken entiteiten met toepassing van de wisselkoers op het moment van de transactie. Zowel de gerealiseerde als niet gerealiseerde winsten en verliezen op de monetaire activa en passiva worden geboekt tegen de slotkoers op afsluitdatum en opgenomen in de resultatenrekening.

1.20. Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten worden op afsluitdatum geboekt voor hun reële waarde. De reële waardeveranderingen worden geboekt in de resultatenrekening.

Bijzondere waarderingsregels moeten eventueel worden toegepast bij dekking met afgeleide producten. Spadel verricht geen speculatieve transacties met afgeleide instrumenten.

1.21. Sectoriële informatie

Een operationeel segment is een onderdeel van een entiteit:

- A. dat activiteiten uitoefent vanaf welke ze in staat is om opbrengsten uit gewone activiteiten te verwerven en kosten te maken (inclusief opbrengsten uit gewone activiteiten en kosten met betrekking tot de transacties met andere onderdelen van dezelfde entiteit);

- B. waarvan de bedrijfsresultaten regelmatig worden beoordeeld door de hoogstgeplaatste operationele beslissingnemer van de entiteit, teneinde beslissingen over de aan het segment toe te kennen middelen te kunnen nemen en de prestaties van het segment te kunnen evalueren; en
- C. waarvoor afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

1.22. Kasstroomoverzicht

De kasstromen die betrekking hebben op de bedrijfsvoering worden weergegeven volgens de indirecte methode. Deze methode vertrekt vanuit het nettoresultaat en wordt vervolgens gecorrigeerd voor transacties zonder kaseffect, voor bewegingen in het netto-bedrijfskapitaal en ten slotte voor kosten en opbrengsten die verband houden met kasstromen met betrekking tot investerings- en financieringsactiviteiten.

2. KAPITAALBEHEER

Voor zijn kapitaalbeheer streeft de Groep naar continuïteit in de bedrijfsvoering. Hiertoe houdt hij een gezonde financiële structuur in stand. Anderzijds streeft de Groep er ook naar een interessant rendement te verschaffen aan de aandeelhouders.

Om een gezonde financiële toestand te behouden of te verbeteren kan de Groep bijvoorbeeld het aan de aandeelhouders uit te keren dividend aanpassen. Hij kan ook kapitaal terugbetalen aan de aandeelhouders, eigen aandelen inkopen, zijn leningen vervroegd terugbetalen of zijn externe financiering of eigen vermogen verhogen.

De Groep monitort zorgvuldig zijn solvabiliteitsratio, ratio die de verhouding weergeeft tussen het eigen vermogen en het totaal aan passiva (het geheel van actiemiddelen van de Groep). Hij controleert ook de rendabiliteit van het eigen vermogen (het netto-resultaat van het jaar gedeeld door het totale eigen vermogen).

In 2019 hield de Groep dezelfde strategie aan als in 2018. Die bestond erin een solvabiliteitsratio van meer dan 30% te handhaven. De Groep kan tijdelijk verzaken aan zijn principes bij belangrijke strategische investeringen.

De solvabiliteitsratio's en de rentabiliteitsratio's van het eigen vermogen waren de volgende op 31 december 2019 en 2018:

	31/12/2019	31/12/2018
Totaal eigen vermogen	211.467	194.136
Totaal verplichtingen	388.475	387.337
Netto resultaat	26.975	37.997
Solvabiliteitsratio	54%	50%
Rentabiliteit van het eigen vermogen	13%	20%

3. BEHEER VAN DE FINANCIËLE RISICO'S

3.1. Factoren van financiële risico's

Door zijn activiteiten is de Groep blootgesteld aan diverse financiële risico's: het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het marktrisico (wisselkoersrisico, risico van schommelingen in toekomstige kasstromen of in de waardering van een financieel actief of passief ten gevolge van een schommeling van de intrestvoet, risico van prijschommelingen). De Groep beheert deze risico's zodanig dat de mogelijke negatieve effecten op zijn rentabiliteit tot het minimum beperkt worden. Afgeleide financiële instrumenten worden daartoe occasioneel gebruikt.

3.1.1. Wisselrisico

Het voornaamste deel van de activiteiten van de Groep Spadel is in de Eurozone. Enkel de activiteiten van Devin AD worden genoteerd in vreemde valuta, zijnde BGN. Het wisselkoersrisico van de BGN is tot nu toe gekoppeld aan de Euro.

Rekening houdend met de verkoop van het Spadel UK-filiaal in 2019 zijn er minder andere transacties in vreemde munt. Het wisselrisico is bijgevolg zeer beperkt en is niet het voorwerp van een actief beheer.

3.1.2. Intrestrisico

Behoudens de klassieke handelsschulden, bestaat het voornaamste deel van de schulden van de Groep uit ontvangen statiegeld. Deze schulden zijn niet intrestdragend. Er doet zich hieromtrent dan ook geen intrestrisico voor.

De Groep houdt geen materiële langlopende intrestdragende activa aan.

De meeste financiële schulden van de Groep hebben een vast intrestpercentage.

De reële waarde van deze financiële schulden kan bijgevolg variëren volgens intrestvoet schommelingen. Er wordt geen systematische afdekkingspolitiek gevoerd, maar de Groep bekijkt geregeld het effect van intrestvoet schommelingen en, als de financiële directie het nodig acht, worden andere financieringsmogelijkheden en indekkingsverrichtingen gebruikt.

In het algemeen zijn het resultaat en de operationele geldmiddelen van de Spadel Groep grotendeels onafhankelijk van intrestschommelingen.

Op 31 december 2019 en 31 december 2018 was de Groep niet aan aanzienlijke renterisico's blootgesteld.

3.1.3. Prijsrisico

De financiële activa van de Groep Spadel bestaan uit beleggingen zonder noemenswaardig risico en worden beheerd volgens het "goede huisvader"- beginsel.

De voornaamste risico's waaraan de Groep is blootgesteld zijn de prijs van PET-grondstof en de energieprijzen met zijn gevolgen voor de vervoerskosten.

3.1.4. Kredietrisico

Het kredietrisico vloeit voort uit de liquide middelen en kasequivalenten, beleggingen bij financiële instellingen en handelsvorderingen.

Wat de financiële instellingen betreft, worden enkel tegenpartijen aanvaard die door onafhankelijke derden met een minimale A-rating werden beoordeeld.

De Groep investeert eveneens op zeer korte termijn in handelspapier dat door haar vertrouwde bankiers wordt aangeraden. Het kredietrisico van de Groep concentreert zich voornamelijk bij een aantal belangrijke klanten. Hiervoor wordt een regelmatige debiteurenopvolging uitgevoerd.

De directie verwacht niet dat die tegenpartijen in gebreke zullen blijven. Daarnaast worden provisies voor eventuele kredietverliezen berekend volgens voorrang van handelsvorderingen voor de opgemaakte maar niet vervallen facturen (zie nota 9).

3.1.5. Liquiditeitsrisico

Het innen van waarborgen op de retourverpakkingen beperkt de financieringsbehoeften in dit domein.

Een voorzichtig beheer van het liquiditeitsrisico houdt in dat men een voldoende aantal liquide middelen en verhandelbare effecten aanhoudt. Verder beschikt men over de nodige financieringsbronnen dankzij kredietfaciliteiten en heeft men de mogelijkheden om geldbeleggingen te mobiliseren. De nodige flexibiliteit wordt gegarandeerd door de aanwezigheid van ongebruikte kredietlijnen.

De financiële verplichtingen die zullen worden voldaan, zijn in de balans opgenomen. De handelsschulden en het ontvangen statiegeld moeten binnen ten hoogste een jaar worden betaald. De afbetalingskalender voor de financiële schulden wordt in toelichting 15 vermeld.

3.1.6. Risico gevoeligheidsanalyse

Er wordt geen gevoeligheidsanalyse gepresenteerd, aangezien het wisselkoersrisico in 2019 niet langer significant is na de verkoop van de vestiging Spadel UK.

3.2. Boekhoudkundige verwerking en waardering van afgeleide financiële instrumenten

Op 31 december 2019 en op 31 december 2018 had Spadel geen noemenswaardige activiteiten in afgeleide financiële instrumenten.

3.3. Financiële instrumenten per categorie

De actieve financiële instrumenten van de Groep bedroegen op 31 december 2019 in totaal 137.302 KEUR en 133.916 KEUR op 31 december 2018. Ze zijn in de volgende balansrubrieken ingeschreven:

	31/12/2019	31/12/2018
Handelsvorderingen en overige langlopende vorderingen	2.300	108
Handelsvorderingen en overige kortlopende vorderingen	55.041	51.676
Financiële activa op korte termijn	17	17
Liquide middelen	79.944	82.115
TOTAAL VAN DE FINANCIËLE ACTIVA	137.302	133.916

Met uitzondering van kortlopende financiële activa die vervolgens worden gewaardeerd tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten, worden deze actieve financiële instrumenten vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zoals beschreven in voetnoot 1.9.

De passieve financiële instrumenten van de Groep bedroegen op 31 december 2019 in totaal 120.710 KEUR en 134.911 KEUR op 31 december 2018. Ze zijn in de volgende balansrubrieken ingeschreven:

	31/12/2019	31/12/2018
Financiële verplichtingen op lange termijn	28.701	38.500
Ontvangen statiegeld	24.764	25.865
Financiële verplichtingen op korte termijn	14.000	14.000
Handelschulden	53.287	56.444
Ontvangen voorschotten	-42	102
TOTAAL VAN DE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN	120.710	134.911

3.4. Schatting van de reële waarde

De nominale waarde van de schuldvorderingen op klanten (verminderd met eventuele waardeverliezen) en de nominale waarde van de leveranciers worden omwille van hun kortetermijnkarakter geacht de reële waarde te benaderen.

De standaard IFRS 13 "Reële Waarde" deelt de elementen die aan reële waarde worden opgenomen op in de volgende 3 verschillende categorieën.

- Niveau 1: Genoteerde (niet aangepaste) koersen/prijzen op een actieve markt voor gelijkaardige activa of passiva.

- Niveau 2: Andere gegevens dan de genoteerde koersen/prijzen van niveau 1 die direct (bv. prijzen) of indirect (bv. afgeleiden van prijzen) als activa of passiva kunnen worden beschouwd.
- Niveau 3: Gegevens over activa en passiva die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens (onwaarneembare informatie).

De monetaire Beveks toegelicht in toelichting 12 zijn gewaardeerd op reële waarde gebaseerd op de koers van de actieve markt (niveau 1).

Daarnaast zijn er geen significante activa of passiva gewaardeerd aan reële waarde en geen activa en passiva waarvan de reële waarde significant verschilt van de opgenomen boekhoudwaarde.

4. BELANGRIJKSTE BOEKHOUDKUNDIGE SCHATTINGEN EN BEOORDELINGEN

De waardering van de activa en passiva van de balans houdt in dat een aantal schattingen en beoordelingen gemaakt worden om bijvoorbeeld budgetten en langetermijnplannen op te stellen. De schattingen en veronderstellingen worden gemaakt aan de hand van de best beschikbare informatie bij afsluiting van de geconsolideerde jaarrekening. Toch komen deze schattingen zelden overeen met het reële verloop, zodanig dat de waardebeoordelingen die eruit voortvloeien in zekere mate subjectief zijn. De schattingen en veronderstellingen die van bijzondere invloed kunnen zijn op de waardering van de activa en de passiva worden hieronder becommentarieerd.

4.1. Bedrijfscombinaties

De opbrengsten van de verkoop van goederen worden gepresenteerd na aftrek van kortingen en andere handelskosten. Het opmaken van de kortingsbedragen en heffingen vergt in bepaalde gevallen hypothesen gemaakt op basis van historische data en ervaring.

4.2. Ontvangen statiegeld

Het aandeel van het ontvangen statiegeld in de korte termijnschulden werd bepaald aan de hand van een schatting van het bedrag dat Spadel moet terugbetalen aan de klanten die de retourverpakkingen met statiegeld terugbezorgen. De waardering van deze schuld houdt rekening met het aantal flessen en verpakkingen in consignatie, bepaald aan de hand van een statistische benadering. Deze schatting is per definitie onzeker.

4.3. Verplichtingen met betrekking tot concessieovereenkomsten

Het bedrag van de verplichtingen met betrekking tot concessieovereenkomsten, dat deel uitmaakt van de financiële schulden, is een schatting van het totale bedrag dat Devin moet betalen in ruil voor het concessierecht voor het exploiteren van minerale bronnen. De Groep past deze verplichting jaarlijks aan op basis van een schatting van het metrische

volume water dat zal worden gebruikt tijdens de duur van de concessieovereenkomst. De waardering van de verplichting vereist echter significante schattingen en beoordelingen.

4.4. Bijzondere waardevermindering op immateriële activa

Een test voor waardevermindering werd uitgevoerd op de activa van de CGU's "Wattwiller", "Ribeauvillé" en "Devin" die in de geconsolideerde rekeningen verschenen op 31 december 2019 volgens de werkwijze die opgelegd wordt door IAS 36 "Waardevermindering op activa". Deze test heeft aangetoond dat de boekhoudwaarde van de activa van deze vennootschappen in lijn ligt met de invorderbare waarde en dat het dus niet nodig is een waardeverlies te boeken.

Die invorderbare waarde werd vastgesteld op basis van de bedrijfswaarde van de CGU. Een gelijkaardige test die op 31 december 2018 uitgevoerd werd, heeft niet geleid tot de boeking van een waardevermindering bovenop de gecumuleerde waardeverminderingen die in het verleden reeds werden geboekt.

De bedrijfswaarde van de CGU's bestaat uit de huidige waarden van de toekomstige kasstromen zoals ze voortvloeien uit de gedetailleerde businessplannen over vijf jaar van deze ondernemingen, die werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Deze plannen worden verlengd over 5 bijkomende jaren op basis van algemene hypothesen over de evolutie van de markt, marktaandelen, voornaamste grondstofprijzen, inflatie ... De kasstromen na de periode van tien jaar werden geëxtrapoleerd met behulp van een groeipercentage van 2%. De operationele marge, die door Spadel gebruikt wordt om de bedrijfswaarde van de CGU vast te stellen, wordt geschat door het Bestuur op basis van zowel vroegere prestaties als perspectieven voor toekomstige ontwikkelingen.

De actualisatievoet die werd weerhouden op 31 december 2019 bedraagt 5,76% voor de Franse vennootschappen en 7,40% voor Devin. Op 31 december 2018 bedroeg die 6,55% voor de Franse vennootschappen en 8,18% voor Devin.

De gebruikte actualisatievoet weerspiegelt de specifieke risico's die betrekking hebben op die CGU.

De nuttige waarden die werden berekend op basis van de businessplannen alsook de verschillende gevoeligheidsanalyses die werden gedaan op de groei, het niveau van de bedrijfsmarges en de schommeling van de actualisatievoet voor de drie vennootschappen tonen aan dat het niet nodig is in 2019 een vermindering te boeken. Deze gevoeligheidsanalyses hebben aangetoond dat een gecumuleerde verhoging van de WAC met 10%, met een daling van het aangehouden stijgingspercentage van 1%, nog een substantiële manoeuvreerruimte laat gezien de stijging van de activiteiten van de betrokken CGU.

4.5. Personeelsbeloningen

De boekhoudkundige waarde van de verplichtingen, die voortvloeien uit voordelen die aan het personeel werden toegekend, werd bepaald op basis van een actuariële studie. Die ging uit van een aantal hypothesen. Zo heeft de keuze van de actualisatievoet een grote invloed op de bepaling van de netto verplichting van deze beloningen.

De verdisconteringsvoet wordt bepaald aan de hand van de geschatte looptijd van deze verplichtingen, voortvloeiend uit de vergoeding na uitdiensttreding. Op basis van IAS 19R, dient de verdisconteringsvoet overeen te komen met de rente op bedrijfsobligaties met hoge kredietwaardigheid, die een gelijkaardige looptijd hebben en in dezelfde valuta zijn uitgedrukt.

4.6. Inkomstenbelastingen

Bij het opstellen van haar geconsolideerde jaarrekening moet de Groep schattingen van de belastinglast en van uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen opstellen op basis van de belastingwetgeving die van toepassing is in de rechtsgebieden waar zij actief is. Onder IAS 12 dienen uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen te worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin het actief wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van belastingtarieven (en belastingwetgeving) die zijn toegepast op het einde van de rapportageperiode. De Belgische regering heeft in juli 2017 een belangrijke hervorming van de vennootschapsbelasting aangekondigd die het vennootschapsbelastingtarief in België van 33,99% zal verlagen tot 29,58% in 2018 en 25% vanaf 2020.

De aan de hervorming ten grondslag liggende wet is goedgekeurd door het Parlement in december 2017 en op basis van de richtlijnen in IAS 12 wordt deze dus als substantieel toegepast.

Daarom worden uitgestelde belastingen op tijdelijke verschillen, die hun oorsprong vinden in België, berekend op basis van zowel de nieuwe belastingtarieven als de timing van hun verwachte terugnemingen. In dit opzicht heeft het management zijn oordeel gebruikt bij de beslissing welke tijdelijke verschillen naar verwachting vóór 2020 zullen worden afgewikkeld, waarop het belastingtarief van 29,58% van toepassing is en die tijdelijke verschillen die naar verwachting na 2020 zullen worden afgewikkeld, waarop het belastingtarief van 25% van toepassing is toegepast.

4.7. Bepaling van de duur van huurcontracten

Om de duur van een huurovereenkomst te bepalen, houdt het management rekening met alle relevante feiten en omstandigheden om te beoordelen of de groep een economisch voordeel heeft bij het uitoefenen van een optie of niet, inclusief wijzigingen in de verwachte feiten en omstandigheden tussen de startdatum en de uitoefendatum van deze optie. Verlengingsopties (of periodes na beëindigingsopties) worden alleen opgenomen in de

duur van de huurovereenkomst als het redelijk zeker is dat de huurovereenkomst wordt verlengd (of niet wordt beëindigd). Om het economische voordeel van de uitoefening van deze opties te bepalen, moeten hypothesen en schattingen worden gemaakt, zoals het beoogde gebruik van het geleaste actief en toekomstige marktomstandigheden. Het al dan niet in aanmerking nemen van betalingen met betrekking tot verlenging, beëindiging of aankoopperiodes kan een aanzienlijke invloed hebben op de waarde van het actief onder het gebruiksrecht en de huurverplichting.

5. SECTORIËLE INFORMATIE

Conform de norm IFRS 8 'Operationele segmenten' wordt de informatie per operationeel segment uit de interne organisatie van de activiteiten van de Groep afgeleid.

De gegevens per operationeel segment zijn gebaseerd op informatie die de directie gebruikt om te beslissen over de te bestemmen middelen en om de prestaties van de segmenten te evalueren. De toewijzing van de middelen en de evaluatie van de prestaties gebeuren voor de Belux-markt en de Nederlandse markt. Het segment 'Andere' omvat andere markten zoals het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk, die niet voldoen aan de kwantitatieve criteria voor een afzonderlijke presentatie.

Elke markt heeft een segmentmanager die beslist over de toekenning van middelen en de evaluatie van de prestatie. De gegevens per segment volgen dezelfde waarderingsregels als de gegevens die gebruikt worden voor de geconsolideerde financiële staten die in de notities bij de financiële staten samengevat en beschreven worden.

De resultaten van de geografische sectoren voor de boekjaren 2019 en 2018 volgen hierna:

BOEKJAAR 2019	Benelux	Bulgarije	Overige	Intersectoriële eliminaties	Totaal
Externe verkopen	202.193	52.991	43.208	-	298.392
Onderlinge verkopen tussen segmenten	-	-	-	-	-
Totale verkopen	202.193	52.991	43.208	-	298.392
Resultaat van het segment	27.180	11.241	2.333	-	40.753
Niet toegewezen elementen					-5.026
Bedrijfsresultaat					35.727
NETTOACTIVA	82.384	119.428	37.335		239.147

BOEKJAAR 2018	Benelux	Bulgarije	Overige	Intersectoriële eliminaties	Totaal
Externe verkopen	221.916	49.525	42.943	-	314.384
Onderlinge verkopen tussen segmenten	288	-	-	-288	-
Totale verkopen	222.204	49.525	42.943	-288	314.384
Resultaat van het segment	44.209	9.686	2.888	-	56.783
Niet toegewezen elementen					-3.211
Bedrijfsresultaat					53.572
NETTOACTIVA	82.065	119.286	32.884		234.235

De niet toegewezen elementen omvatten de werkingskosten van de holding (Algemene Directie en andere gemeenschappelijke functies).

De directie hanteert het resultaat per segment als maatstaf. De resultaten van een segment omvatten alle opbrengsten en kosten die direct toewijsbaar zijn, zowel als alle opbrengsten en kosten die redelijkerwijze kunnen toegewezen worden.

Rekening houdend met de concentratie van de productieactiva in België en met de (quasi) afwezigheid van externe schulden, gaat de Directie van de Groep intern niet over tot de opvolging van de activa en passiva per bedrijfsafdeling.

De transfers en de transacties tussen sectoren worden gerealiseerd aan de normale marktvoorwaarden. Deze zijn identiek aan de voorwaarden voor externe partijen.

Een beperkt aantal groothandelaars genereert een aanzienlijk deel van onze inkomsten. De totale verkoop aan klanten die individueel meer dan 10% van de inkomsten van de Groep in 2019 en 2018 genereren, is als volgt per segment verdeeld:

Totaal verkopen aan klanten die individueel meer dan 10% van de geconsolideerde verkopen vertegenwoordigen

BOEKJAAR 2019	Benelux	Overige	Totaal van de klanten die individueel meer dan 10% van de inkomsten genereren	Totaal
TOTALE VERKOPEN	35.146	-	35.146	298.392

BOEKJAAR 2018	Benelux	Overige	Totaal van de klanten die individueel meer dan 10% van de inkomsten genereren	Totaal
TOTALE VERKOPEN	36.713	-	36.713	314.384

Aantal klanten en gelieerde verkopen die 10% of meer vertegenwoordigen van de betrokken sector

BOEKJAAR 2019	Segment	Aantal klanten	Verkoop
	Benelux	2	58.926
	Overige	2	9.750
	TOTAAL	4	68.676

BOEKJAAR 2018	Segment	Aantal klanten	Verkoop
	Benelux	2	64.837
	Overige	2	10.326
	TOTAAL	4	75.163

6. LIJST VAN DE DOCHTERONDERNEMINGEN, DEELNEMINGEN VOLGENS VERMOGENSMUTATIEMETHODE EN BEDRIJFSCOMBINATIE

6.1. Lijst van de dochterondernemingen

Spadel heeft de volgende dochterondernemingen:

Naam	Aandeel in de stemrechten (in%) op 31 december		Plaats van de maatschappelijke zetel	BTW-Nr.
	2019	2018		
Spa Monopole NV	100	100	België	BE 420.834.005
Bru-Chevron NV	99,99	99,99	België	BE 403.939.672
Spadel Nederland BV	100	100	Nederland	NL 007271542B01
Les Grandes Sources de Wattwiller SA	100	100	Frankrijk	FR 96 383 616 307
Les Eaux Minérales de Ribeaupillé SA	99,61	99,61	Frankrijk	FR 18 915 420 236
Devin AD	100	100	Bulgarije	BG040428304

Spa Monopole NV is de belangrijkste productiemaatschappij van de Groep; zij produceert de verschillende producten van het merk Spa.

Op 8 november 2019 werd de verkoop van het Spadel UK-filiaal (filiaal dat eigendom was van Spa Monopole NV) afgesloten voor een bedrag van 5.610 KEUR. De verkochte activa bestaan uit grond, gebouwen en industriële uitrusting (netto activa voor 6.341 KEUR). De productieinrichting bestaat uit het bottelen van mineraalwater onder het merk "Brecon Carreg". De impact op de resultatenrekening is te vinden onder de rubriek "Overige bedrijfsopbrengsten / (kosten)" en vertegenwoordigt een verlies van 2.381 KEUR (inclusief een tegenboeking van het cumulatieve omrekeningsverschil (CTA) van 615 KEUR).

Naast de verkoopprocedures in het filiaal van Spadel UK waren er geen ongebruikelijke elementen die de activa, verplichtingen, het eigen vermogen, het nettoresultaat of de kasstromen van de Groep aanzienlijk beïnvloedden.

Bru-Chevron NV produceert de producten van het merk Bru.

Spadel Nederland BV commercialiseert de producten van de Groep Spadel op de Nederlandse markt.

De vennootschap "Les Grandes Sources de Wattwiller" produceert de producten van het merk Wattwiller en Jouvence en commercialiseert de producten van de Groep Spadel op de Franse markt.

De vennootschap "Les Eaux Minérales de Ribeaupillé" produceert de producten van het merk Carola.

Devin AD tot slot produceert en verdeelt mineraalwater in Bulgarije.

6.2. Deelnemingen volgens de vermogensmutatiemethode

Op 31 december 2019 en 2018 had Spadel geen deelnemingen volgens de vermogensmutatiemethode.

6.3. Bedrijfscombinaties

Geen groepering van ondernemingen heeft plaatsgevonden tijdens het boekjaar 2019.

7. IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Goodwill	Merken	Cliënteel	Software	Rechten en concessies	Andere	Totaal
Op 1 januari 2018							
Aanschaffingswaarde	44.925	50.007	26.615	7.716	14.541		143.804
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-	-3.396	-7.563	-7.311	-985		-19.256
Netto boekwaarde	44.925	46.611	19.052	405	13.556		124.548
BOEKJAAR 2018							
Boekwaarde bij aanvang	44.925	46.611	19.052	405	13.556		124.548
Aanschaffingen	-	-	-	1.374	-		1.374
Bedrijfscombinatie	-	-	-	-	-		-
Overdrachten	-	-	-	-87	-		-87
Overboekingen	-	-	-	-11	-		-11
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-		-
Afschrijvingen	-	-	-2.070	-261	-848		-3.179
Omrekeningsverschillen	-	-	-	-	-		-
Netto boekwaarde	44.925	46.611	16.982	1.420	12.708		122.645
Op 31 december 2018							
Aanschaffingswaarde	44.925	50.007	26.615	8.992	14.541		145.080
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-	-3.396	-9.633	-7.572	-1.833		-22.435
Netto boekwaarde	44.925	46.611	16.982	1.420	12.708		122.645
BOEKJAAR 2019							
Boekwaarde bij aanvang	44.925	46.611	16.982	1.420	12.708		122.645
Aanschaffingen	-	-	-	1.343	364		1.707
Desinvesteringen	-	-	-	-248	-		-248
Overboekingen	-	-	-	-	-		-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-		-
Afschrijvingen	-	-	-2.299	-987	-		-3.287
Omrekeningsverschillen	-	-	-	-	-		-
Netto boekwaarde	44.925	46.611	14.683	1.528	13.072		120.818
Op 31 december 2019							
Aanschaffingswaarde	44.925	50.007	26.615	10.087	14.905		146.539
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-	-3.396	-11.932	-8.560	-1.833		-25.721
Netto boekwaarde	44.925	46.611	14.683	1.528	13.072		120.818

De rubrieken “Merken” en “Cliënteel” weerspiegelen de reële waarde van het merk “Wattwiller” en “Carola” en de reële waarde van het cliënteel van deze dochteronderneming op acquisitiedatum, verminderd met de geboekte afschrijvingen voor wat het cliënteel betreft.

Het omvat ook de merken en klanten in verband met de dochteronderneming Devin.

De merken Wattwiller, Carola en Devin hebben een onbepaalde levensduur en zijn niet onderworpen aan systematische afschrijvingen.

De verdeling per CGU is verdeeld als volgt:

NETTO BOEKWAARDE (MEUR)	Goodwill	Merken en cliënteel
Devin	44,9	36,9
Wattwiller	-	6,7
Ribeauville	-	3,0
TOTAAL	44,9	46,6

De rubriek rechten en concessies omvatten de concessierechten, groene certificaten en de CO₂-uitstootrechten.

Merk ook op dat sinds april 2017 de concessierechten ook deze omvatten met betrekking tot de minerale bronnen van Devin voor de winning van mineraalwater tot 2034.

De onderzoeks- en ontwikkelingskosten, die ten laste van het resultaat werden genomen in 2019 bedragen 1.759 KEUR (2018: 1.863 KEUR). Hiervan werd 1.024 KEUR opgenomen als “Diensten en diverse goederen” (2018: 1.033 KEUR) en 735 KEUR als “Personeelskosten” (2018: 830 KEUR).

De onderzoeks- en ontwikkelingskosten betreffen vooral de ontwikkeling en formulering van nieuwe producten (gearomatiseerde waters, limonade enz...) evenals packaging en industrialisering van de producten.

8. MATERIËLE VASTE ACTIVA & LEASINGS

	Terreinen en gebouwen	Industriële uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa	Totaal
Op 1 januari 2018					
Aanschaffingswaarde	103.622	205.303	12.357	34.293	355.574
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-67.167	-150.411	-7.955	-19.423	-244.956
Netto boekwaarde	36.454	54.892	4.402	14.869	110.618
BOEKJAAR 2018					
Boekwaarde bij aanvang	36.454	54.892	4.402	14.869	110.618
Aanschaffingen	1.069	7.835	1.247	8.184	18.335
Desinvesteringen	-	-	-16	-660	-676
Overboekingen	1.253	9.252	14	-10.508	11
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-2.186	-11.273	-1.192	-2.019	-16.670
Omrekeningsverschillen	-6	-21	-	-	-27
Netto boekwaarde	36.584	60.685	4.455	9.866	111.590
Op 31 december 2018					
Aanschaffingswaarde	105.943	222.390	13.602	31.308	373.243
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-69.359	-161.705	-9.147	-21.442	-261.653
Netto boekwaarde	36.584	60.685	4.455	9.866	111.590
BOEKJAAR 2019					
Boekwaarde bij aanvang	36.584	60.685	4.455	9.866	111.590
Aanschaffingen	10.062	9.566	898	4.851	25.377
Desinvesteringen	-1.008	-3.154	-29	-299	-4.489
Overboekingen	-	-1.335	-	-480	-1.815
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-3.427	-9.772	-1.019	-2.163	-16.381
Omrekeningsverschillen	39	142	1	-	182
Netto boekwaarde	42.251	56.132	4.306	11.775	114.464
Op 31 december 2019					
Aanschaffingswaarde	111.903	227.467	14.471	35.379	389.220
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-69.653	-171.335	-10.165	-23.605	-274.758
Netto boekwaarde	42.250	56.132	4.306	11.774	114.462

De nieuwe investeringen (25.377 KEUR) betreffen vooral de aanschaf van nieuwe kratten, de installatie van een nieuwe lijn om de productiecapaciteit van 50cl flesjes te verhogen, 2 etiketteermachines alsook de aanschaf van nieuwe glazen flessen.

De 'overige materiële vaste activa' betreffen voornamelijk kratten en flessen alsook de lopende investeringen.

De overschrijvingen tussen de rubrieken betreffen de in gebruik genomen activa en dus werden deze verwijderd uit de lopende investeringen.

Sommige bankleningen en schulden zijn gewaarborgd door terreinen en gebouwen alsook door industrieel materiaal (bijlage 27).

De wijzigingen in de activa van de gebruiksrechten (opgenomen onder de andere materiële vaste activa in de tabel hieronder) tussen de 1 januari 2019 en 31 december 2019 zijn als volgt:

	Geactiveerde gebruiksrechten
Saldo op 31 december 2018	3.951
Aanpassing van de boekhoudmethode (1 januari)	6.461
Toevoegingen	
Verminderingen	
Transfert naar andere rubrieken	-3.951
Saldo op 31 december 2019	6.461
<i>Afschrijvingen en gecumuleerde minderwaarden</i>	
Saldo op 31 december 2018	3.044
Toevoegingen	1.008
Verminderingen	
Minderwaarden	
Transfert naar andere rubrieken	-3.044
Saldo op 31 december 2019	1.008
Netto boekwaarde	5.453

De dotatie aan de afschrijvingen voor de gebruiksrechten zien er als volgt uit voor het boekjaar 2019:

	Gebouwen	Industrieel materiaal	Bedrijfs- wagens	Totaal
Dotatie aan de afschrijvingen voor de geactiveerde gebruiksrechten	277	194	587	1.058

De in de resultatenrekening geboekte bedragen aan huurkosten voor het boekjaar 2019 in de rubriek “Diensten en diverse goederen” belopen:

	31/12/2019	31/12/2018
Terreinen en gebouwen	1.433	2.084
Exploitiemateriaal	3.961	4.127
Meubilair en rollend materiaal	1.180	1.809

De rubriek “Diensten en diverse goederen” bevat ook een bedrag aan onderhouds- en herstellingskosten aan vaste activa van 5.956 KEUR (6.173 KEUR in 2018)

De kost met betrekking tot huurcontracten op korte termijn en huurcontracten met lage waarde bedraagt 1.088 KEUR voor het jaar 2019.

De onderstaande tabel geeft een analyse van de vervaldata van de huurverplichtingen van de Groep volgens de evolutie van de geldmiddelen welke contractueel voorzien is, tot op de contractuele vervaldata. De bedragen stemmen overeen met de niet geactualiseerde evolutie van de geldmiddelen.

Contractuele vervaldata van de huurverplichtingen	Minder dan 6 maanden	6 tot 12 maanden	Tussen 1 jaar en 2 jaar	Tussen 2 jaar en 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal cash flow	Boekhoudwaarde
Op 31 december 2019	1.122	573	854	2.067	1.901	6.517	5.453

9. HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN

De handelsvorderingen en overige vorderingen kunnen als volgt worden geanalyseerd:

	31/12/2019	31/12/2018
Bruto handelsvorderingen	48.191	46.476
Min: waardevermindering op dubieuze debiteuren	-817	-764
Netto handelsvorderingen	47.374	45.712
Over te dragen kosten	1.974	980
Overige vorderingen	7.992	5.092
TOTAAL	57.340	51.784
Min: gedeelte op lange termijn	-2.300	-108
Gedeelte op korte termijn	55.040	51.676

De overige vorderingen hebben betrekking op “Terug te vorderen BTW” voor een bedrag van 4.313 KEUR (2018: 3.498 KEUR) en een vordering van 2.860 KEUR met betrekking tot de verkoop van de activiteiten van Brecon.

Deze omvatten tevens bankdeposito's bij derden als onderpand om toekomstige royaltybetalingen voor de concessieovereenkomsten van dochteronderneming Devin te dekken, evenals toezeggingen voor de bescherming van waterbronnen tegen uitputting en verontreiniging.

Alle langlopende vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste vijf jaar.

De boekhoudkundige waarde van de langlopende vorderingen benadert zeer goed de reële waarde.

Op 31 december 2019 is het bedrag van de verwachte voorzieningen voor kredietverlies op handelsvorderingen die open staan, maar waarvan de uiterste betalingsdatum nog niet werd bereikt als volgt:

	0 tot 30 dagen	31 tot 60 dagen	61 tot 90 dagen	91 tot 120 dagen	> 120 dagen	Totaal
Verwacht percentage aan kredietverliezen	1%	2%	5%	10%	20%	
Bruto boekwaarde handelsvorderingen	6.056	947	146	376	1.866	9.392
Voorziening voor verwachte kredietverliezen	61	19	7	38	373	498

Op 31 december 2019 bedroeg de afschrijving van handelsvorderingen met een hoger kredietrisico 395 KEUR. De nominale waarde van de vorderingen die een individuele waardevermindering ondergaan, bedraagt in totaal 2.789 KEUR. Volgens onze schattingen zou een deel van die vorderingen kunnen worden ingevorderd. Die vorderingen worden op onderstaande manier volgens hun looptijd ingedeeld:

	31/12/2019	31/12/2018
3 tot 6 maanden	2.388	1.137
Meer dan 6 maanden	401	364
TOTAAL	2.789	1.501

De klantenvorderingen die sinds minder dan drie maanden zijn vervallen, worden niet als een risico beschouwd. Op 31 december 2019 zijn vorderingen ter waarde van 7.952 KEUR (2018: 7.940 KEUR) vervallen, maar niet in waarde verminderd. Die vorderingen hebben betrekking op klanten die niet failliet zijn gegaan. Ze worden hieronder volgens hun looptijd ingedeeld:

	31/12/2019	31/12/2018
Minder dan 3 maanden	7.004	6.726
Meer dan 3 maanden	948	1.214
TOTAAL	7.952	7.940

De kwaliteit van het krediet van klantenvorderingen die niet vervallen of in waarde verminderd zijn, kan worden gewaardeerd op basis van de historische gegevens van de tegenpartijen.

Klantenvorderingen	31/12/2019	31/12/2018
Tegenpartijen zonder onafhankelijke rating		
Groep 1	-	-
Groep 2	37.450	37.035
Groep 3	-	-
Klantenvorderingen die noch vervallen, noch in waarde verminderd zijn	37.450	37.035

Groep 1 - nieuwe klanten (minder dan 6 maanden).

Groep 2 - bestaande klanten (meer dan 6 maanden) zonder achtergrond van niet-betaling.

Groep 3 - bestaande klanten (meer dan 6 maanden) met achtergrond van niet-betaling.

In de loop van het jaar werden de betalingstermijnen voor de vorderingen die niet in waarde verminderd zijn niet opnieuw onderhandeld.

De maximale blootstelling aan het kredietrisico op de balansdatum komt overeen met de boekhoudkundige waarde van de vorderingen. De Groep heeft geen garantie op die vorderingen.

De onderstaande tabel vermeldt de veranderingen in de gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen:

	2019	2018
Op 1 januari	764	900
Toevoegingen aan de waardeverminderingen	53	-
Aangewende voorzieningen	-	-
Terugname van waardeverminderingen	-	-136
Op 31 december	817	764

De toevoeging en de terugname van de waardeverminderingen op dubieuze debiteuren werden in de resultatenrekening opgenomen in "Overige bedrijfsinkomsten/(kosten)".

De post "Andere vorderingen" bevat geen in waarde verminderde activa.

10. VOORRADEN

De voorraden worden als volgt uitgesplitst:

	31/12/2019	31/12/2018
Kostprijs van grond- en hulpstoffen	11.245	12.985
Waardeverminderingen (voornamelijk grond- en hulpstoffen van Spa Monopole)	-1.934	-1.641
Totale grond- en hulpstoffen	9.311	11.344
Afgewerkte producten en goederen in bewerking	6.096	7.163
Waardeverminderingen	-313	-285
Betaalde voorschotten	-	-
TOTAAL	15.093	18.222

De volgende bedragen hebben een impact op de resultatenrekening voor het boekjaar 2019 en 2018:

	2019	2018
Voorraadwijziging van grondstoffen en hulpstoffen (opgenomen in de "Aankopen van grond- en hulpstoffen en handelsgoederen")	-1.052	-638
Bedrijfscombinatie	-	-
Omrekeningsverschillen	-	-
	-1.052	-638
Voorraadwijziging van de afgewerkte producten en goederen in bewerking	-477	-884
Waardeverminderingen (begrepen in "Overige bedrijfinkomsten/(kosten)")	268	429

11. FINANCIËLE ACTIVA

11.1. Financiële activa

	2019	2018
Saldo op 1 januari	17	17
Toenames/Afnames)	-	-
Waardeverminderingen	-	-
Saldo op 31 december	17	17

De activa zijn voornamelijk de aandelen in de vennootschap "Ecole Liégeoise de Management". Daarnaast omvatten ze ook de bijdragen in Fost Plus.

12. LIQUIDE MIDDELEN

12.1. Geldmiddelen en kasequivalenten

	31/12/2019	31/12/2018
Termijnrekeningen (Max 3 maanden)	22.548	25.546
Monetair fonds (niet-vastrentende effecten)	9.034	9.034
Commercial paper	-	-
Geldmiddelen	48.361	47.535
TOTAAL	79.944	82.115

De effectieve intrestvoet op de termijnrekeningen bedraagt 0,0% (2018: 0,0%). Deze termijndeposito's (Max 3 maanden) hadden een gemiddelde looptijd van 1 maand in 2019 en 2018.

In het geconsolideerde kasstroomoverzicht, wordt de netto kastoestand als volgt uitgesplitst:

	31/12/2019	31/12/2018
Geldmiddelen en kasequivalenten	79.944	82.115
Voorschotten in rekening-courant (toelichting 15)	-	-
TOTAAL	79.944	82.115

De termijnbeleggingen op 31 december 2019 gebeuren bij banken met een onafhankelijke rating gelijk aan of meer dan A.

12.2. Veranderingen in verplichtingen die voortvloeien uit financieringsactiviteiten

	Financiële leaseovereenkomsten op korte termijn (IAS 17)	Financiële leaseovereenkomsten op lange termijn (IAS 17)	Schulden uit leasingsovereenkomsten korte termijn (IFRS 16)	Schulden uit leasingsovereenkomsten lange termijn (IFRS16)	Financiële schulden op korte termijn	Financiële schulden op lange termijn	Totaal
Nettoschuld per 1 januari 2018	-	-	-	-	14.000	52.500	66.500
Acquisities - financiële lease en lease incentives	-	-	-	-	-	-	-
Kasstroom	-	-	-	-	-	-14.000	-14.000
Andere kasbewegingen	-	-	-	-	-	-	-
Nettoschuld per 31 december 2018	-	-	-	-	14.000	38.500	52.500
Acquisities - leasingovereenkomsten	-	-	-	-	-	-	-
Kasstroom	-	-	-	-1.020	-	-14.000	-15.020
Andere kasbewegingen	-	-	1.269	5.221	-	-	6.490
Nettoschuld per 31 december 2019	-	-	1.269	4.201	14.000	24.500	43.970

13. KAPITAAL

Het overzicht van het aantal aandelen is als volgt:

	Total
Op 1 januari 2018	4.150.350
Bewegingen 2018	-
Op 31 december 2018	4.150.350
Bewegingen 2019	-
Op 31 december 2019	4.150.350

Op 31 december 2019 werd het maatschappelijk kapitaal van Spadel NV vertegenwoordigd door 4.150.350 aandelen zonder aanduiding van nominale waarde.

Het maatschappelijk kapitaal is onveranderd 5.000 KEUR gebleven.

De vennootschap heeft geen preferente aandelen uitgegeven, noch een optieplan gecreëerd.

14. GECONSOLIDEERDE RESERVES

Op 31 december 2019 bedragen de geconsolideerde reserves van de groep 206.711 KEUR. Zij omvatten een wettelijke reserve van 500 KEUR die betrekking heeft op Spadel NV en een wettelijke reserve van 2.219 KEUR die betrekking heeft tot de dochterondernemingen. Volgens het Wetboek van Vennootschappen, dient de wettelijke reserve minstens 10% van het maatschappelijk kapitaal te bedragen. Zolang dit niveau niet werd bereikt, moet jaarlijks minstens 5% van de nettowinst van het boekjaar aan deze reserve worden toegewezen. Het huidig niveau van de wettelijke reserve voldoet aan deze wettelijke vereiste. Bijgevolg dient er geen enkele bijkomende toewijzing te geschieden. De wettelijke reserves zijn onbeschikbaar.

De geconsolideerde reserves van de Groep op 31 december 2019 bevatten ook andere -14.457 KEUR onbeschikbare reserves.

Op 31 december 2019 omvatten de geconsolideerde reserves van de Groep daarnaast belastingvrije reserves ten bedrage van 17.388 KEUR. Deze hebben voornamelijk betrekking op belastingvrije meerwaarden die in het verleden werden gerealiseerd. Deze belastingvrije reserves zullen bij uitkering aanleiding geven tot het betalen van belastingen. Deze belasting is geboekt per 31 december 2019 onder uitgestelde belastingverplichtingen (toelichting 17). De geconsolideerde reserves omvatten ook de overgedragen resultaten van de Groep voor een bedrag van 161.295 KEUR die het gevolg zijn van de overdracht van in het verleden gerealiseerde resultaten.

15. FINANCIËLE SCHULDEN

	31/12/2019	31/12/2018
Op lange termijn		
Verplichtingen gerelateerd aan bedrijfscombinaties	24.500	38.500
Schulden van huurverplichtingen (toelichting 1.6)	4.201	-
	28.701	38.500
Op korte termijn		
Financiering op korte termijn	-	-
Verplichtingen gerelateerd aan bedrijfscombinaties	14.000	14.000
Schulden van huurverplichtingen (toelichting 1.6)	1.261	-
	15.261	14.000
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN	43.962	52.500

Verplichtingen gerelateerd aan concessieovereenkomsten vertegenwoordigen de verplichting van Devin om royalty's te betalen voor gebruiksrechten op minerale bronnen gedurende een bepaalde periode

15.1. Diverse inlichtingen

De vervaldagtabel van de financiële schulden op lange termijn ziet er uit als volgt:

	31/12/2019	31/12/2018
Tussen 1 en 2 jaar	24.500	28.000
Tussen 2 en 5 jaar	-	10.500
Na 5 jaar	-	-
TOTAAL	24.500	38.500

De effectieve intrestvoeten op afsluitdatum zijn:

	31/12/2019	31/12/2018
Negatieve banksaldo's	-	-
Schulden bij kredietinstellingen	1,05 %	1,05 %
Leasingsschulden	1,50 %	-

De financiële schuld op korte en lange termijn heeft betrekking op de overname van Devin, een globale lening van 70.000 KEUR werd afgesloten tegen vaste rente.

De boekhoudkundige waarde van de financiële schulden op korte en op lange termijn benadert sterk de reële waarde.

De boekhoudkundige waarde van de financiële schulden wordt in de volgende deviezen genoteerd:

	31/12/2018	31/12/2017
Euro	43.356	52.500
BGN	606	-
TOTAAL	43.962	52.500

De kredietlijnen van de Groep (15.976 KEUR) hebben een onbepaalde looptijd. De toegepaste intrestvoet wordt bepaald bij opname van het krediet.

De niet opgenomen kredietlijnen bedragen 15.494 KEUR op 31 december 2019 (2018: 16.612 KEUR).

Het bedrag van 1.458 KEUR aan opgenomen kredietlijnen heeft betrekking op garanties ten voordele van de Administratie van Douane en Accijzen en van een bank.

16. VERPLICHTINGEN TEN GEVOLGE VAN PERSONEELSBELONINGEN

Het personeel van de Belgische, Nederlandse en Franse entiteiten geniet van vergoedingen na uitdiensttreding in de vorm van rente- of kapitaalsuitkeringen. Het betreft plannen van het type "te behalen doelstelling". De fondsbeleggingen voor de plannen in België en Nederland vertegenwoordigen betaalde bijdragen aan een verzekeraar. Verder bestaan er binnen de Groep ook pensioenplannen van het type "toegezegde bijdragen".

In België hebben de pensioenplannen voor bedienden voor de entiteiten Spadel NV en Spa Monopole NV (Belgische divisie) en Bru-Chevron NV, twee types, namelijk (i) een regeling van het type "te behalen doelstelling" voor alle personen die in dienst waren vóór 1 mei 2000 en die dergelijke regeling wilden behouden, en (ii) een regeling van het type "toegezegde bijdragen" voor de andere bedienden ("plan 2000"). Alle arbeiders genieten een beperkte regeling van het type "te behalen doelstelling".

In Nederland zien we dat er een regeling bestaat van het type "toegezegde bijdragen" voor alle medewerkers.

Ten slotte verstrekken de Franse entiteiten (Wattwiller en Carola) werkbonsussen (voordelen op lange termijn).

Van de 1.336 werknemers van de groep, zijn in totaal 507 werknemers gedekt door regelingen van het type "te behalen doelstelling" (voor de Belgische en Franse entiteiten). Deze personen maken het voorwerp uit van een voorziening in de rekeningen op 31 december 2019 op basis van de actuariële berekeningen opgesteld in overeenstemming met de IAS 19R.

Voor het Belgisch personeel dat niet gedekt wordt door de regeling van het type "te behalen doelstelling" werd een regeling ingevoerd ("regeling 2000") van het type "toegezegde bijdragen" die het voorwerp uitmaakt van stortingen aan de verzekeraar van de Groep. Het statutaire minimumrendement dat door deze regeling wordt gegarandeerd, is in overeenstemming met het rendement voorzien in de wet betreffende

de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid van 28 april 2003 die een referentierendementspercentage voorziet van 3,75% voor de werknemersbijdragen en van 3,25% voor de werkgeversbijdragen tot 31 december 2015 en van 1,75% vanaf 1 januari 2016 (zowel voor de werknemers- als voor de werkgeversbijdragen).

Sinds het boekjaar 2016 heeft Spadel beslist om de pensioentoezegging voor de regelingen van het type "toegezegde bijdragen" voor de 3 Belgische entiteiten te waarderen, en dit volgens de actuariële methode voorzien door IAS 19R ("projected unit credit method"). Deze berekening heeft geleid tot de opname van een aanvullende pensioentoezegging op 31 december 2019 ten bedrage van 1.970 KEUR (-4.802 KEUR in 2018). Deze voorziening werd boekhoudkundig verwerkt via de resultatenrekening ten belope van 15 KEUR en via een impact op de overige elementen van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten ten belope van 1.955 KEUR (voornamelijk ten gevolge van een wijziging van de disconteringsvoet).

Zowel de regeling van het type "te behalen doelstelling" als de regeling van het type "toegezegde bijdragen" worden onderworpen aan een actuariële waardering volgens de "project unit credit"-methode voorzien door IAS 19R. Op het einde van 2017 heeft Spadel beroep gedaan op een externe actuaris om haar bij te staan in de berekening van de IAS 19R-schuld. Deze berekening is gebaseerd op de actuariële veronderstellingen die werden bepaald op verschillende balansdata, rekening houdend met de op de betrokken data geldende macro-economische criteria en de specifieke eigenschappen van de verschillende gewaardeerde regelingen. Ze vertegenwoordigen de beste beoordeling van Spadel voor de toekomst. Ze worden periodiek herzien in functie van de evolutie van de markten en de beschikbare statistieken.

Ten slotte merken we op dat er in België regelingen van vervroegd pensioen uitgewerkt zijn (voordelen einde arbeidsovereenkomst).

De schuld voor de personeelsbeloningen wordt als volgt in de balans weergegeven:

	31/12/2019	31/12/2018
Vergoedingen na uitdiensttreding (IAS 19R - regelingen van het type "te behalen doelstelling")	4.876	3.961
Vergoedingen na uitdiensttreding (IAS 19R - regelingen van het type "toegezegde bijdragen")	2.775	805
Ontslagvergoedingen	1.633	1.811
Andere langetermijn personeelsbeloning	324	203
TOTAAL	9.608	6.780
Min: gedeelte op korte termijn	-455	-792
Gedeelte op lange termijn	9.153	5.988

16.1. Vergoeding na uitdiensttreding - pensioensverplichtingen

Het geheel van de gestorte bijdragen in het kader van de "toegezegde bijdragen" plannen bedraagt 419 KEUR (2018: 1.341 KEUR) voor de hele Groep.

Wat de "te behalen doelstelling" plannen betreft, is de volgende informatie beschikbaar. België draagt hier nagenoeg alle verplichtingen:

Bijdragen opgenomen in de balans	31/12/2019	31/12/2018
Reële waarde van de verplichting	12.374	11.763
Reële waarde van de activa	-7.499	-7.802
Tekort/(overschot) van het plan	4.876	3.961
Verplichting	4.876	3.961

Bijdragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	2019	2018
Kost van de tijdens het boekjaar geleverde prestaties	715	474
Rentekosten	48	48
Administratiekosten	45	61
Actuariële verschillen	33	16
Totaal bedrag van de pensioenkosten (toelichting 21)	842	599

Bewegingen in de contante waarde van de verplichting	2019	2018
Contante waarde van de verplichting bij aanvang	11.763	12.500
Kost van de tijdens het boekjaar geleverde prestaties	443	474
Rentekosten	134	122
Bijdragen door de deelnemers aan het regime	19	22
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-1.192	-1.045
Actuariële winsten en verliezen	1.274	-211
Belastingen	-66	-99
Reële waarde van de verplichting op balansdatum	12.374	11.763

Bewegingen in de reële waarde van de fondsbeleggingen	2019	2018
Reële waarde van de fondsbeleggingen bij aanvang	7.802	7.711
Verwacht rendement op de fondsbeleggingen	86	73
Bijdragen door de werkgever	731	985
Bijdragen door de deelnemers	19	22
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-1.192	-1.033
Actuariële winsten en verliezen	1.848	221
Belastingen	-86	-116
Administratiekosten	-45	-61
Reële waarde van de activa bij afsluiting	9.162	7.802

Het werkelijk rendement van de fondsbeleggingen	2019	2018
	270	294

Wijziging van de verplichting	2019	2018
Boekwaarde van de verplichting bij aanvang	3.961	4.789
Totaal van de pensioenkosten	536	599
Uitkeringen door de werkgever	-645	-954
Herclassificatie naar verplichtingen op lange termijn	1.023	-473
Boekwaarde van de verplichting op balansdatum	4.876	3.961

Actuariële veronderstellingen (gewogen)	2019	2018
Verdisconteringsvoet	0,10-0,75%	0,70-1,55%
Verwacht rendement op de fondsbeleggingen	0,10-0,45%	0,70-1,55%
Verwacht stijgingpercentage van de salarissen (bovenop inflatie)	0,25%	0,25%-0,60%
Inflatiepercentage	1,75%	1,75%-1,90%
Sterftetabellen	(MR/FR – 5 jaar voor België)	(MR/FR – 5 jaar voor België)
Verwachte gemiddelde toekomstige diensttijd	11,90	11,15

De verdisconteringsvoet gebruikt voor de pensioenplannen van de bedienden is 0,1% (0,7% in 2018) en deze voor de pensioenplannen van de arbeiders 0,45% (1,55% in 2018). Indien het gebruikte niveau met 0,5% zou dalen zou de kost m.b.t. voordelen aan het personeel van de Groep met 617 KEUR stijgen. Bij een stijging van het niveau met 0,5% zou de kost m.b.t. voordelen aan het personeel van de Groep met 571 KEUR dalen.

De te storten bijdragen voor vergoedingen na uitdiensttreding voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 worden op 609 KEUR geschat.

Het totaalbedrag opgenomen in de overige elementen van het niet-gerealiseerde en gerealiseerde resultaat over het boekjaar 2019 op de IAS 19R-regelingen bedraagt 1.023 KEUR.

Met betrekking tot de regelingen van het type 'toegezegde bijdrage', geldt volgende informatie, waarbij België de totaliteit van de verbintenissen van dit type vertegenwoordigt:

	Activa	Passiva	Totaal
01/01/2019			
Resultatenrekening			
Kosten van geleverde diensten	710	-720	-9
Financiële kosten	197	-202	-5
Tussentotaal resultaatrekening	907	-922	-15
Winst/(verlies) – andere elementen van het globaal resultaat			
Impact opening provisie	10.980	-11.786	-805
Belastingen	-123	123	-
Wijziging actuariële hypothesen	180	-2.135	-1.955
Tussentotaal andere elementen van het globaal resultaat	11.037	-13.798	-2.761
31/12/2019	11.944	-14.720	-2.775

Weerhouden actuariële veronderstellingen (gewogen)	2019	2018
Disconteringsvoet	0,6%	1,65-1,75%
Verwacht rendementspercentage van de activa van de regeling	0,6%	1,65-1,75%
Verwachte loonsverhogingen (afgezien van inflatie)	1,40%	0,25%
Inflatiepercentage	1,75%	1,75%
Sterftetabel	(MR/FR 5 jaar voor België)	(MR/FR 5 jaar voor België)
Verwachte gemiddelde resterende dienstperiode	15,14	13,94

De te storten bijdragen voor 'toegezegde bijdrage' voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2020 worden op 1.017 KEUR geschat.

De verdisconteringsvoet gebruikt voor de pensioenplannen 'toegezegde bijdrage' van de bedienden is 0,6% en deze voor de pensioenplannen van de arbeiders 0,6%. Indien het gebruikte niveau met 0,5% zou dalen zou de kost m.b.t. voordelen aan het personeel van

de Groep met 1.089 KEUR stijgen. Bij een stijging van het niveau met 0,5% zou de kost m.b.t. voordelen aan het personeel van de Groep met 972 KEUR dalen.

16.2. Bruggpensioenverplichtingen

De bruggpensioenverplichtingen worden in België bepaald in overeenstemming met de Collectieve Arbeidsovereenkomsten.

De schuld ten aanzien van het personeel, dat met de bruggpensioenregeling heeft ingestemd, is de volgende:

Bruggpensioentoezeggingen	31/12/2019	31/12/2018
Openingssaldo van de verplichting bij uittreding	2.603	2.196
Bewegingen in de provisies (toelichting 21)	-970	407
Waarde van de verplichting bij uittreding op balansdatum	1.633	2.603
Min: verplichtingen op korte termijn	-455	-792
Verplichtingen op lange termijn	1.178	1.811

16.3. Andere beloningen op lange termijn

De andere langtermijn personeelsbeloningen omvatten een bonus op lange termijn op groepsniveau 324 KEUR.

Andere beloningen op lange termijn	31/12/2019	31/12/2018
Waarde van de verplichtingen m.b.t. beloningen op lange termijn bij opening	0	0
Totaal van de kost ten laste van het resultaat (toelichting 21)	324	203
Waarde van de verplichtingen op lange termijn op balansdatum	324	203

17. UITGESTELDE BELASTINGSSCHULDEN

Uitgestelde belastingen	31/12/2019	31/12/2018
- Uitgestelde belastingenvorderingen	88	460
- Uitgestelde belastingen	-21.750	-23.357
TOTAAL	21.662	22.897

De bewegingen van het boekjaar zijn de volgende:

	2019	2018
Saldo op 1 januari	22.897	22.611
Wijziging van uitgestelde belastingen ten laste van het resultaat	-747	-3
Rechtstreeks toegewezen aan het eigen vermogen	-489	289
Saldo op 31 december	21.662	22.897

Staat van de uitgestelde belastingen naar aard (+ actief, - passief)	31/12/2019	31/12/2018	Variation
- Marge op voorraad eliminatie	383	6	377
- Voorziening pensioenen IAS 19R	694	76	618
- Immateriële en materiële vaste activa	-18.602	-19.619	1.017
- Vrijgestelde reserves	-3.679	-3.729	50
- Andere	-457	369	-826
Netto situatie van de uitgestelde belastingen	-21.661	-22.897	1.236

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die de aftrekbare tijdelijke verschillen en de overdraagbare fiscale verliezen kunnen compenseren.

18. HANDELSCHULDEN

Op balansdatum bestaan de commerciële schulden uit de volgende elementen:

	31/12/2019	31/12/2018
Leveranciers	29.995	27.087
Te ontvangen facturen, op te maken kredietnota's	6.813	9.443
Te betalen gemeentelijke bijdragen	1.680	2.172
Te verlenen kortingen en promoties	14.471	17.520
Overige	328	222
TOTAAL	53.287	56.444

De toe te kennen commerciële kortingen en promoties vertegenwoordigen de geprovisioneerde bedragen. Deze dienen om de handelsverplichtingen van de groep Spadel ten opzichte van hun klanten te dekken. Deze schulden werden ingeschat op basis van contractuele gegevens, binnen het boekjaar gerealiseerde verkoopsvolumes en houden rekening met de opgestelde facturatiestromen tijdens het jaar.

19. OVERIGE SCHULDEN

Op afsluitdatum zijn de volgende overige schulden opgenomen:

	31/12/2019	31/12/2018
Kapitaalsubsidies	-	1.447
Over te dragen opbrengsten	212	220
Toe te rekenen kosten	445	547
Diverse schulden	6.339	6.555
TOTAAL	6.996	8.769
Min: kortlopend gedeelte	-3.205	-3.954
Langlopend gedeelte	3.791	4.815

Kapitaalsubsidies zijn verbonden aan de investeringen in materiële vaste activa op de site van Spa Monopole.

De diverse schulden omvatten voornamelijk de BTW (248 KEUR in 2019, ten opzichte van 395 KEUR in 2018) en overige verschuldigde belastingen (1.350 KEUR in 2019 ten opzichte van 1.685 KEUR in 2018), een vastlegging die betrekking heeft op de overdracht van Devin voor 3.378 KEUR.

20. VOORZIENINGEN

Op afsluitdatum zijn de volgende voorzieningen opgenomen:

	Herstel van de sites	Overige	Totaal
Op 1 januari 2019	254	51	305
Opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening:			
- Toevoegingen	150	-	150
- Terugname van ongebruikte bedragen	-76	-12	-88
- Aangewend tijdens het boekjaar	-	-25	-25
Op 31 december 2019	328	14	342

	Herstel van de sites	Overige	Totaal
Op 1 januari 2018	216	164	380
Opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening:			
- Toevoegingen	38	11	49
- Terugname van ongebruikte bedragen	-	-	-
- Aangewend tijdens het boekjaar	-	-124	-124
Op 31 december 2018	254	51	305

De voorzieningen op 31 december 2019 werden als schulden op korte termijn opgenomen voor een bedrag van 52 KEUR en als schulden op lange termijn voor een bedrag van 290 KEUR (Cash uitstroom zal plaatsvinden binnen een termijn van 1 tot 5 jaar).

De voorziening voor renovatie van de sites heeft betrekking op de oprissing van sites toebehorend aan Bru-Chevron NV en Spa Monopole NV.

21. PERSONEELSKOSTEN

De personeelskosten zijn als volgt:

	2019	2018
Lonen en salarissen, met inbegrip van ontslagvergoedingen voor 660 KEUR (2018: 618 KEUR)	45.934	45.111
Sociale zekerheidskosten	10.866	10.647
Kosten van toegezegde bijdrageregelingen (toelichting 16.1)	419	1.289
Kosten van toegezegde pensioenregelingen (toelichting 16.1)	842	599
Brugpensioen (toelichting 16.2)	311	369
Het gebruik van voorzieningen voor vervroegd pensioen (toelichting 16.2)	-970	407
Overige	5.798	3.899
TOTAAL	63.200	62.321

In 2019 stelde Spadel gemiddeld 1.281 mensen tewerk (794 arbeiders en 487 bedienden). In 2018 waren dat 1.208 personen (waarvan 624 arbeiders en 584 bedienden).

22. ANDERE BEDRIJFSINKOMSTEN/(KOSTEN)

De analyse van deze rubriek ziet er als volgt uit:

	2019	2018
Verkoop van publiciteitsartikelen en diversen	815	1.114
Verkocht afval	89	171
Meerwaarden op de realisatie van materiël vaste activa	780	152
Verlies bij verkoop van Britse vestiging	-2.381	-
Subsidies	57	157
Diverse huuropbrengsten	38	749
Gerecupereerde kosten en andere operationele opbrengsten	13.494	29.869
Overige belastingen en taksen	-3.796	-3.462
Minderwaarden op de realisatie van materiële vaste activa	157	-106
Overige bedrijfskosten (waarvan verlies op buitenlandse verpakking, CO ₂ -quota's en waardeverminderingen)	-618	-753
TOTAAL	8.635	27.891

Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten voor 2019 omvatten een verlies van 2.381 KEUR ten gevolge van de verkoop van het Britse filiaal door Spa Monopole (zie bijlage 6.1).

De andere bedrijfsopbrengsten en -kosten voor 2018 omvatten een winst van 22.295 KEUR met betrekking tot een herbeoordeling van het aantal flessen en kratten verzonden naar klanten. Deze herbeoordeling leidde ertoe dat de Groep in 2017 een verlies van 136 KEUR boekte (bijlage 4.2.).

23. FINANCIËLE OPBRENGSTEN

De financiële opbrengsten omvatten de volgende componenten:

	2019	2018
Renteopbrengsten	339	9
Valutaopbrengsten	3	39
Overige financiële opbrengsten	80	59
TOTAAL	423	107

24. FINANCIËLE LASTEN

De financiële lasten omvatten de volgende componenten:

	2019	2018
Bankleningen	500	700
Verlies op transacties in vreemde valuta (netto)	-48	56
Overige financiële lasten	-	475
Financiële lasten op pensioenverplichtingen	436	-40
Negatieve valutaopbrengsten	-	170
Interesten op huurcontracten	80	-
TOTAAL	968	1.361

25. BELASTINGEN

De belastingen van het boekjaar zijn:

	2019	2018
Vennootschapsbelasting	8.756	14.351
Uitgestelde belastingen (toelichting 17)	-549	-31
Totale belastingkost	8.207	14.320

De belasting op het resultaat vóór belastingen van Spadel verschilt van het theoretische bedrag, dat zou voortvloeien uit de toepassing van de belastingsvoet van de Belgische vennootschapsbelasting op de geconsolideerde winst. De volgende analyse is van kracht:

	2019	2018
Winst/(Verlies) vóór belastingen	35.182	52.317
Belastingen op basis van de Belgische belastingvoet [29,58% in 2019 en 2018]	10.407	15.475
Impact van de notionele interestaftrek	-	-7
Impact van de belastingvoet in de buitenlandse filialen	-2.437	-2.548
Fiscale verminderingen	-26	-24
Gevolg van fiscaal niet-aftrekbare uitgaven	509	776
Gevolg van de dubbele belastingheffing op dividenden afkomstig van filialen	-	376
Correctie met betrekking tot belasting op eerdere boekjaren	-	-5
Opname van een uitgestelde belastingvordering op Spadel UK	-	60
Impact van de latente belastingverplichting promotievoorraad	-	-9
Wijziging in het berekeningspercentage van de belastinglatenties	-689	-
Impact vermindering belastingtarief uitgestelde belastingen	-	-
Overige	443	226
Totale belastingkost	8.207	14.320

Deze stijging van de vennootschapsbelasting is grotendeels het gevolg van de aanpassing van de statiegeldschuld.

Het gemiddeld belastingpercentage van de Groep daalt ook ingevolge de integratie van de Bulgaarse resultaten, die onder een lager basisbelastingpercentage vallen dan in België.

26. LATENTE ACTIVA EN PASSIVA

Op 31 december 2019 beschikt de Groep niet over aanzienlijke latente passiva of activa.

27. RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

27.1. Verplichting tot aanschaf van materiële vaste activa

De Groep heeft op 31 december 2019 contractuele verplichtingen met betrekking tot toekomstige investeringen in materiële en immateriële vaste activa voor een bedrag van 8.912 KEUR (2018: 1.623 KEUR).

27.2. Verplichtingen uit operationele lease-overeenkomsten met Spadel in de hoedanigheid van huurder

Zoals blijkt uit toelichting 1.6, heeft Spadel verschillende operationele leaseovereenkomsten gesloten voor de huur van gebouwen, industriële uitrusting en rollend materieel.

Op 31 december 2019 zijn de verplichtingen inzake minimale toekomstig betaalbare huurbedragen in het kader van niet-opzegbare huurcontracten de volgende:

	31/12/2019	31/12/2018
Op minder dan een jaar	2.045	3.604
Van 1 tot 5 jaar	4.328	5.550
Op meer dan 5 jaar	4	20
TOTAAL	6.377	9.174

In 2019 worden leaseovereenkomsten verwerkt in overeenstemming met IFRS 16 (toelichting 1.6). De looptijdtabel is opgenomen in bijlage 1.6.2.

27.3. Gestelde waarborgen

Bankwaarborgen ten belope van 1.458 KEUR werden gegeven aan de Administratie van Douane en Accijnzen en aan een bank (2018: 1.532 KEUR).

28. INLICHTINGEN MET BETREKKING TOT VERBONDEN PARTIJEN

28.1. Bezoldigingen aan de voornaamste bedrijfsleiders

De bezoldigingen van de leden van het Uitvoerend Comité zijn als volgt:

	2019	2018
Salarissen en andere voordelen op korte termijn	2.888	2.316
Andere voordelen op lange termijn	407	309
TOTAAL	3.296	2.625

De verzekeringspremies betaald in 2019 bedragen 64 KEUR

De totale bezoldigingen van de Bestuurders van Spadel NV bedroegen 1.121 KEUR in 2019 (2018: 1.252 KEUR).

De Groep Spadel is een samenstelling van Spadel NV en zijn filialen opgenomen in nota 6.1 hieronder.

Het geheel van de financiële staat van deze maatschappijen is geïntegreerd in de financiële geconsolideerde staten van Spadel NV, moedermaatschappij, consoliderend bedrijf.

Het geheel van de maatschappijen van de Groep onderhoudt of kan relaties onderhouden met de andere entiteiten als volgt:

- ‘Klant-leverancier’ relatie in het kader van het uitwisselen van diensten of leveren van producten in het kader van de verkoop of distributie van Spadel gerichte producten door de andere filialen van de Groep.
- ‘Lenen-uitlenen’ relatie wanneer een andere maatschappij een behoefte heeft uit de thesaurie, wanneer een andere maatschappij een overschot heeft.

Spadel NV bezit 100% van zijn filialen welke verbonden partijen zijn behalve “Les eaux Minérales de Ribeaupillé” (99,61%).

Alle transacties en alle interne rekeningen tussen de maatschappijen van de Groep, welke verbonden entiteiten zijn, worden weggewerkt tijdens de lopende consolidatie en in de financiële posities van de Groep.

29. GEBEURTENISSEN NA DE VERSLAGPERIODE

In de specifieke context van het coronavirus is het moeilijk om de gevolgen en de economische impact in te schatten die deze crisis zal teweegbrengen voor de Groep. We kunnen alvast de enorme inspanningen benadrukken die door de fabrieken van de groep worden geleverd om de constante bevoorrading te garanderen van zijn producten bij zijn klanten en, in fine, bij de bevolking.

De lockdown-maatregelen hebben een aanzienlijke impact op de consumptie ‘buitenshuis’ en in de horecasector in het bijzonder. Men stelt echter vast dat een deel van deze

consumptie verschuift naar de sector van de grootdistributie, zonder dat deze toename van de verkoop ons in staat stelt veranderingen in het consumptiegedrag voor de komende maanden aan te nemen.

De intensiteit en duur van deze crisis en de macro-economische gevolgen, die momenteel onzeker zijn, zullen essentieel zijn voor de financiële gevolgen voor de komende maanden.

De solide balans van de groep, gekenmerkt door een lage financiële schuld en een comfortabele kaspositie, versterkt ons vertrouwen om deze crisis rustig het hoofd te kunnen bieden.

30. RESULTAAT PER AANDEEL

30.1. Gewoon resultaat

Het gewoon resultaat per aandeel wordt berekend door het resultaat ten gunste van de aandeelhouders van Spadel te delen door het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen dat tijdens het boekjaar in omloop was.

	2019	2018
Winst/(verlies) ten gunste van de aandeelhouders	26.975	37.997
Gewogen gemiddelde gewone aandelen in omloop (in duizenden)	4.150	4.150
Basisresultaat per aandeel (EUR per aandeel)	6,50	9,16

30.2. Verwaterd resultaat

Het verwaterd resultaat per aandeel is berekend door het gewogen gemiddeld aantal aandelen in omloop te verhogen met het aantal aandelen voortvloeiend uit de omzetting van alle gewone aandelen met een potentieel dilutief vermogen, met correctie indien nodig van de teller. Spadel heeft geen effecten uitgebracht met een potentieel dilutief vermogen.

Bijgevolg is het verwaterd resultaat per aandeel gelijk aan het gewoon resultaat per aandeel.

31. DIVIDEND PER AANDEEL

De dividenden gestort in 2019 en 2018 bedragen respectievelijk 8.300 KEUR (2 EUR bruto respectievelijk 1,40 EUR netto per aandeel) en 7.471 KEUR (1,80 EUR bruto respectievelijk 1,26 EUR netto per aandeel). Een dividend van 2,00 EUR bruto respectievelijk 1,40 EUR netto per aandeel met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2019, wat overeenstemt met een totale uitkering van 8.300 KEUR, zal worden voorgesteld aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 11 juni 2020. Dit voorstel tot uitkering werd niet opgenomen in de schulden van de jaarrekening op 31 december 2019.

32. BEZOLDIGING VAN DE COMMISSARIS EN DE VERBONDEN PARTIJEN

Bezoldiging van de Commissaris

32.1. Geconsolideerde bezoldiging van de commissaris voor de controle van de jaarrekeningen 2019 (in EUR):
 (waarvan 70.000 voor de moedermaatschappij Spadel NV): 119.000

32.2. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de Groep door de commissaris (in EUR):

- andere controleopdrachten: 45.264
- belasting adviesopdrachten: -
- andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten: -

Bezoldiging van personen met wie de commissaris verbonden is

32.3. Bezoldiging betreffende mandaten van commissaris of gelijkgestelde mandaten uitgevoerd binnen de Groep (in EUR): 20.000

32.4. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de Groep door personen met wie de commissaris verbonden is (in EUR)

- andere controleopdrachten: -
- belasting adviesopdrachten: 7.089
- andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten: -

VERKORTE JAARREKENING VAN SPADEL NV

I. VERKORTE BALANS PER 31/12/2019, IN KEUR

De jaarrekening van Spadel NV is hieronder weergegeven in een verkorte versie. Zoals voorgeschreven door het Wetboek voor Vennootschappen worden de jaarrekening van Spadel NV, het jaarverslag alsook het verslag van de Commissaris neergelegd bij de Nationale Bank van België.

Deze documenten zijn eveneens beschikbaar op eenvoudig verzoek bij:

Spadel NV, Gemeenschappenlaan 110, 1200 Brussel.

De Commissaris heeft een verslag afgegeven zonder voorbehoud voor de jaarrekening van Spadel NV.

	31/12/2019	31/12/2018
ACTIVA		
Vaste activa	129.232	129.870
II. Immateriële vaste activa	1.427	926
III. Materiële vaste activa	873	1.112
IV. Financiële vaste activa	126.932	127.832
Vlottende activa	150.136	144.879
V. Vorderingen op meer dan één jaar	-	-
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	93.834	83.332
VIII. Geldbeleggingen	26.582	26.580
IX. Liquide middelen	28.154	33.788
X. Overlopende rekeningen	1.566	1.179
TOTAAL DER ACTIVA	279.368	274.749
PASSIVA		
Eigen vermogen	182.744	165.323
I. Kapitaal	5.000	5.000
IV. Reserves	161.857	151.010
V. Overgedragen winst	15.887	9.313
Vorzieningen en uitgestelde belastingen	273	258
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	273	258
Schulden	96.351	109.168
VIII. Schulden op meer dan één jaar	24.500	38.500
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	71.436	70.168
X. Overlopende rekeningen	415	500
TOTAAL DER PASSIVA	279.368	274.749

2. VERKORTE RESULTATENREKENING IN KEUR

	2019	2018
I. Bedrijfsopbrengsten	152.787	164.524
II. Bedrijfskosten	-140.065	-151.337
III. Bedrijfswinst	12.722	13.187
IV. Financiële opbrengsten	17.386	23.111
V. Financiële kosten	525	826
VI. Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	29.583	35.473
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	-	-
VIII. Uitzonderlijke kosten	-	-
IX. Winst van het boekjaar voor belasting	29.583	35.473
X. Belasting op het resultaat	-3.862	-3.782
XI. Winst van het boekjaar	25.721	31.691
XII. Onttrekking/(overboeking) aan/naar belastingvrije reserves	-847	-748
XIII. Te bestemmen winst van het boekjaar	24.874	30.943

3. STAAT VAN HET KAPITAAL

	2019	2018
A. Maatschappelijk kapitaal		
1. Geplaatst kapitaal		
- Per einde van het vorige boekjaar	5.000	5.000
- Wijzigingen tijdens het boekjaar	-	-
- Per einde van het boekjaar	5.000	5.000
2. Samenstelling van het kapitaal		
Soorten aandelen		
- Aandelen zonder nominale waarde	5.000	5.000
2.2. Aandelen op naam of op toonde		
- Op naam	3.891.840	3.880.625
- Aan toonde	258.510	269.725
	Aantal aandelen	Aantal aandelen
G. Structuur van het aandeelhouderschap op 31/12/2019		
1. Finances & Industries NV - Brussel		
Vennootschap in rechte gecontroleerde door:	3.861.187	3.861.187
Société de participation financière Guyan (Luxemburg)		

VERKLARING VAN DE VERANTWOORDELIJKE PERSONEN

De ondergetekenden, Marc du Bois, Gedelegeerd bestuurder van de Groep SPADEL en Didier De Sorgher, Financieel Directeur van de Groep SPADEL, verklaren hierbij dat, voor zover hen bekend:

- a) de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2019, die zijn opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (“IFRS”), een getrouw beeld weergeven van het vermogen, de geconsolideerde financiële situatie en het geconsolideerde financiële resultaat van de vennootschap SPADEL NV en van haar dochtervennootschappen opgenomen in de consolidatie;
- b) het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico’s en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Brussel, 27 maart 2020

Didier De Sorgher
Financieel Directeur

Marc du Bois
Gedelegeerd bestuurder

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS VAN SPADEL NV OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VOOR HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2019

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Spadel NV (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 13 juni 2019, overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2021. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap uitgevoerd gedurende 1 boekjaar.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2019 omvat, alsook het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, de mutatietafel van het geconsolideerd eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum, alsook de toelichting bij de geconsolideerde rekeningen, met de samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels en andere toelichtingen. Deze geconsolideerde jaarrekening vertoont een geconsolideerd balanstotaal van EUR 388.475 duizend en het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten sluit af met een winst toerekenbaar aan aandeelhouders van EUR 26.975 duizend.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep per 31 december 2019, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door de IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "*Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening*" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid – Gebeurtenis na de datum van afsluiting van het boekjaar

Wat betreft de COVID-19 pandemie, vestigen wij de aandacht op punt 13 van het jaarverslag en op toelichting 29 ("Gebeurtenissen na de verslagperiode") van de geconsolideerde jaarrekening. Daarin licht de raad van bestuur zijn mening toe dat de gevolgen van deze pandemie een effect van materieel belang zouden kunnen hebben op de bedrijfsactiviteiten van de Groep in 2020, maar dat ze geen effecten van materieel belang hebben op de financiële toestand van de Groep voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019. Wij brengen geen voorbehoud in ons oordeel tot uitdrukking met betrekking tot deze aangelegenheid.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Waardevermindering van immateriële activa

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Zoals beschreven in de toelichtingen 1.7 en 4.4 aangaande de tests met betrekking tot de waardevermindering van immateriële activa (inclusief de bronnen, merken en goodwill), test de Vennootschap de boekwaarde van zijn kasstroomgenererende eenheden (CGU) jaarlijks of wanneer er indicatoren van waardevermindering zijn. De waardeverminderingstest omvat een vergelijking van de bedrijfswaarde van elke CGU met haar netto boekwaarde (met een totaal van EUR 91,5 miljoen voor de CGU's opgenomen in toelichting 7). De bepaling van de bedrijfswaarde van de CGU is een beoordeling die inschattingen vereist inzake de toekomstige kasstromen van de CGU, de nood aan werkkapitaal, de actualisatievoet en de groei van de omzet op middellange en lange termijn.

Dit kernpunt is belangrijk voor onze controle vanwege de omvang van de bedragen op de balans, de gemaakte inschattingen en de technische expertise die vereist is om de beoordeling van de waardevermindering van immateriële activa uit te voeren.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

- Wij hebben het ontwerp en de implementatie van de interne controles met betrekking tot het testen van de waardevermindering van de goodwill en andere (niet afgeschreven) immateriële activa beoordeeld.

- Wij hebben het gebruikte model van de waardeverminderingstest beoordeeld en geëvalueerd of de formules correct toegepast werden op de gegevens opgenomen in het model.
- Wij hebben alle belangrijke hypothesen zoals opgenomen in de waardeverminderingstest beoordeeld. De belangrijke onderliggende hypothesen zijn de actualisatievoet, de nood aan werkkapitaal, de toekomstige kasstromen en de groeiwoet.
- Wij hebben onze interne waarderingspecialisten ingeschakeld om de relevantie van deze hypothesen te vergelijken en te beoordelen aan de hand van vergelijkbare externe gegevens.
- Wij hebben de graad van precisie van de toekomstige kasstromen beoordeeld op basis van de beschikbare historische informatie en we hebben de gebruikte toekomstige kasstromen vergeleken met de businessplannen goedgekeurd door de Raad van Bestuur.
- Wij hebben geconcludeerd over de redelijkheid van de afwezigheid van waardeverminderingen op de betreffende activa.
- Wij hebben de adequaatheid en volledigheid van de informatie opgenomen in toelichting 4.4 beoordeeld conform de norm IAS 36.

Schulden voor ontvangen statiegeld

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Het bedrag van schulden voor ontvangen statiegeld is opgenomen onder de schulden op korte termijn en bevat een schatting van het bedrag dat de Groep moet terugbetalen aan klanten voor de geconsigneerde verpakkingen zoals flessen (glas of PET) en bakken, voornamelijk op de Belgische markt en in mindere mate op de Nederlandse en Franse markten. De schulden voor ontvangen statiegeld bedragen EUR 24.764 duizend op 31 december 2019. Zoals beschreven in toelichting 4.2, evalueert de Groep deze schulden jaarlijks op 31 december op basis van een schatting van het aantal flessen en retourverpakkingen in consignatie die geconsigneerd zijn bij de klanten. Een aanpassing wordt gemaakt als het bedrag afwijkt met meer dan 10% van de referentiewaarde die door de directie op onafhankelijke wijze wordt berekend.

De schatting van de schulden voor ontvangen statiegeld is een inschatting en wordt beïnvloed door de duurtijd van de retours en het geschatte percentage van geconsigneerde verpakkingen die niet zullen worden geretourneerd. Rekening houdend met het bedrag van de schulden voor ontvangen statiegeld, de complexiteit van de berekeningen en de belangrijke invloed van de weerhouden hypothesen op het geschatte bedrag dat dient te worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening, hebben we dit als een kernpunt van de audit beschouwd.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

- Tijdens onze tussentijdse procedures hebben we inzicht gekregen in de interne controleomgeving van het schattingsproces van de schulden voor ontvangen statiegeld.
- Wij hebben ons ervan verzekerd dat de methode die werd toegepast voor de schatting van de schulden voor ontvangen statiegeld voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 overeenkomt met de methode die door de Groep werd bepaald.
- Voor elke belangrijke entiteit van de Groep, hebben we geverifieerd dat de verkoopgegevens die zijn gebruikt om de schulden in te schatten, overeenkwamen met de gegevens in de boekhouding.
- Wij hebben gecontroleerd dat de belangrijkste hypothesen van het model, met name de geschatte verliespercentages en de retentiegraad van flessen en retourverpakkingen op de markt, redelijk waren op basis van historische markttransacties.

- Wij hebben de eenheidsprijs voor elk van de geconsigneerde artikelen gevalideerd op basis van gegevens die zijn opgenomen in de boekhouding.
- Wij hebben de rekenkundige juistheid getest van het berekeningsmodel van de schulden voor ontvangen statiegeld en wij hebben de coherentie van de methodes gevalideerd aan de hand van analytische procedures.
- Wij hebben een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd om de impact van wijzigingen in de belangrijkste hypothesen op de schulden voor ontvangen statiegeld te beoordelen.
- Wij hebben de volledigheid en de geschiktheid van de informatie opgenomen in toelichting 4.2 van de geconsolideerde jaarrekening conform de IFRS normen beoordeeld.

Voorzieningen voor commerciële kortingen en promoties

Beschrijving van het kernpunt van de controle

De door de Groep aan zijn klanten toegekende commerciële kortingen en promoties worden in mindering geboekt van de omzet (zie toelichting 1.9 van het Financieel rapport). Een belangrijk aantal verkoopcontracten met klanten bevatten commerciële kortingen en promoties op basis van verkochte hoeveelheden of andere contractuele condities. Gezien het aanzienlijke aantal contracten en de specifieke commerciële voorwaarden, vereist de bepaling van de voorzieningen voor commerciële kortingen en promoties op het einde van het boekjaar belangrijke inschattingen van de directie en vormt deze hierdoor een kernpunt van de controle.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

- Wij hebben inzicht verworven in de interne controleomgeving met betrekking tot processen voor omzeterkenning alsook inzake het proces voor de inschatting van voorzieningen voor commerciële kortingen en promoties en hebben de opzet en operationele werking van de belangrijkste interne controles getest.
- Om de kwaliteit te beoordelen van het inschattingsproces van voorzieningen voor commerciële kortingen en promoties ontwikkeld door de directie, hebben wij de motivering voor de correcties welke werden gedaan in het voorgaande boekjaar, onderzocht en besproken.
- Wij hebben de database, waarin onder meer de verkochte hoeveelheden (uitgedrukt in liters en in waarde) per klant opgenomen zijn en welke als basis dient voor de bepaling van de commerciële kortingen en promoties, aangesloten met de omzet in boekhouding per 31 december 2019.
- Voor de belangrijkste contracten alsook voor een steekproef van contracten, hebben wij gecontroleerd dat de contractuele voorwaarden voor de commerciële kortingen en promoties tijdens het boekjaar correct werden toegepast en gebruikt voor de berekening van de geboekte voorzieningen.
- Voor sommige commerciële kortingen en promoties, reeds gecrediteerd bij het uitvoeren van onze controles, hebben wij de effectief toegekende bedragen vergeleken met de opgenomen voorzieningen op jaareinde. Wij hebben de motivering van de vastgestelde verschillen onderzocht en besproken.
- Wij hebben een analytisch nazicht uitgevoerd door vergelijking van de toegestane commerciële kortingen en promoties tijdens het boekjaar in verhouding tot de evolutie van de omzet. Wij hebben eveneens de evolutie van de significante voorzieningen geanalyseerd op het einde van het boekjaar in vergelijking met het vorige boekjaar.
- Wij hebben de significante manuele boekingen nagest die betrekking hebben op de omzet en de

- Wij hebben de correcte toepassing van de IFRS 15 norm op de respectievelijke contracten gecontroleerd alsook het volledige karakter van de informatie opgenomen in het financieel rapport.

Overige aangelegenheden

De jaarrekening van Spadel NV voor het boekjaar eindigend op 31 december 2018 werd gecontroleerd door een andere commissaris die over deze geconsolideerde jaarrekening in zijn verslag van 15 april 2019 een verklaring zonder voorbehoud heeft afgeleverd.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen, of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee de raad van bestuur de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, het verslag van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag, en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, het verslag van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag, en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde: Profiel, Boodschap van de Chairman en de CEO, Markante feiten, Kerncijfers, Source of Change, Onze merken, Onze regio's en Onze HR en andere diensten een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

De op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste niet-financiële informatie werd opgenomen in een afzonderlijk verslag dat deel uitmaakt van de sectie "Maatschappelijk verantwoord ondernemen" van het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op het Global Reporting Initiatives referentiemodel (hierna "GRI"). Overeenkomstig artikel 3:80, §1, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vermelde GRI referentiemodel.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Sint-Stevens-Woluwe, 21 april 2020

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren BV
Vertegenwoordigd door

Griet Helsen
Bedrijfsrevisor

GRI-tabel

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	102-1	Organisation profile				Cf. p. 2-3
	102-2	Activities, brands, products, and services				Cf. p. 28-33; p. 34-41
	102-3	Location of headquarters				Gemeenschappenlaan 110 B-1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
	102-4	Location of operations				Cf. p. 34-35
	102-5	Ownership and legal form				Cf. p. 65; p. 78
	102-6	Markets served				Cf. p. 34-41
	102-7	Scale of the organisation				Cf. p. 10
	102-8	Information on employees and other workers				Cf. p. 10; p. 35
	102-9	Supply chain				Cf. p. 57
	102-10	Significant changes to the organisation and its supply chain				Brecon Carreg werd overgedragen aan het management in december 2019. In de duurzaamheidscijfers in dit rapport zijn. De data van Brecon Carreg begrepen, behalve wanneer anders is aangegeven.
	102-11	Precautionary principle or approach				Cf. p. 65 Risicofactoren; cf. p. 43 Niet-financiële informatie

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	102-12	External initiatives				Globaal: • Spadel heeft een partnership met The SeaCleaners getekend voor 3 jaar; deze organisatie focust op het opruimen, van zwerfafval in de oceanen en wil de bewustwording rond zeeafval versterken. • Spadel ondertekende de "Global Commitment of the Ellen MacArthur Foundation". Daarmee is een jaarlijkse rapportering verbonden. • Spadel heeft de "Science Based Targets" goedgekeurd. Dit ondersteunt eveneens een jaarlijkse rapportering. België: • Spadel is partner in the Europese project "Life Ardennes Liégeoises" dat de natuurlijke sites van de Hautes Ardennes wil uitbreiden. • Spadel is lid van de "Belgian Pledge", een engagement van voedingsbedrijven om zich te houden aan verantwoordelijke reclamepraktijken. • Spadel is stichtende partner van "Goodplanet Belgium". Bulgarije: • Devin heeft een lopend partnerschap met mediabedrijven (merkloze campagne) en focust op educatieve inhoud over gezonde hydratering. Devin verleent ook steun aan een 3-staps schoolprogramma (workshop) in secundaire scholen over gezonde hydratering, nul afval en recyclage, in samenwerking met Ecopack and BCause. Nederland: • Spadel tekende een samenwerking voor 3 jaar met IVN Natuureducatie, dat focust op de thema's biodiversiteit en afval. • Spadel heeft een overeenkomst getekend met "Gezonde voeding op scholen", een initiatief van het Voedingscentrum en JOGG. Frankrijk: • Carola is een actief lid van "Initiatives Durables (Idée Alsace)", een netwerk van lokale bedrijven die zich richten op duurzame ontwikkeling. • Carola en Wattwiller zijn Franse KMO-pioniers die het label "Entrepreneurs + Engagés" hebben gekregen. Groot-Brittanië - Wales: • Brecon Mineral Water ondertekende het "Sustainable Development Charter" van de overheid van Wales. • Partner van "Run 4 Wales" en "Recycle for Wales"
	102-13	Membership of associations				Cf. disclosure 102-12
	102-14	Statement from senior decision-maker				Boodschap van de Voorzitter en de CEO: p. 4-7
	102-16	Values, principles, standards, and norms of behaviour				Visie-waarden: Cf. p. 3; Source of Change: p. 12-27 De Spadel waarden zijn Agility, Ownership, Excellence and togetherness. Cf. www.spadel.com
	102-18	Governance structure				Cf. MVO-rapport 2018: cf. p. 67

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	102-40	List of stakeholder groups				Als onderdeel van gewone activiteiten hebben vele contacten met stakeholders plaatsgevonden. De Source of Change engagements werden in juni 2019 gelanceerd. Hierop volgden individuele meetings met stakeholders in alle markten (Cf. ook p. 41 MVO-rapport 2018). Het online platform Source of Change brengt regelmatig het meest recente nieuws. Ook werd een nieuwsbrief voor alle stakeholders ontwikkeld. De interne stakeholders kregen met een project rond materialiteit van onze nieuwe MVO-strategie al een eerste item aangeboden. De externe stakeholders worden in 2020 geconsulteerd.
	102-41	Collective bargaining agreements				Belgische werknemers vallen onder een collectieve arbeidsovereenkomst (cao).
	102-42	Identifying and selecting stakeholders				Cf. disclosure 102-40
	102-43	Approach to stakeholder engagement				Cf. disclosure 102-40
	102-44	Key topics and concerns raised by stakeholders				Cf. disclosure 102-40
	102-45	Entities included in the consolidated financial statements				Cf. p. 34-35
	102-46	Defining report content and topic boundaries				Cf. p. 43; p. 42-43 MVO-rapport 2018
	102-47	List of material topics				Cf. p. 43
	102-48	Restatements of information				-
	102-49	Changes in reporting				Brecon Carreg is in december 2019 overgedragen aan het management van Brecon Carreg. De informatie in dit CSR rapport bevat data van Brecon Carreg data, tenzij anders aangegeven.
	102-50	Reporting period				1 januari 2019-31 december 2019
	102-51	Date of most recent report				April 2019 met data 2018. Dit rapport is beschikbaar op www.sustainabilityspadel.com
	102-52	Reporting cycle				Jaarlijkse update van de basisgegevens; doorlopende update van acties en voortgang tijdens het jaar.
	102-53	Contact point for questions regarding the report				Ann Vandenhende CSR Manager a.vandenhende@spawater.com
	102-54	Claims of reporting in accordance with the GRI Standards				Dit rapport is opgesteld conform de GRI Standards: "Core-optie".
	102-55	GRI content index				Cf. p. 127

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	102-56	External assurance				De gegevens van Carbon en Water werden doorgelicht door EY in 2018. In afwachting van de thema's van de nieuwe CSR Strategy 2025 werd gekozen dit jaar geen externe verificatie te zoeken.
	103-1 G4 DMA,a	Explanation of the material topic and its boundary				Cf. p. 42. Per pijler van de duurzaamheidsstrategie is in het verslag kort aangegeven waarom het een materieel thema is.
	103-2	The management approach and its components				Cf. p. 42. Per pijler van de duurzaamheidsstrategie is in het verslag kort aangegeven waarom het een materieel thema is.
	103-3	Evaluation of the management approach				Cf. MVO-rapport 2018
Topic specific disclosures linked to CSR Strategy						
Sustainability in everyone's job	404-2	Number of trainings on sustainability for the employees of the Group Spadel	#	7	7	Cf. p. 44
1 citizen day per employee	413-1	Number of participants from the Group Spadel to the citizen days	#	94	139	Cf. p. 45
To be a best workplace	-	Trust Index score for the Group Spadel, according to the Great Place to WorkTM questionnaire	%	64	-	Cf. p. 46
	401-1	Personnel turnover	%	15,84 (incl. Brecon Carreg)	14,88 (excl. Brecon Carreg)	Personeelsverloop bij Spadel in 2019: 14,88% (excl. Brecon Carreg)
	403-1 (2016)	Welfare and safety of employees	%	100	100	De veiligheid en gezondheid van alle werknemers en van hun werkplek wordt gecontroleerd door Spadel op groepsniveau. This gebeurt via CPPT (Committee for Prevention and Protection at Work), dat de gezondheid en veiligheid van de werknemers verzekert.
	403-2 (2016)	Absenteeism	%	3,63 (incl. Brecon Carreg)	3,44 (excl. Brecon Carreg)	Absenteïsme in de Spadel groep (excl. Brecon Carreg): 3,44% in 2019.
	404-1	Employee trainings	hours	27 (incl. Devin)		In 2018, kregen stafleden 27 uur training per persoon, een totaalinvestering van € 658.638.
	405-1	Distribution men/women	%	Men: 60,8 Women: 39,2	Men: 63,1 Women: 36,9	
	406-1	Complaints concerning discrimination	#	None (incl. Devin)	None (incl. Devin)	Er waren geen klachten omtrent discriminatie in 2019.

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	407-1 408-1 409-1 412-1	Ecovadis ranking of the Group Spadel		Next review in 2019	-	In de recentste evaluatie (2017) kreeg Spadel de hoogste erkenning, "Gold" met een globale score van 65/100. Een nieuwe evaluatie is voorzien in 2020.
80% sustainable suppliers	204-1	Purchases within 500 km range	%	100	90	Cf. p. 46. Leveranciers bevinden zich binnen een straal van 500 km, op een totaal van 68 strategische leveranciers. Alle leveranciers zijn gesitueerd in West-Europa met een maximum afstand van 1.300 km.
	308-1 414-1	Percentage of new strategic suppliers screened by Ecovadis	%	100	100	Cf. p. 46. In 2019 werden 2 strategische leveranciers toegevoegd, beide verbonden aan een investeringsprogramma. Evaluatie is lopende op het ogenblik van deze publicatie.
	308-2	Evaluation of strategic suppliers (Ecovadis)	%	94	96	65 strategische leveranciers zijn geëvalueerd en opgevolgd door Ecovadis. Twee leveranciers gaven aan een andere evaluatiemethode omtrent duurzaamheid te hanteren (Sedex). Eén leverancier (onderhoud) is opnieuw opgestart. In Bulgarije (Devin) is 80% van de strategische leveranciers geëvalueerd.
	308-2	Evaluation of strategic suppliers (SSPP)	%	92	88	Cf. p. 46. Alle strategische leveranciers wordt gevraagd om de "Spadel Sustainable Procurement Policy" (SSPP) te ondertekenen. Zeven leveranciers hebben de SSPP nog niet terugbezorgd. 100% van de strategische leveranciers van Devin hebben de SSPP ondertekend.
	407-1 408-1 409-1 412-1	Identified risks in the supply chain	#	0	0	Tijdensde evaluatie door Ecovadis situeerde geen enkele strategische leverancier zich in de "high risk" categorie.
100% Bee-friendly	304-3	Protection of water resources	ha	30.750 (incl. Devin)	30.750 (incl. Devin)	21.950 hectare (excl. Brecon Carreg).
	304-3	Protective measures taken, partnerships (Beediversity), status Life+,...	%	85% (incl. Devin)	85% (incl. Devin)	Cf. p. 47-48
"Gold" European Water Stewardship	-	Numer of sites 'Gold' rated	#	1	1	Cf. p. 49
	303-1	Water consumption	million litres	1.483	1.411	In 2019 heeft de Spadel Groep een totaal van 1.411 miljoen liter water gebruikt in het bottling proces. 100 % van het water was grondwater p. 49
	303-2	Water exploitation index	%	< 10 (Spa, Bru, Brecon)	< 10 (Spa, Bru, Brecon)	Cf. p. 11; p. 48
	303-3	Water reuse	million litres	57,5	51,9	Cf. p. 49

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	306-1	Water discharge	million litres	702,9 (incl. Devin)	634,3 (incl. Devin)	Het totale volume afvalwater in 2019 bedroeg 634,3 miljoen liter, waarvan 86% behandeld wordt door een biologische en fysische verwerkingsfabriek of door een publiek waterzuiveringssysteem met gelijkaardig behandelingsstelsel. Alleen in Bulgarije is publieke behandeling nog niet ingevuld. Devin = 8.6187 m ³ , Brecon = 165.453 m ³ , Spa = 281.352 m ³ , Bru = 26.729 m ³ , Carola = 63.725 m ³ , Wattwiller = 10.903 m ³
	307-1	Penalties or objections to formal procedures - environment	#	None	None	Spadel komt alle nationale, Europese en internationale wetgeving na. Geldelijke noch andere sancties werden opgelegd op ecologisch, economisch of sociaal vlak.
Water-use ratio 1,6 l/l	303-3	Water use ratio	litre/litre	1,58	1,56	Cf. p. 49. Tussen 2010 en 2019, Spadel verminderde de "Water Use Ratio" met 56% per liter.
Carbon neutral - general	305-1	Direct (Scope 1) GHG emissions	tonnes CO ₂ -eq	13.257 (excl. Devin); 11.377 *re-calculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	9.821 *calculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	* In 2019 definieerde de Europese Commissie een nieuwe methodologie PEF ("Product Environmental Footprint") gebaseerd op 16 indicatoren die ook de klimaatverandering in aanmerking neemt ("Carbon Footprint"). Alle vroegere cijfers werden herberekend (2010). In 2010: 16.038.
	305-2	Energy indirect (Scope 2) GHG emissions	tonnes CO ₂ -eq	926 (excl. Devin); 6.722 *re-claculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	7.390 *calculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	* In 2019 definieerde de Europese Commissie een nieuwe methodologie PEF ("Product Environmental Footprint") gebaseerd op 16 indicatoren die ook de klimaatverandering in aanmerking neemt ("Carbon Footprint"). Alle vroegere cijfers werden herberekend (2010). In 2010: 4.968.
	305-3	Other indirect (Scope 3) GHG emissions	tonnes CO ₂ -eq	91.695 (excl. Devin); 124.690 *re-claculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	117.177 *calculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	* In 2019 definieerde de Europese Commissie een nieuwe methodologie PEF ("Product Environmental Footprint") gebaseerd op 16 indicatoren die ook de klimaatverandering in aanmerking neemt ("Carbon Footprint"). Alle vroegere cijfers werden herberekend (2010). In 2010: 114.419.
	305-4	GHG emissions intensity	g CO ₂ -eq/litre	157 (excl. Devin); 156 *re-claculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	147 *calculation with the European methodology (PEF) and (incl. Devin)	* In 2019 definieerde de Europese Commissie een nieuwe methodologie PEF ("Product Environmental Footprint") gebaseerd op 16 indicatoren die ook de klimaatverandering in aanmerking neemt ("Carbon Footprint"). Alle vroegere cijfers werden herberekend (2010). In 2010: 179.

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
	305-5	Carbon footprint reduction	%	-26 (excl. Devin); -13 *re-claculation with the european methodology (PEF) and (incl. Devin)	-18 *calculation with the european methodology (PEF) and (incl. Devin)	* In 2019 definieerde de Europese Commissie een nieuwe methodologie PEF ("Product Environmental Footprint") gebaseerd op 16 indicatoren die ook de klimaatverandering in aanmerking neemt ("Carbon Footprint"). Alle vroegere cijfers werden herberekend (2010). In 2010: 179.
Carbon neutral by renewable energy	302-1	Energy consumption	MWh	88.029 (excl. Devin)	72.318 (excl. Devin) 83.276 incl. Devin	
	302-1	Renewable energy consumption	%	42 (excl. Devin)	39 (excl. Devin) 35 (incl. Devin)	Spadel gebruikt met Devin 35 % hernieuwbare energie (hoofdzakelijk groene elektriciteit en een beperkte hoeveelheid houtpellets).
	302-4	Energy efficiency	%	-6 (excl. Devin)	-23 (excl. Devin) *-11 (incl. Devin)	Ondanks een stijging van 24% van de verkoop vs 2010, verlaagde de energieconsumptie met 23% excl. Devin, * en incl. Devin verlaagde de energieconsumptie met 11%, ondanks een 78% stijging van de verkoop vs 2010.
	302-4	Energy reduction per bottled litre	% / litre	-28 (excl. Devin)	-37 (excl. Devin) *-50 (incl. Devin)	Met een consumptie van 0,091 kWh per gebottelde liter, bereikte Spadel een vermindering van 37% vs 2010 (excl. Devin), * en incl. Devin, een vermindering van 50 %.
Carbon neutral by sustainable packaging	301-1	Total material use	tonnes	23.662 (excl. Devin)	21.261 (excl. Devin)	In 2019 gebruikte Spadel 21.261 ton grondstoffen. Dit cijfer bevat alle primaire, secundaire en tertiaire verpakkingsmaterialen (uitgezonderd herbruikbare verpakkingen, zoals herbruikbare paletten). De vermindering in vergelijking met 2018 is te wijten aan een vermindering van het gebruik van PET plastic.
	301-2	Total recycled material use	%	20 (excl. Devin)	10,3 (excl. Devin)	In 2019 bedraagt de fractie gerecycleerd materiaal in de producten 10.3%. Spadel zoekt voortdurend nieuwe mogelijkheden om producten en processen te vernieuwen. Het lagere percentage vergeleken met recente jaren is te wijten aan een wijziging in het productaanbod. Spadel heeft het gebruik van gerecycleerde PET tijdelijk opgeschort omdat de beschikbaarheid van rPET van hoge kwaliteit niet gegarandeerd kon worden door de markt, wegens te grote vraag. Met de Source of Change engagementen hopen we deze percentages sterk te verhogen. .
Carbon neutral by green logistics	305-3	Achievements Lean and Green plan			Lean and Green "Star" obtained by Spadel Benelux	Cf. p. 20
To promote hydration	413-1	Strategic partnerships in each market	#	4 (incl. Brecon Carreg)	3 (excl. Brecon Carreg)	Cf. p. 51

CSR Platform	GRI Disclosure	Subject	Unit	Data 2018	Data 2019	Meer informatie
100% natural & low caloric drinks	416-1	Average calorie content of flavoured waters and lemonades	kcal/100 ml	11,4	8,8	Cf. p. 51
	416-1	Products according to Spadel naturality framework	%	100	100	Cf. p. 51
Topic Specific disclosures not linked to CSR Strategy						
	201-1	Turnover (before tax)	mio euro			Cf. p. 10
	206-1	Legal anti-competition actions	#	0	0	In 2019 werd geen actie ondernomen tegen Spadel met betrekking tot anti-concurrentieel gedrag.
	415-1	Political contributions	#	0	0	Spadel verleent geen politieke steun.
	416-2	Number of takebacks	#	0	0	Terugnages waren niet noodzakelijk in 2019.
	417-1	Information on the label				Spadel volgt de richtlijn (EU) 1169/2011 van het Europees Parlement en de Europese Raad van 25 oktober 2011 betreffende etikettering, presentatie en reclame van voedingsproducten. Voor alle waters en softdrinks (niet-alcoholische dranken) staan de ingrediënten op het etiket. Informatie over afval van de verpakking is een optie en wordt aangegeven op 35% van het assortiment. De eenmalige verpakking dient gerecycleerd te worden: in België verschijnt de groene stip (Fostplus) op de verpakking; in Nederland, de afvalcontainer; in Frankrijk verwijzen we naar het TRIMAN logo op onze verpakkingen en onze websites, zoals toegestaan door de geldende regelgeving; in Bulgarije zijn Devin producten nog niet geïntegreerd in de groepsprocedures.
	417-2	Violations of label information	#	0	0	Geen overtredingen in 2019.
	417-3	Violations of voluntary marketing codes	#	0	0	Geen overtredingen in 2019.
	418-1	Violations of confidentiality of information	#	0	0	Geen overtredingen in 2019.
	419-1	Fines and non-monetary sanctions	#	0	0	Geen financiële sancties in 2019.

Contacten

SPADEL S.A.

Gemeenschappenlaan 110
B-1200 Brussel
Tel. +32 (0)2 702 38 11
Fax +32 (0)2 702 38 12
corporateaffairs@spadel.com
www.spadel.com

SPA MONOPOLE

Rue Auguste Laporte 34
B-4900 Spa
Tel. +32 (0)87 79 41 11
Fax +32 (0)87 79 42 30
spamonopole@spadel.com
www.spadel.com - www.spa.be

BRU-CHEVRON

La Bruyère 151
B-4987 Stoumont (Lorcé)
Tel. +32 (0)86 43 33 37
Fax +32 (0)86 43 33 41
bru@spadel.com
www.bru.be

SPADEL NEDERLAND

Brieltjenspolder 28d
4921 PJ Made (Nederland)
Tel. +31 (0)162 69 0760
Fax +31 (0)162 69 07 61
spadelnl@spadel.com
www.spa.nl

LES GRANDES SOURCES

DE WATTWILLER

2, rue de Guebwiller
68700 Wattwiller (Frankrijk)
Tel. +33 (0)3 89 75 76 77
Fax +33 (0)3 89 75 76 76
wattwiller@wattwiller.com
www.wattwiller.com

SA EAUX MINÉRALES DE RIBEAUVILLÉ

48, Route de Bergheim
68150 Ribeauvillé (Frankrijk)
Tel. +33 (0) 3 89 73 24 24
Fax +33 (0) 3 89 73 30 50
contact@carola.fr
www.carola.fr

DEVIN HEADQUARTERS

Tintyava St 13B
Sofia 1113 (Bulgarije)
Tel. +359 (0)70 017 707
office@devin-bg.com

DEVIN BOTTELINGSITE

6 Vasil Levski St.
Devin 4800 (Bulgarije)
Tel. +359 30 413 100
factory@devin-bg.com

INVESTOR RELATIONS

Investor Relations Contacts

Marc du Bois

CEO Spadel Group
Gemeenschappenlaan 110
B-1200 Brussel
Tel. +32 (0)2 702 38 21

Didier De Sorgher

Gemeenschappenlaan 110
B-1200 Brussel
Tel. +32 (0)2 702 38 71

Spadel

